

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 60 • 12 Haziran '99 • 5 DM

Kahrolsun sovenizm!

Yunanistan'dan destek aldım

Yunanistan örgüt mensuplarını bomba eğitimi dahil her türlü konuda eğitti, eylem için her türlü malzeme ile Türkiye'ye gönderdi.

Yugoslavya'da eğitim kampı

Örgüt mensuplarının eğitimi Yugoslavya'da yapılıyordu. Ruralarda eğitim görenler kırsala uçaklarla geliyorlardı.

İran'da PKK'nın hastanesi var

PKK'nın eğitim kampı yok, hastanemiz var. Burada bilgiler verildiği İran yetkilileri tarafından da biliniyor.

Hollanda'da siyasi eğitim merkezi

Örgüt merkezinin bulunduğu Hollanda'da eğitim mangasına "ateş" diyerek imza vermiş.

Güneydoğu'da Federasyon isteyenlere Ce

Atatürk çarp

Cumhurbaşkanı Demirel: Neyi pazarlık ediyorsun? Türkiye suldu? O zaman Büyük Atatürk kalkar, eline bir sopa alır.

Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!

Cem'den Atina ve Batı'ya sert uyarı

İŞİŞLERİ Bakanı İsmail Cem, terörist Abdullah Öcalan'ın yargılanması ile ilgili olarak Batı dünyasına çağrıda bulundu. Cem, Türkiye'nin terörle mücadelede Yunanistan'ın gönderdiği maddeleri kullanarak Ankara'ya gönderdiği maddeleri kullanarak oynayacağını söyledi.

ADACIKLAR BİTİM: Ege'de terörün değinen Cem, coğrafi

İÇİNDEKİLER

Ayrışma ve yeni saflaşma dönemi . . .	3
Şovenizm kirli savaş kanıyla besleniyor!	4
Hükümet krizinden kriz hükümetine .	7
Enerji sektörü ve özelleştirme saldırısı/2	13-15
TKİP Belgeleri: Siyasal durum üzerine değerlendirmeler/2	16-21
Tarımda emperyalist yıkım derinleşiyor!	22
Reformizmin seçim hayalleri ve gerçeklerin inatçılığı.	24-25
Emperyalist savaştan emperyalist barışa	28-29

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete
Sayı:60 • 12 Haziran 1999

Fiyatı: 5 DM

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçın

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sihhiye/ANKARA Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Mimar Sinan Cad. Mimar Sinan İş Merkezi
Final ders. üstü CHP İl Başk.yanı No:108/KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1/KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK Tel-fax: 0 (372) 252 25 92

Kemalpaşa Mah. Demiryolu Cad.No: 40 İZMİR

Hürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14

Esnbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

Gazetene sahip çık!
Abone ol! Abone bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 3 000 000 TL
1 Yıllık Yurt içi 6 000 000 TL
Yurt dışı 200 DM Yurt dışı 400 DM
Fatma ÜNSAL adına, * Yapı Kredi Bankası

İSTANBUL/Aksaray Şb.
*TL için :0079219-2 DM için:3002991-8 No'lu
hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.
* İş Bankasıİstanbul/Aksaray Şb.
-DM için :1002 30100 1051039 No'lu hesaba
yatırdım.

Başka ulusları ezen bir ulusun proleterleri özgür olamaz!

Öcalan davası vesilesiyle iyice azgınlaştırılan şovenist kampanyanın bir amacı da, işçi ve emekçileri iyice sersemleterek sermaye politikalarına eklemlemek ya da en azından tarafsızlaştırmak ve böylece yeni saldırılarına karşı silahsızlandırmaktır. Çokuluslu ülkemizde egemen ulusa mensup işçi-emekçilere şovenizmin zehiri zerkedilirken, ezilen ulusa mensup işçi-emekçiler de şovenist saldırılarla sindirilmeye çalışıldı. Bu iki taşla vurulmak istenen tek kuş ise, işçi-emekçileri ulus ekseninde bölüp-parçalamaktır.

Bu aynı süreçte, bir tahkimat operasyonu olarak organize edilen seçimlerden, faşizmle tahkim edilmiş yeni meclis ve yeni saldırı hükümetiyle çıktı.

Fakat daha hükümet bile kurulmadan, emperyalizmin sadık uşağı faşist meclisin ilk icraatı, Yugoslav halklarına karşı saldırılar için ABD uçaklarına yeni üsler açmak oldu.

İkinci "büyük" icraat ise hükümeti bekliyor. Yeni saldırı programını dikte ettirmek için, çok yakında efendileri (İMF heyeti) ziyaretlerine gelecek. Ve işin bu kısmı, işçi ve emekçileri çok daha kapsamlı bir yıkıma sürükleyecek olan iktisadi-sosyal saldırı programını içeriyor.

Görüldüğü gibi, faşist-şovenist saldırganlık hiç de yalan propagandalardakini tutmuyor. Kürt

sorunu üzerinden kullanılan "bölücü terörün kökünü kazımak" ifadeleri, sermayenin çıkarlarını zedeleyen her şeyi, herkesi kapsayacak bir genişliktedir. Buna dün Irak halkı dahildi, bugün Yugoslavya halkı dahildir, yarın ise ABD'nin hedef tahtasındaki kimbilir hangi mazlum halk dahil olacaktır.

İşçi ve emekçiler ise sürekli ve asıl hedeftirler. Swisscard ve Tuzla Deri direnişçilerine, sendika hakkı

isteyen kamu emekçilerine" kökü kazınması gereken bölücü terörist" muamelesi yapılmasının nedeni budur.

Türkü, Kürdü, Lazı Çerkesiyle Türkiye işçi sınıfı, sermayenin yeni saldırı programına karşı her çıkışında, "PKK'li terörist", "Kürt" muamelesi görmeye devam edecektir. Proletarya, kendinin de celladı olan sermaye devletinin Kürt ulusunu inkar-imha politikalarını desteklediği, karşı çıkmadığı sürece, benzer bir imha-inkar politikasıyla ezilmekten kurtulamaz.

Çünkü ezilenlerin kurtuluşu için, birleşmek-birlikte mücadele etmek dışında bir yol yoktur.

Yaşasın işçilerin birliği-halkların kardeşliği!

Kahrolsun faşizm ve tüm gericiler!
Yaşasın sosyalizm!

Kitapçılarda...

H. FIRAT

**Demokrasi, Devrim
ve
Oportünizm**

H. FIRAT

**Program sorunları
üzerine konferanslar**

**Ulusal Sorun
ve
Devrim**

E K S E N Y A Y I N C I L I K

E K S E N Y A Y I N C I L I K

Ayrışma ve yeniden saflaşma dönemi

Öcalan salt Kürt hareketinin bütün bir birikimini değil, onunla birlikte Türkiye devrimci hareketinin birikimini de tasfiye ederek mevcut sermaye düzenine eklemleyecek bir tasfiye platformu ve projesi ortaya koymaktadır. Bunu gizleme gereği bile duymamaktadır. Kendisi bunu sermaye düzeninin bunalımdan çıkması ve Türkiye'yi çevreleyen bölgede önder ve egemen güç haline gelebilmesi projesi olarak, bunun olanaklı tek yolu olarak tanımlamaktadır.

Bu tehlikeli tasfiyeci platform ve proje karşısında açık ve net bir tutum takınmak, bunu cepheden mahkum ve reddederek Kürt halkının ve Türkiye'nin devrimci birikimine sahip çıkmak günün devrimci görevidir. Bu gerçek bir yol ayrımıdır.

Ciddi siyasal akımlar programları ve politikaları üzerinden değerlendirilirler. Aslıyan gerçek pratiktir temel düşüncesi bu durumla çelişmez. Zira gücü ve ciddiyeti genel kabul görmüş siyasal akımların program ve politikalarıyla pratikleri arasında genellikle bir uyum vardır.

PKK'nın '93 ateşkesine "PKK-PSK Protokolü" olarak bilinen bir yeni politik platform açılımı eşlik etmişti. Yapılan ateşkesin politik anlamı ve sonuçları en doğru biçimde bu protokolden gidilerek değerlendirilebilirdi. Oysa o dönemin tartışmalarında bunun yerine, kendi başına alındığında herhangi bir açıklık sunmayan "ateşkes" olayı üzerinde durulmuştu genellikle. Böyle olunca da, bir savaş sürecinde pekala bir politik manevra ve soluklanma aracı olarak da görülebilecek bu olay, PKK'nın politika yapma yeteneğine bir kanıt olarak gösterilmiş, komünistlerin Kürt hareketinde "stratejik yön değişimi" olarak tanımladığı yeni yönelim gözden kaçırılmıştı.

Bugün Öcalan mahkemeye sunduğu kapsamlı savunmasında, '93 ateşkesinin kendileri için büyük bir stratejik yön değişimi olduğunu ve bunda samimi olduklarını açıklıyor. Yapılan hatalar ve karşı karşıya kalınan provokasyonlar nedeniyle bu büyük tarihi fırsatın kaçırıldığını sayısız kez açıklıkla yineliyor. Oysa o dönem bir sürü akıllı liberal ile bir kısım akılsız devrimci, olup bitenin taktik bir manevradan ibaret olduğunu söyleyerek gerçekleri gizlemeye ya da görmezlikten gelmeye çalışmışlardı.

Benzer bir durumla farklı bir düzeyde bir kez daha karşı karşıyayız. Öcalan'ın yargılama vesilesiyle açığa çıkan ideolojik-politik teslimiyeti ve PKK Başkanlık Konseyi'nin buna destek veren tutumu, birileri tarafından bir kez daha politika yeteneği olarak sunuluyor. '93 ateşkesinde yanılmak için herşeyce rağmen belli anlaşılır nedenler vardı. Fakat aradan geçen 6 yılın toplam bilançosundan ve bu süre zarfındaki geriye kayışın dip noktası olarak Öcalan'ın savunmasından sonra, kalkıp hala taktik manevra ya da politika yeteneğinden söz edebilmek için ya bilinçsiz bir ahmak ya da bilinçli bir sahtekar olmak gerekir.

Öcalan mahkemeye sunduğu uzun savunmada açık ve kapsamlı bir muhasebe ortaya koymuştur. Yapılacak her tartışma buradaki yeni politik platforma dayanmak, onu irtilemek, çözümlenemeyen, anlamını ve işlevini ortaya koymak durumundadır. Tek özellikleri Kürt basınında bir köşe sahibi olmak olan dünün bir kısım devrim kaçkınları, bu savunmadaki ideolojik-politik platformun niteliğini ve anlamını gözlerden gizlemeye çalışarak, Öcalan'ın tavrına sözde izahlar getirmeye ve böylece

bugüne kadar devrimci idealler uğruna mücadele ettiğine inanan yurtsever Kürt kitlelerini aldatmaya çalışmaktadırlar.

Öcalan'ın savunması, bu savunmadaki ideolojik-politik çerçeve, bunun ifade ettiği yeni konum, son derece açık ve nettir. Öcalan, savunmasında lafı dolandırmadan, dosdoğru ve apaçık konuşmaktadır. Yeni konumunu ve tercihini açık yüreklilikle ortaya koymaktadır. Bu öylesine bir açıklıktır ki, herhangi bir özel yorum ve izah gerektirmemektedir. Bu durumda birileri illa Öcalan'ı savunacaklarsa, öncelikle bu savunmada ortaya konan yeni ideolojik-politik platforma açıkça sahip çıkıp onu savunmalıdırlar. Oysa bu liberal dalkavuk takımı, Öcalan'ın savunmasında takındığı tutumu takınıp bu teslimiyetçi ideolojik-politik platformu açıkça ve yürekli savunmak yerine, ondan söz etmeksizin ve Öcalan'ın politik yetenekleri üzerine konuşarak, yeni durumun anlamını gözlerden gizlemeye çalışmaktadır.

Öcalan, hiçbir kaçamağa yer vermeksizin, savunmasında açıkça devrimi ve sosyalizmi reddetmiş, bugünkü Yeni Dünya Düzeni'ni ve Türkiye'nin mevcut iktisadi-toplumsal düzenini olduğu gibi benimsemiştir. Tek eleştirisi ve muhalefeti, mevcut siyasal sistemin, '90'lardan beri fiilen zaten kabul etmiş bulunduğu Kürt dili ve kimliğini henüz resmen kabul etmemiş olmasıdır. Mevcut rejimin bunu resmen de kabul etmesi durumunda Öcalan bugünün Türkiye'sindeki siyasal rejimi bir "demokratik cumhuriyet" olarak nitelemeye ve bu cumhuriyetin ifadesi devletin "hizmetinde" çalışmaya hazır. Böyle bir adım karşısında kendi sözleriyle Öcalan, Kürt halkının devrimci birikimini devlete karşı bir kuvvet olmaktan çıkarıp "devletin hizmetinde" bir kuvvet haline getirmeye hazırdır. Savunmasındaki tüm tarihsel ve teorik çözümlemeleri dönüp dolaşıp gelip bu yeni politik tutuma ve tercihe bağlamaktadır.

Savunmasında Türkiye'nin gücünü ve birliğini zaafa uğratmaya çalışan "dış güçler" iması dışında bir kez olsun emperyalizm kavramını kullanmayan, ABD emperyalizmi hakkında bir kez olsun tek bir olumsuz ifade kullanmayan, Türkiye'deki kontra rejiminin beyni ve gerçek yönetici gücü olan orduyu, temel bir "demokrasi dinamiği" olmaktan da öteye, "demokrasinin gerçek güvencesi" sayan bir Öcalan'la karşı karşıyayız. Bu Öcalan, yer yer duygusal yakınlıklar ifade etse de temel bir tutum olarak devrimi ve sosyalizmi reddetmekte, devrimci idealleri "ütopya" olarak nitelemekte ve küçümsemekte, kapitalist toplum düzenini ise "demokrasi" adı altında yüceltmekte ve sahiplenmektedir. Devrim kaçkını liberal ve dalkavuk takımı illa Öcalan'ı savunacaksa, bir parça samimiyet göstererek onu bu yeni ideolojik platformu üzerinden, bu argümanlar üzerinden savunmalıdır. Zira bunlarsız Öcalan'ın sunduğu sözde "barış ve kardeşlik platformu"nun bir anlamı ve değeri kalmamaktadır. Öcalan'ın çözüm platformu bunlarla birlikte bir anlam ve işlev kazanmaktadır. Kendisi de bunu aynen böyle ortaya koymakta, çok övülen "çözümleyici" yeteneğini tam da bu çerçevede sergilemektedir.

Öcalan salt Kürt hareketinin bütün bir birikimini değil, onunla birlikte Türkiye devrimci hareketinin birikimini de tasfiye ederek mevcut sermaye düzenine eklemleyecek bir tasfiye platformu ve projesi ortaya koymaktadır. Bunu gizleme gereği bile duymamaktadır. Kendisi bunu sermaye düzeninin bunalımdan çıkması ve Türkiye'yi çevreleyen bölgede önder ve egemen güç haline gelebilmesi projesi olarak, bunun olanaklı tek yolu olarak tanımlamaktadır.

Bu tehlikeli tasfiyeci platform ve proje karşısında açık ve net bir tutum takınmak, bunu cepheden mahkum ve reddederek Kürt halkının ve Türkiye'nin devrimci birikimine sahip çıkmak günün devrimci görevidir. Bu

gerçek bir yol ayrımıdır. Gerçek devrimciler ile düzene eklemlemeye eğilimli güçleri ayırtıracak tarihi önemde bir sınavla karşı karşıyayız. PKK'nın "siyasal çözüm" adı altında devrimden yüz çevirdiği bir dönemde onun kuyruğuna takılanlar, aradan geçen bunca zamana rağmen Öcalan'ın savunmasında ortaya koyduğu platform karşısında henüz açık ve net bir tavır alabilmiş değiller. Bu tutum bir rastlantı olamaz ve değildir. Bu durumdaki grupların politikasına yön verenler ya gerçek kimliklerini gizleyen reformistler, ya da devrimci ideolojik bakışaçısından yoksun zavallı kuyrukçulardır. Her iki halde de sorumlulukları ağırdır.

Türkiye'nin kokuşmuş kapitalist rejimi son 40 yıldır ağır bir bunalım içerisinde. Türkiye son 40 yılını büyük toplumsal çalkantılar, devrimci yükselişler ve karşı-devrimci bastırma hareketleri içinde geçirmiştir. Bu süre zarfında Kürt sorununun ve hareketinin öne çıktığı dönem son 15 yıllık dönemdir. Bu Türkiye'deki çelişki ve çatışmaların Kürt sorunundan ibaret olmadığını, Kürt sorununun bunların yalnızca bir unsuru olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla Öcalan'ın Kürt sorununun dil ve kültür sorunu çerçevesinde çözümünü dayalı projesi, burjuva düzenin bunalımına bir çare, bir çıkış oluşturmaz. Bu Öcalan'ın en büyük yanılgısıdır.

Türkiye'de demokrasi yoksa eğer bunun tek nedeni Kürt sorunu değildir. Tüm bağımlı ülkelerde yapısal bunalımla baş etmek ve sürekli bir hal almış olan IMF "istikrar politikaları"nı uygulayabilmek için sistematik bir baskı ve terör kendini bir kaçınılmazlık olarak dayatmaktadır. Türkiye'de devletin faşist tahkimatı Kürt hareketini değil fakat toplumsal muhalefeti boğmak ve bu temel üzerinde güç kazanan devrimci hareketi ezmek için bir ihtiyaç olmuştur. Son 15 yılda öne çıkan Kürt hareketini ezmek, bu tahkimata yalnızca yeni boyutlar kazandırmıştır. Bugün dünyanın dört bir yanına kendi bünyelerinde bir ulusal sorun taşımadıkları halde, yoksul yığınlar nco-liberal politikaları zorla kabul ettirmek için iş başında olan sayısız diktatörlük rejimi vardır. Kürt sorununa dil ve kültür sorunu çerçevesinde bir çözüm getirildiği takdirde Türkiye'de demokrasinin kurulup yerleşeceğini sanmak gerici bir liberal ütopya. Bu, bugünün dünyasının gerçeklerinden kopmaktır. Öcalan'ın kendi gerici-liberal demokrasi projesine ideal örnek olarak İsviçre, İngiltere ve ABD gibi farklı tarihsel-toplumsal koşullara sahip ülkeleri göstermesi bile, projesinin ne denli ütopyik, ne denli gerçeklerden kopuk olduğunu göstermeye yeter.

PKK önderliğindeki Kürt hareketi ısrarla salt ulusal kimliğe dayalı bir platform içinde kaldı ve kendisini Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle birleştirecek politik program ve açılımlardan uzak durdu. Bu durumda kendi burjuvazisi ile birleşmesi kaçınılmazdı. Kendi burjuvazisi ile birleşen bir Kürt ulusal hareketinin ise, içte Türk burjuvazisiyle, dışta emperyalizmle uzlaşma araması kaçınılmaz oldu. Bugün geline yer ortadadır. Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle devrimci temellerde birleşmeyi hedefleyen politik açılımlar yapmaktan kaçınanlar, geline yerde Türk burjuvazisiyle bütünleşmenin, onun "hizmet"ine girmenin tarihsel ve teorik açılımlarını yapıyorlar.

Bu açıkça bir saf değiştirmedir. Bu saf değiştirme Türkiye sol hareketini de sarsmakta ve yeni bir saflaşmaya zorlamaktadır. Bu yeni saflaşma, bugünün Türkiye'sinde, gerçek devrimciler ile açık ya da gizli liberalleri ayırtıracak ve açığa çıkaracaktır. Herkes günümüzün tarihsel değerlerdeki gelişmelerine bunun gerektirdiği bir bilinç ve sorumlulukla yaklaşabilmek durumundadır.

Kızıl Bayrak

Şovenizm kirli savaşın kaniıyla besleniyor!

Öcalan davası, gericiğin tüm şovenizmini bir kez daha kusmasına vesile oldu. Burjuva medya davanın başlamasından günlerce önce şovenist çılgınlık atmaya başladı.

Yürütülen şovenist kampanyanın en önemli unsurlarından biri, Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşta ölen askerlerin yakınları oldu. Asker yakınlarından kimlerin mahkemeye katılacağı bizzat devlet tarafından belirlendi. Toplanan aileler Öcalan'ın avukatlarına ve ailesine karşı sürekli kışkırtıldılar. Mahkeme öncesinde günlerce Mudanya'da asker ailelerinin gösterileri örgütlendi. Bu gösterilerin görüntüleri dünya televizyonlarına dağıtıldı. Öcalan davasının adeta tek görüntüsü asker yakınlarının Türk bayrakları ve ölen yakınlarının posterleri ile yaptığı gösteriler oldu. Roma sürecinde şovenist gösterilerin başrol oyuncusu MGK, mahkeme sürecinde öne çıkan "şehit aileler"i eylemlerinin de planlayıcısıydı.

Mahkeme sürecinde bu kışkırtmalar artarak sürdüürldü. Öcalan'ın avukatları ve yakınları kalacak yer bulamadıkları için bir mahkemenin bir oturumuna katılamadılar. Yıldız hemşirenin ağlaya ağlaya yaptığı konuşma medya tarafından günlerce kullanıldı. Seçilip mahkemeye götürülen aileler şovenizm histerisini öylesine yoğunlaştırdılar ki, mahkeme başkanı aileleri salondan dışarı çıkarmak zorunda kaldı. Protez bacaklı bir faşistin şovları TV ekranlarında ve gazete sayfalarında en başta yer aldı.

"Şehit aileleri" üzerinden kışkırtılan şovenizm o kadar rahatsız edici bir boyut kazandı ki, kirli savaş medyasının kiralık kalemsörleri bu histerinin zarar vereceğini düşünerek "itidal" tavsiyelerinde bulunmaya başladılar. Kirli savaş medyası bir taraftan şovenizmi kışkırtmayı sürdürürken, öte yandan sükunet telkinlerinde bulundu. Kitlelere hitap eden kapak sayfaları büyük puntolarla şovenizmi kışkırtan başlıklar taşıırken, düşünsel kapasitesi daha yüksek kesimlere de köşe yazarları tarafından seslenildi. Televizyonlarda haberler kışkırtıcı bir tarzda işlenirken, yorum ve tartışma bölümlerinde daha temkinli ve ağır bir dil tutturuldu.

"Şehit aileleri" bu kirli oyunun şoven yüzünü oluşturuyorlardı ve rollerini fazlasıyla yerine getirdiler. Oysa Kürt halkının en doğal ve meşru haklarını inkar eden, on yıllardır kirli savaş tırmandıran sermaye devletinin ta kendisidir. En küçük ulusal hak ve özgürlük talepleri dahi Kürt halkına çok gören sömürgeci devlet, Kürt halkına, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin savaşçıları, gerillalara karşı kimyasal silah da dahil her türden kirli savaş aracını kullandı, kullanıyor. Ölmüş gerilla cesetlerine iğrenç işkenceler yaptı, yapıyor. Peki bu kirli savaş boyunca kimlerin kanı aktı? Elbette ki Kürt ve Türk emekçilerinin genç evlatlarının kanı aktı. En fazla savaş çığırtkanlığı yapan kodomanların, burjuva siyasetçilerinin, satılık kalemlerin, sendika bürokratlarının çocukları askerliklerini bile yapmıyorlar.

Öcalan davası bir terör davası değildir. Yıllardır ezilen, sömürülen, em temel hakları inkar edilen Kürt halkının isyanı, kendi kimliğini bulma mücadelesi, yüzbinlerce insanın sürdürdüğü ulusal kurtuluş mücadelesi yargılanmaktadır bu davada. "Otuz bin kişinin katili" hamasi nutukları tam bir ikiyüzlülüğün ifadesidir. Yıllardır sürdürülen bu kirli savaşta 25 bin Kürt gerillası bizzat sömürgeci devlet tarafından öldürüldü. Köyler yakıldı-yıkıldı, kulaklar kesildi,

cesetlere tecavüz edildi. Bütün bunlara rağmen büyük bir ikiyüzlülükle "otuz bin kişinin katili"nden bahsediliyor. Gerçek katil sömürgeci sermaye devletinin kendisidir. Birazcık sağduyulu bir insanın görebileceği gerçeklerdir bunlar.

ABD hergün Irak'ı bombalıyor. Bu uçaklar İncirlik'ten kalkıyor. Yine Türkiye'deki hava üslerinden kalkan uçaklar Yugoslav halkının üzerine ölüm kusuyor. Kardeş halklara yönelik açık bir katliam gerçekleştiriliyor. Bu haydutça saldırıların sorumluları neden mahkemeye çıkarılıp karşısına bombalarla ölen, yaralanan insanlar çıkarılmıyor. Bu tam bir ikiyüzlülüktür. Sürekli kışkırtılan şovenizm tüm toplumu zehirliyor. İşçi ve emekçilerin düşünme yeteneklerini kaybettirmeyi hedefliyor. İntikamcı, dengesiz, birbirine karşı kışkırtılmış bir toplum yaratılmak isteniyor.

Asker yakınlarının sömürgeci sermaye devletinin saldırgan ihtiyaçları için kullanılması ilk değildir. Kürt halkına karşı verilen kirli savaşta bu insanlar yıllardır kullanılıyor. Çocuklarının, eşlerinin tabutları başında kendinden geçen insan manzaraları yıllardır ekranların vazgeçilmez görüntüsüdür. Ancak sermaye devleti bu insanları sadece ulusal kurtuluş savaşına karşı kullanmakla yetinmedi. Çocukları kontr-gerilla devleti tarafından kaybedilen Cumartesi annelerinin karşısına Cuma anneleri olarak da yine bu insanları çıkarmaya çalıştı. Cumartesi annelerinin meşru mücadelesini bu yolla zayıflatamayacağını anlayınca, bir süre sonra Cuma anneleri provakasyonundan vazgeçti.

Öcalan davasındaki histerik gösteriler asker yakınlarının kendiliğinden tepkisi ve kendi aralarında örgütlenmelerinin bir ürünü değildir. Yapılan açık bir provakasyondur. Öcalan'ın Roma'ya gidişi sürecinde yürütülen şovenist kampanyanın bir benzeri tezgahlanmıştır. Roma sürecinde İtalyan malı portakalları yerlere döküp üstünde tepinenlerin, İtalyan malı lastikleri yakıp gösteriler yapanların bizzat kontr-gerilla tarafından parayla tutulan kişiler olduğu ortaya çıkmıştır. Dava sürecinde de önceki oyunun bir benzeri sahnelenmiştir. Ancak bunların geri bilinçli kitleleri yönlendirmek dışında sermaye devletinin ihtiyaçlarına karşılık gelmeyeceği açıktır. Kürt sorunu ekseninde hayata geçirilmesi düşünülen planlar için bu kışkırtmalar fazla bir önem taşımamaktadır. Ancak şovenizmin ayakta tutulmasına her zaman ihtiyaç duyulmaktadır.

Kürt halkına yönelik kirli savaşta yakınlarını kaybeden ailelerin hedefi açlığın, sefaletin, baskının, savaşın kaynağı olan sermaye devleti olmalıdır. Sermaye devletinin Kürt halkına karşı yürüttüğü bu savaş haksız ve gerici bir savaştır. Kürt halkının kimliği elinden alınmıştır. Bu halk 70 yıldır sömürgeci sermaye devletinin asimilasyoncu inkar politikalarıyla karşı karşıyadır. Başını her kaldırdığında kirli bir imha savaşıyla karşılaşmıştır. En yiğit evlatlarını kurtuluş mücadelesinde kaybetmiştir.

Türk devleti ise bu halkın ulusal demokratik taleplerine kanla karşılık vermiş, tankıyla, topuyla ezme çalışmıştır. Bu kirli savaş sürdürmek için

gencecik insanları cepheye sürmektedir. Sistemin egemen sınıfları ve onun temsilciliğini yapanlar, her savaşta olduğu gibi bu savaşta da yoksul işçi-emekçi kitleleri kullanmaktadır. Kendi çocuklarını yurtdışında bulunan paravan şirketlerde çalışıyor göstererek paralı askerlikten yararlandırmakta, ya da sayfiye yerlerinde, boğazda askerlik yaptırmakta, yoksul emekçi çocuklarını ise dağlardaki savaşa sürmektedir. Vatan-millet edebiyatını dillerinden düşürmeyen burjuva düzen temsilcileri tek bir çocuklarını bile bu kirli savaşta yitirmemişlerdir.

Asker yakınları karşısına, haklı bir savaş veren kardeş Kürt halkını değil, bunlara karşı kirli bir savaş uygulayan sömürgeci sermaye devletini almalıdırlar. Çünkü bu devlet işçi ve emekçileri sömüren, onların üzerinde zorbalık uygulayan bir egemenlik aygıtıdır. Bu devlet tarihin en sömürücü sınıfı olan burjuvazinin koruyucusu ve kollayıcısıdır. Bütün yoksullukların ve yoksunlukların kaynağı sermaye egemenliğidir. İşçi ve emekçi kitlelerin bütün sorunlarının kaynağı olan sermaye devleti ile Kürt halkının sorunlarının kaynağı olan devlet aynı devlettir. Bu yüzden mücadelemiz bu sermaye devletine karşı ortak olmalıdır. Şovenizmin sersemleten ve halkları birbirine düşüren aldaticılığını parçalamak ve ortak bir savaşla sermaye egemenliğini yıkmak bu iki halkın ortak hedefi olmalıdır.

Yaşasın Kürt ve Türk halklarının devrimci birliği!

Kürt Ulusal Sorunu-1

**Teorik
Programatik
Perspektifler
ve
Siyasal
Değerlendirmeler**

Sermaye medyası zehir saçmaya devam ediyor!

Sermaye devleti, kirli ve kanlı düzenini işçi ve emekçiler şahsında aklamak ve yeniden yapılandırmak doğrultusunda, Öcalan davasını tarihsel bir fırsat olarak kullanmak istiyor. Tüm kurumlarını bu amaç doğrultusunda sistemli bir tarzda kullanmak için tek merkezden harekete geçiriyor. Uzun süredir MGK direktifleri doğrultusunda hareket etme deneyimi ve refleksi kazanan düzen kurumları, kirli maharetlerini bu dava süresince göstermek için de çırpınıp duruyorlar. Bu kurumları içerisinde medya, üstlendiği çirkin rolü bir kez daha başarıyla yerine getiriyor.

28 Mayıs tarihli MGK toplantısının gündemini, "Öcalan'ın yargılanma sürecinde izlenecek ulusal politikanın belirlenmesi" ile "özel radyo ve TV'lerin terör ve şiddet olayları karşısındaki politikası" oluşturmuyordu. Bu toplantıda "belirlenen ulusal politika" üzerinden yayın çizgisi izleyen düzen medyasının duruşma boyunca sistemli ve sürekli hareket edebilmesi için Mudanya'da bir Basın Merkezi kuruldu. Bu Basın Merkezi duruşma boyunca MGK karargahları ile düzen medyası arasında bir köprü görevi üstlendi.

Duruşmanın başlamasıyla birlikte düzen medyası, çok sesli bir koro halinde harekete geçti. Tek merkezden yönetilmenin sonuçları hemen görülmeye başlandı. Aynı manşetlerle çıkan gazeteler ve birbirini defalarca tekrar eden "haber bültenleri" adeta bir toz bulutu yaratarak birbirini izledi. En sağından en soluna kadar bütün gazete ve TV'ler ile bunların yazar takımları ve yapımcıları, koro şefinin yol göstericiliğinde büyük bir çirkeflikle görevlerini icra ediyorlar.

30 Mayıs'ta yayınlanan "sağ'dan Türkiye, "sol'dan Cumhuriyet gazetelerinin iki "köşe" yazarı, üslup farklılıklarını bir yana bırakırsak, özünde aynı şey yazdılar. "Hainleri millete besletmeyin" başlıklı Türkiye gazetesindeki köşesinde Altınur Kılıç şunları söylüyordu: "Öcalan duruşması yarın İmralı'da başlıyor. Bana kalırsa, bir İstiklal Mahkemesi kurar, Öcalan'ı orada yargılar ve gereğini fazla uzatmadan yerine getiririm, bazı hallerde sürat adaletin asıl gereğidir... Ama bir hukuk devleti olmanın gereği, bağımsız bir mahkeme huzurunda aleni olarak, hukuki bütün vecibeler yerine getirilerek yargılanması gerekiyor. Muktedir sonu maalesef biraz uzasa da." İlhan Selçuk ise, "Apo davası basit" başlıklı yazısında; "Herşey ayan beyan. Hukuk ve yasa

kapsamında, Apo'nun davası basit. Vicdanlar rahat... Tanıklar meydanda, kanıtlar açık... Katil belli... Sorun mahkemenin yapısından kaynaklanıyor. Apo'yu yargılayacak DGM Avrupa'nın gözündeki sakıncalı" diyerek sahibine sadakatle bağlılığını gösteriyordu.

Davanın ilk günü burjuva medyanın "şaşırtıcı" bir şekilde ortaklaştığı manşet "hesap günü" oldu. 4 Haziran'daki sayılarında bu kez ortaklaşılan manşet ise "mesaj günü"dür. Sadece manşetler değil, gazetelerin geri kalan sayfaları da aynı "editör"ün kalıbından çıktığını ortaya koyuyordu. MGK'nin davaya dönük politik çizgisi harfiyen uygulanıyordu.

Düzen medyası, her türlü yöntem ve olanağı kullanarak, işçi ve emekçi yığınların beyinlerini esir almak ve onları kirli savaşın bir bileşeni durumuna getirebilmek için çok yönlü bir propaganda aracı olarak çalışmaktadır. Ölen askerlerin yakınlarının gözyaşları, iğrenç küfür ve hakaretler bu propagandanın malzemeleridir. Gerçekler utanmazca tersyüz edilmektedir. Öcalan'ın "30 bin kişinin katili" olduğu, düzen medyası tarafından temcit pilavı gibi ısıtılıp ısıtılıp öne sürülmektedir. Bizzat sömürgeci devletin kendi verilerine göre bile 30 bin ölünün 25 bini PKK gerillalarından ve Kürt emekçilerinden oluşmasına ve bunların bir kısmının kontr-gerilla tarafından işlenen cinayetler olduğu açığa çıkmasına rağmen, "30 bin kişinin katili" tekerlemesi sürekli kullanılmaktadır. Öte yandan ise iğrenç bir biçimde ölen asker yakınlarının duyguları istismar edilmektedir. Bir yandan günün 24 saati sahnelenen bu iğrenç gösteri ile kin kusulurken, diğer yandan beyinleri dumura uğratılan işçi ve emekçi yığınların acı ve öfkesi boşaltılmaya çalışılmaktadır. Medya bu günah keçisi yaratma oyununu o kadar iyi oynamaktadır ki, nerede ve nasıl ölürse ölsün, ölen çocuğunun fotoğrafını kapalı anne-baba soluğu Mudanya'da almaktadır. Örneğin Mudanya'daki gösterilerde öldürülen kızının fotoğrafıyla ön saflarda yer alan Kamile Karabak adlı annenin kızının adlı bir vakada öldürüldüğü anlaşıldı. Yine TV'lerde bol bol küfür eden Tahsin Sarı adındaki bir sivil faşistin oğlunun ölümünün metil alkolünden kaynaklandığı adli tıp raporu ile belgelendiği ortaya çıktı.

Çürüyen ve kokuşan kanlı düzenin tüm ruhunu yansıtan sermaye medyası, düzenin çıkarları doğrultusunda işçi ve emekçilerin beyinlerini tutsak etmeye çalışmaktadır. Davanın ilk günlerinde küfürün dozunu arttıran sermaye medyası, Öcalan'ın asker ailelerinden özür dilemesi nedeniyle sevinç çılgınlıkları atmakta, histeri nöbetleriyle Öcalan'ı defalarca asmakta ve katledecek yeni hedefler seçmektedir. MGK'nın hedef tahtasına koyduğu kişi ve kurumlar çarpıtma haberler ve bilim adamı yaftası takmış faşistlere yaptırılan yorumlarla suçlu ilan edilmekte ve yeni katliamlara meşruluk kazandırılmaya çalışılmaktadır. HADEP ve İHD'nin yanısıra tüm devrimci güçler yeni ve kapsamlı bir saldırının hedefi haline getirilmektedir.

Medya tekelleri için Öcalan duruşması aynı zamanda muazzam bir kar olanağı olarak kullanılmaktadır. Medya tekelleri "raiting"lerini arttırabilmek için her yolu denemektedirler. İnsanların acıları ve duyguları istismar edilmekte, "ne kadar gözyaşı, o kadar 'raiting'" ilkesiyle hareket edilmektedir. Birikmiş acısı sürekli deşilen Yıldız hemşire onlarca kanalda yeniden ve yeniden ağlattırılarak, "raiting rekorları" kırılmıştır.

Kısacası, kirli savaş medyası, emir-komuta zinciri içindeki yerine uygun olarak kendine düşen rolü bu kez de Öcalan davası vesilesiyle oynamakta ve etrafına zehir ve pislik saçmaya devam etmektedir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDPK Eleştirisi)
2. Baskı 300 000 TL.
3. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 650 000 TL.
4. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı (Tükendi) 175 000 TL.
5. Devrimci Harekette Reformist Eğilim (Tük.) 500 000 TL.
6. Teori ve Program Sorunları (Tükendi) 750 000 TL.
7. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) 250 000 TL.
8. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi (Tük.) 600 000 TL.
9. Bir Gün Bile Yaşamak (Tükendi) (Roman: O. İyiler) 1.400 000 TL.
10. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 550 000 TL.
11. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi) 700 000 TL.
12. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi 700 000 TL.
13. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.) 350 000 TL.
14. İş Yazışmalar/İş Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık (Tükendi) 400 000 TL.
15. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları (Tük.) 550 000 TL.
16. Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 650 000 TL.
17. Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 850 000 TL.
18. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapanlar (Tük.) 450 000 TL.
19. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Baskı (Tükendi) 550 000 TL.
20. Gebze Direnişinin Ardından 175 000 TL.
21. 20 Temmuz Dersleri (Tükendi) 175 000 TL.
22. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı (Tükendi) 250 000 TL.
23. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı 250 000 TL.
24. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 650 000 TL.
25. Küçük Burjuva Popülistmi ve Proleter Sosyalizmi (Z. Ekrem'e Cevap) 450 000 TL.
26. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
27. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 200 000 TL.
28. EMEP Eleştirisi Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine (Tükendi) 250 000 TL.
29. Partileşme Süreci-1 Perspektifler ve Değerlendirmeler 650 000 TL.
30. Partileşme Süreci-2 Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt 650 000 TL.
31. Demokrasi ve Devrim 750 000 TL.
32. Bağımsızlık ve Devrim 1 000 000 TL.
33. Demokrasi, Devrim ve Oportünizm 1 000 000 TL.
34. Ulusal Sorun ve Devrim 1 250 000 TL.

Kürt Ulusal Sorunu-2

**Teorik
Programatik
Perspektifler
ve
Siyasal
Değerlendirmeler**

Faşist sömürgeci sermaye devletinin sözcük korkusu!

İçişleri Bakanlığı yayınladığı genelgeyle, kirli savaşla bağlantılı olarak, sosyal ve siyasal yaşamımızda kullanılan sözcüklerin bir kısmını yasakladı. Ayrıca bu sözcüklerin yerine kullanılabilecek alternatif sözcükleri de belirledi. Başta Anadolu Ajansı ve TRT olmak üzere, burjuvazinin hizmetindeki bütün medya kuruluşlarının bundan böyle bu yasaklamalara uymak zorunda oldukları belirtildi.

Sermaye medyasının bugüne kadar kullandığı birçok sözcüğün bundan böyle genelge doğrultusunda kullanılamadığına tanıklık edeceğiz. Genelgede örneğin; “barış çağrısı” tanımlaması yerine “terörist faaliyetlere ara verme”, “boşaltılan köyler” yerine “terkedilen köyler”, “düşük yoğunluklu savaş” yerine “terörle mücadele” ifadelerinin kullanılması emrediliyor.

Sermaye devletinin Kürt halkının özgürlüğü için verdiği mücadeleye yanıtı, imha ve inkara dayanan kirli savaş üzerinden şekillendi. Kürt halkı, kimliği, dili, kültürü de dahil olmak üzere tüm hak ve özgürlüklerden yoksundur. Sömürgeci faşist devlet Kürt halkının varlığını dahi inkar ediyor. Sözkonusu ırkçı genelge, “Kürt liderleri” ifadelendirmesine yasak getirirken, yerine “Kuzey Irak’lı aşiret ağaları” ifadesini koyuyor.

Düşünün ki, ABD emperyalizmine ve sömürgeci Türk sermaye devletine uşaklıkta sınır tanımayan Talabani ve Barzani hainlerinin ulusal kimliklerine dahi tahammül gösterilmiyor. ABD’nin Talabani-Barzani önderliğinde kurdurmak istediği işbirlikçi “Kürt devleti” sözcüklerine bile yasak getirilerek, yerine “Kuzey Irak’taki oluşum” sözcüklerinin kullanılması dayatılıyor.

Onyıllardan beri sürdürdüğü kirli savaşın sonucunda sömürgeci sermaye devleti, 3 milyon Kürt’ü yerinden yurdundan etti. Binlerce Kürt köyünü zorla boşaltıp yaktı, yıktı. 3 bini aşkın Kürt köyü harabeye çevrildi. Sömürgeci devletin tüm perdeleme çabalarına rağmen, bu alçakça saldırılar kamuoyuna yansıdı. Kürt halkına reva görülen bu faşist zulüm tüm açıklığıyla ortaya çıktı. Faşist devlet suçüstü yakalandı. Öyle ki, burjuva medyası bile yaşanan sosyal ve siyasal sürecin etkisiyle, “boşaltılan köyler” ifadesiyle başlayan haber ve yorumlara yer vermek zorunda kaldı. Mızrak artık çuvala sığmıyordu. Kontr-gerilla devleti, sözkonusu ırkçı genelge ile, yaktığı, yıktığı ve boşalttığı Kürt köylerini unutturmak istercesine, “boşaltılan köyler” sözcüklerine de yasak getiriyor. Şark kurnazlığıyla da, yerine “terkedilen köyler” sözcüklerinin kullanılmasını istiyor. Utanmazlığın ikiyüzlülüğün, onursuzluğun bu kadarı sermaye devletine yaraşır.

Kürt halkının özgürlük ateşini söndürmek için 15 yıldır kesintisiz soykırım uygulamalarını gerçekleştiren sermaye devleti, bugüne kadar kimyasal silah da dahil her türlü kirli savaş aracını kullandı, kullanıyor. Kürt halkının başına bombalar yağdırıp, köylerini zorla boşaltıp göç etmeye zorlayan sömürgeci devlet, “terkedilen köy” kavramının kullanılması için talimat veriyor. Kirli savaşın, kirli sonuçları Kürt ve Türk halkına unutturulmak isteniyor.

Sömürgeci sermaye devleti, uzun süre Kürt halkına dönük olarak yürüttüğü kirli savaş “terörle mücadele” olarak yutturmaya çalıştı. Öyle ya, mücadele “bir avuç eşkiyaya, çapulcuya karşı veriliyor”du. Savaş “devletler arasında” sözkonusu olabiliirdi. Ama Kürt halkının özgürlük için cepheden yürüttüğü savaş öyle bir aşamaya vardı ki, sermaye devleti iyice zorlanmaya başladı. 1992 yılına gelindiğinde, sömürgeci-faşist devlet, artık geceleri Kürdistan’da hükümünün kalmadığını zımnen kabul etmek zorunda kaldı. Kirli savaşın derinleştirilmesinde önemli katkılar olan dönemin Genelkurmay Başkanı yaptığı açıklamada, savaş durumunu kabul ederek, “düşük yoğunluklu savaş” tanımlamasını yaptı. Artık burjuva medyası haberlerinde, yorumlarında “düşük yoğunluklu savaş” kavramını kullanmaya başladı. Anlaşılan faşist devlet, bu sözcüklere yasak getirerek, yürütülen kirli savaş Kürt ve Türk halklarının hafızasından silmek istiyor.

Bu, toplumsal gerçeklerle bağlantılı olarak dile yerleşmiş olan sözcüklerden bile korkan bir çürümüş düzen tablosudur. Kürt halkına dönük imha, inkar ve soykırma dayalı savaşın; işçi ve emekçilere reva görülen ekonomik ve siyasi terör paketlerinin; açlığın, işsizliğin, sefaletin adı olan özelleştirmelerin; kamu emekçilerinin en temel hakkı olan Grev’li, TİS’li sendikadan yoksunluğun, tüm bu sorunların kaynağı olan sermaye düzeni çürümüştür.

Kontr-gerilla cumhuriyeti yıkılacaktır. Yerine halkların gönüllü birliğine dayalı sosyalist işçi emekçi cumhuriyetleri birliği mutlaka kurulacaktır. Korkunun ecele faydası yoktur.

MHP mızrağı çuvala sığmıyor

18 Nisan seçimleri MHP’nin burjuva siyaset arenasında kilit bir noktaya gelişle sonuçlandı. Ancak, MHP’nin katliamcı kimliğinin toplumsal hafızada bıraktığı iz o kadar derindir ki, kontr-gerilla cumhuriyetinin bu sadık çocuğu bizzat düzenin kendisi için bir istikrarsızlık ögesine dönüşebildi.

28 Şubat sürecinde ifadesini bulan çok yönlü tahkimat operasyonlarıyla manipüle edilerek düzen politikalarına yedeklenen toplumsal muhalefet kesimlerindeki geçmişten gelen anti-faşist duyarlılık, düzenin bulduğu nispeten siyasal “istikrar” koşullarını boşa düşürebilecekti. Bu doğrultuda bir tercihten öte, 18 Nisan seçimleriyle doğan bir zorunluluk olduğuna göre, MHP’nin işçi ve emekçi kitleler nezdinde cilalanması ve bu anlamda toplumsal belleğin tahrip edilmesi düzen açısından büyük bir önem kazandı. Bu nedenle hemen 18 Nisan sonrasında, bir düğmeye basılmışcasına tek ağızdan konuşmaya başlayan burjuva medyası, işçi ve emekçi yığınların beyinlerini kuşatmaya ve artık alışılmış bir biçimde yeni bir belleksizleştirme operasyonuna tabi tutmaya başladı.

Burjuva liberal kalemlerinin aldıkları görev doğrultusunda politik temellerini döşedikleri bu operasyonla, MHP’nin ne kadar da değişmiş olduğu yalanı binbir türlü yöntemle işlenip yine binbir türlü demagojiyle örülmeye çalışıldı. Düzenin bütün kurumları -cumhurbaşkanı da dahil- tek bir ağızdan günlerce bu kampanyada aktif görev alırken, düzen cephesinden yalnızca farklı gibi görünen iki ses yükseldi. Bunlardan birincisi, “sol” yaftası taşıdığı için kendisinden beklenti içerisinde olan işçi ve emekçi yığınların anti-faşist duyarlılıklarını köreltmek için nispeten soldan bir çıkışla operasyona katılan Rahşan Ecevit’ten, diğeri ise bizzat MHP’nin kendisinden geldi. Ancak bu çıkışın kendisi bile düzen cephesi tarafından yaratılan toz bulutunun arkasında kaldı, görmezden gelindi. MHP düzen cephesinden bir koro halinde örgütlenen kampanyanın basıncı karşısında, bağıra bağıra “değişmedik” demek zorunda kaldı. Böylece bir yandan MHP’nin kanla beslenen faşist sürülerinin yüreğine su serpilirken, diğer yandan da yeni katliam ve saldırıların önü açıldı. Ve arkasından üst üste yaptıkları kanlı icraatlarla değişmediklerini göstermiş oldular. Nedense (!) değişti yaygalarını koparan sermaye medyası bu icraatları sessizlikle karşıladı. “Ya sev ya terk et” naralarıyla cinayetler işlemekteyken seçim başarısından sonra bu sloganı “Ya sev ya itaat et” olarak günün koşullarına uyarlayan MHP’li faşist sürüler, seçimleri izleyen ilk günlerde Silifke Taşucu’nda boy gösterdiler. Haraç istedikleri bir Kürt esnafının bunu reddederek silahla kendini savunmasıyla bu faşistlerden birinin

yaralanması üzerine kasabada tam bir Kürt avı başlatıldı. Hafızalarımızda Maraş’ı, Çorum’u hatırlatan sahneler bir kez daha yaşandı. Kürtlere ait işyerleri ve evler yağmalanıp kundaklanırken, sokaklarda sürüler halinde dolaşan faşist çeteler gördükleri her Kürt emekçisini öldüresiye dövdüler. Bu saldırılarda yerel devlet kurumları saldırıların organizasyonunu bizzat yürüttüler. Değiştiği üzerine koparılan yaygaralara karşı MHP’nin verdiği en iyi yanıtlardan biri, Taşucu’daki bu katliam girişimi oldu. Taşucu’ndaki katliam provasını üniversitelerdeki artık alışılan satırlı bıçaklı saldırılar peşi sıra birbirini izledi. Aralıksız devam eden MHP’li faşistlerin tüm bu saldırılarından biri vardı ki, bu saldırı MHP’nin ruhunu ve kimliğini belki de en iyi yansıtanı durumundaydı. Olay Denizli’de yaşandı. Bir lise öğrencisi olan S.C. ülkücü faşistler tarafından önce şehir dışına kaçırılıp gözleri bağlanarak, “birdaha gittiği yerlere gitmemesi” yönünde tehdit edilip dövülerek bırakıldı. Çatlıların izinde giden bu tosuncuklar, bir hafta sonra da S.C.’yi Denizli stadyumu arkasında durdurdular. Burada S.C.’nin kollarına ve bacaklarına bıçakla “Ülkücü hareket engellenemez, MHP” ve üç hilali kazıdılar. Bununla da kalmayan MHP’li faşistler, ayrıca, bütün devrimci ve demokrat öğrencileri cezalandıracakları tehdidinde bulundular.

Meyve, sebze üzerinde tepinen bozuk psikolojinin yeni bir ürünü olan bu saldırı elbetteki bir kaç tane düşkünlüleştirilerek hayvanlaştırılmış katil bozuntusuyla sınırlı görülemez. Bu saldırının arkasında herşeyden önce bu katil bozuntularını örgütleyen, kimliğini veren MHP ve onun en küçük dokusuna dahi damgasını vuran çürüyen, kokuşan burjuva düzen ve çeteleşen devleti bulunmaktadır. Ve ne kadar cila çekilirse çekilsin bu faşist katil sürüleri sermayenin emirliğinde yeni cinayetler işlemeye, devrimcilerin, ilericilerin, işçi ve emekçilerin ve kardeş Kürt halkının kanını dökmeye devam edeceklerdir. Çünkü; düzen ve devletin korumasında onlara biçilen rol budur. Daha dün Piyangotepe, Balgat, Bahçelievler, Maraş, Çorum, Sivas ve daha birçok yerde sayısız katliamlara imza atanlar bu katliamlara yenilerini eklemenin peşindedirler. Bu durum son olaylardan da görüleceği üzere yeni bir kanıtı gerektirmeyecek kadar açık ve nettir.

Sermaye ve onun medyası, MHP mızrağını çuvala sığdıramaz. MHP’nin yüzü yapılmaya çalışılan makyajı tutmayacak kadar çirkindir. Ve artık işçi ve emekçilerin devrimci ve komünist öncüleri bu çirkinliği sahibiyile birlikte tarihin çöplüğüne gönderecek militan bir karşı koyuşu örgütlemek zorundadır.

Y. Maden

Hükümet krizinden kriz hükümetine

Sermayenin istikrar arayışı ve bitmeyen saldırılar

Yeni hükümetin kuruluşu bilinçli bir tercihle Öcalan yargılmasının hemen öncesine getirildi. Amaç, yeni bir şovenist histeri kampanyasına döniştürülecek olan mahkeme sürecinden en etkili biçimde yararlanmaktır. Böylece İMF-TÜSİAD programının acı reçetelerini şovenizmle uyuşturulmuş kitlelere daha rahat biçimde dayatmaktır.

Bu aynı kirli yöntemle seçimlerden önceki süreçte de başvurulmuştu. Öcalan'ın yakalanıp Türkiye'ye getirilmesi vesilesiyle tırmandırılan şovenizme yaslanarak ertelenmesi düşünülen seçimler yapılmıştı. Buna rağmen seçim sonuçları siyasal istikrarsızlık tablosunda ciddi hiçbir değişmeye yol açmadı. Türban krizinin meclise taşınması ve Rahşan Ecevit'in MHP'nin kirli geçmişinin hükümette yaratacağı sorunlara sınırlı değinmesi ile oluşan yeni gerginlikler, ancak MGK'nın müdahalesiyle geçirilebildi. Ancak gerginlik ve istikrarsızlık unsurları yerli yerinde durmaktadır. Bunu devletin başı Demirel bile yeni hükümet programının okunmasının birkaç gün öncesinde itiraf etti "Meclis parçalıdır. Bir koalisyon hükümeti kurmak da, yürütmek de kolay değildir. Onun için Türkiye istikrarı arayan ülkedir. Henüz istikrarı bulmuş değildir". Bu sözlerin sarfedildiği TOBB'un 54. Genel Kurulunda, istikrarsızlığın iktisadi boyutunu ise patron örgütü temsilcileri siyasilere çıkırcasına dile getirdiler.

Yeni hükümet saldırı programını şovenizmle yaratılan toz-duman ortamı içinde açıkladı. Aylar öncesinden İMF-TÜSİAD tarafından elde hazır bekletilen bu program ücretli kesimlere dönük sözde de olsa hiçbir şey içermiyor. Bu program yalnızca emperyalizme kölece bağlılık, halklara düşmanlık, sermayeye bütçe, emekçiler içinse sefalet ve yıkım programıdır. İşçisinden köylüsüne, işsizinden emeklisine, kamu emekçisinden öğrencisine kadar bütün ücretli ve yoksul kesimler bu programla sermayenin daha azgın saldırılarının hedefi haline getiriliyor.

Emperyalizme kölelik perçinleniyor!

ABD'nin memnuniyetle karşıladığı yeni hükümet programında daha büyük talanlar için "mevzuat değişikliği"ne gidilmesi öngörülüyor. Buna göre, başta enerji sektöründe olmak üzere, yabancı yatırımları kısıtlayan yasal-anayasal engeller kaldırılacak ve emperyalizmin ülkede istediği gibi at oynatmasının koşulları yaratılacak. "Ulusal çıkarlara ters düşmeme" sözde ilkesinin gözetileceği yalanıyla olası tepkilerin önü kesilmeye çalışılsa da, "uluslararası tahkimat"a en onursuz biçimde katılınacak. Bunu, dış politikada ve askeri alanda emperyalizme fiili uşaklık hizmetinin genişletilmesi tamamlıyor. ABD'nin memnuniyetinin bir diğer nedeni, bu yönde alınan kararlar uyarınca yerine getirilen görevler ve taahhüt edilen yeni hizmetlerdir. Sermaye devletinin asıl yönetici gücü ordu eliyle bu yöndeki uygulamalara daha hükümet kurulmadan girilmiş, Türkiye'nin batısındaki

üslerin (Balıkesir, Bandırma ve Çorlu) emperyalizmin tam hizmetine sokulması sağlanmıştı. Yeni hükümetin yapacağı şey, dış politikada emperyalizme uşaklık çizgisini ve bölge halklarına düşmanlık tutumunu derinleştirmek olacaktır.

İşçiler ve emekçiler için sömürü ve sefalet paketleri açılıyor!

Yeni İMF-TÜSİAD hükümeti, muslukları işbirlikçi tekelci burjuvazi için sonuna kadar açan, işçi ve emekçilere gelince damlasını bile esirgeyen bir bütçe programını uygulamak üzere kolları sıvamıştır. Zira derinleşen kriz nedeniyle, kendi deyimleriyle, sermaye sınıfının "yarısı hastanelik olmuş"tur. Yılın ilk dört ayında bütçe 3-5 katrilyon açık vermiştir. Yeni yatırımlar yapılamadığı gibi küçük ve orta ölçekli pek çok şirket ya iflas etmiş ya da iflasın eşiğine gelmiştir. Enflasyon ve faiz oranları yükselmekte, Türkiye'nin 2000 yılında enflasyonda birinci sıraya yerleşeceği tespitleri yapılmaktadır. İthalatta %30.6, ihracatta %10.4 oranında bir azalma söz konusudur. İşsizlik her geçen gün artan tensikatlarla çığ gibi büyümektedir.

Kısacası sermayenin bol ve taze kana ihtiyacı var. Bunun için dün %20'nin üstünde "buçuk fazla"yı esirgenen kamu emekçilerine önümüzdeki dönem için %10-15 arasında bir ücret artışı uygun görülmüştür. Milyonlarca işçi ve emekçinin sosyal güvenlik hakkının son kırıntılarına bile göz dikilmiştir. "Mezarda emeklilik" kesin biçimde uygulanmak üzere programa dahil edilmiştir. KİT ürünleri başta olmak üzere yeni zamlar ise kapıda beklemektedir.

Öte yandan sübvansiyon oranları düşürülerek, enflasyonun temel alınacağı bir fiyat belirlemesi uygulanarak tarıma da yıkım dayatılıyor. Yalnızca tarım kredi fiyatlarının yükseltilmesi bile küçük tarım üreticisinin belini bükme için yeterlidir.

Herşey sermayenin daha fazla sömürmesi için!

Hükümet programı sermayeyi içinde debelendiği krizden çıkarmak amacıyla sınırsız sömürüyü güvence altına alacak uygulamalar içermektedir. Yanısıra çeşitli ek önlemlerle (vergi muafiyeti, destekleme fonları, ek krediler) tüm olanaklar bir avuç asalağın ayakları altına serilmektedir. Daha hükümet programı açıklanmadan önce patron örgütü temsilcileri istikrar önlemlerinin uygulanmasına bir an önce başlanmasını emrediyorlardı. Sosyal hakların budanması, özelleştirmelerin önündeki engellerin kaldırılması ve hızlandırılması, peşin vergi uygulamasına son verilmesi, özel yatırımların teşviki için destek fonlarının oluşturulması vb. tüm bunlar öteden beri uygulanmak için hükümetin kurulmasını bekleyen önlemlerdir.

Yeni hükümet bu saldırılara karşı oluşacak tepkileri hesaba katan önlemler almaya da çalışıyor. Bu kadar ağır bir saldırı paketine karşı gelişecek

kitle tepkisini önlemek için, "güvenlik güçlerinin" mevcut yeteneğini ve etkinliğini arttırıcı önlemlere de yer veriliyor programda. Bu programın uygulanması, cezaevlerinden başlayarak tüm devrimci ve demokratik mevziler ve hareketlilikler üzerinde terör sopasının daha hızlı ve daha etkili kullanımını gerektiriyor. DGM'lerin "sivilleştirilmesi" makyajı bunun yalnızca bir parçası, yargı terörünün meşrulaştırılmasının bir kılıfıdır. Sermaye devleti toplumsal muhalefetin, demokratik hak ve özgürlük istemlerinin ve sınırlı olarak kullanılan hakların önüne yasaklarla, ağır cezalarla ve devlet terörüyle ördüğü barikatları daha da tahkim etmeden yol alamayacağını biliyor. Bunun için yeni programda en sert önlemleri yürürlüğe koyacak yasal ve fiili düzenlemeler yer alıyor. Daha şimdiden onlarca düşünce suçlusu cezaevine gönderilmiş bulunuyor. A. Öcalan'ın yargılanması bahane edilerek gösteri ve yürüyüşler yasaklanıyor. Geçen altı aylık süre boyunca onbinleri bulan gözaltılara ve toplu tutuklamalara önümüzdeki süreçte de devam edilecek. Kısacası bu kapsamda bir sosyal yıkım programını uygulamak için işçi ve emekçilerin, demokratik kitle muhalefetinin tepesinden terör sopası eksik edilmeyecek.

Sermaye devletinin açmazı tam da buradadır. Uyguladığı kriz politikası gereğince açılan paketler her geçen gün yüzbinlerce emekçiye sefalet çukuruna itmekte, açlık ve işsizliğin pençesine terk etmektedir. Bu ise, azgın şovenist histeri dalgasının sersemletici etkisine rağmen, tepkilerin alttan alta birikmesine yol açmaktadır. Üstelik ciddi bir sınıf ve kitle hareketliliğinin olmadığı koşullarda bu yaşanmaktadır. Sermaye ve onun devletinin kendisini korumak için ördüğü barikatların arkasındaki öfke ve tepki henüz hedefini bulmasa da büyümektedir. Hiçbir hükümet, hiçbir sermaye partisi bu biriken tepkinin yol açtığı istikrarsızlığı, sefalet içinde yüzen kitlelerin devlete ve düzene olan güvensizliğini, düzen kurumlarının yıpranmışlığını giderecek bir çözüme sahip değildir. Sermaye sınıfı ve devleti şimdilik geçici çözümlerle durumu idare etmektedir. Bu 12 Eylül'den bu yana değişmeyen bir manzardır. Her yeni hükümet sermaye düzeniyle birlikte sermaye partilerini de güçten düşürmekte, itibarlarını sarsmaktadır. Sermaye sınıfı elindeki en kirli ve en güçlü silahlarla oynama imkanlarını giderek tüketmektedir. Bugüne kadar şovenizm zehiriyle yarattığı gerici dalgayla dizginlemeyi başardığı kitle tepkisinin ördüğü barikatlara yöneleceği korkulu rüyasını daha sık görmekte, bu amaçla terörü tırmandırmaktan başka çıkar yol bulamamaktadır.

Fakat şovenizm silahı ve terörün etkisini yitireceği bir sınır vardır. Bu sınır, hak ve özgürlük mücadelesinin kitlesel ve militan bir karakter kazanmasıdır. Bu kirli ve puslu havayı, bu ortam içinde sürdürülen saldırıları karşılamak üzere sıra işçi ve emekçilerdedir. Sermayenin sefalet ve yıkım dayatan programına karşı sınıfın birleşik-militan gücünü harekete geçirmek görev ve sorumluluğu ise öncelikle komünistlerin omuzlarındadır.

Karyapsan işçisi direnişini sürdürüyor:

Sınıf dayanışması için ileri!

Karyapsan direnişi 40. gününü aştı. 40 gündür Karyapsan işçileri başlangıçtaki coşku ve kararlılığını koruyarak direnmeye devam ediyorlar. Kartal bölgesinde bu aynı süreçte yaşanan (büyük bir kısmı sona erdi) grev ve direnişlerden çok daha fazla kamuoyu yaratmış durumda.

Bu kamuoyunun oluşmasında belediye işyerlerinin halkla içiçe olması gibi özgünlüklerin rolü varsa da, asıl sebep kuşkusuz ki işçilerin direnişi kendi sınırları dışına çıkarmanın gerekliliği konusundaki bilinç açıklığı ve bu yöndeki çabasıdır. Bu açıdan Karyapsan işçisi ilk defa böyle bir çalışma organize etmenin yarattığı zorluklar ve yetersizliklerle birlikte, sendikalardan siyasi partilere, başka iş yerlerine ve mahallelere kadar uzanan geniş bir çerçevede kamuoyu desteği örmeye çalışıyor. Bunun için bugüne kadar ağırlıklı olarak 2 temel hedefe (sendikalarla Kartal Demokrasi Platformu) yoğunlaşmış bulunuyorlar.

Sendikalar cephesinde henüz kayda değer bir gelişme gözüküyor. Belediye-İş direnişten uzaklaşmış durumda, Genel-İş ise bırakın herhangi bir destek eylemini bir kez olsun ziyarete bile gelmemiş. Diğer sektörlerde örgütlü sendikaların da durumu farklı değil. Direnişlerle dayanışma konusunda bu güne dek elle tutulur bir etkinlikleri görülmedi. Daha önce bildiri bastırma sözü veren Genel-İş Anadolu Yakası Şubesi'nin, kendi üyelerinin maaşlarının ödenmemesine sessiz kaldığı hatta Karyapsan'a gelmenin, onları da saldırıyla karşı karşıya bırakacağı gibi garip bir görüşü açıktan ifade edebilmesi, durumu yeterince açıklıyor.

Sendikaların genelde uzak durduğu Kartal Demokrasi Platformu ise yaklaşık bir aydır Karyapsan gündemli toplanıyor. Siyasi partiler, yöre dernekleri ve bir kaç sendika ile sosyalist basın katıldığı platform, Karyapsan konusunda henüz somut bir etkinlik örgütlemiş değil. Bizim ilk kez katıldığımız son toplantıda işçiler platformla ilgili rahatsızlıklarını ifade ettiler ve 2 öneride bulundular. Bunlardan biri belediye önünde bir etkinlik gerçekleştirmek diğeri ise platformun toplu olarak direniş yerini ziyaret etmesi idi. Geçtiğimiz çarşamba günü platform hem belediye yetkilileriyle görüştü hem de belediye binası önünde bir basın açıklaması yaptı. Cumartesi günü ise direniş yerini toplu olarak ziyaret edecek.

Diğer bir somut adım ise bizim önerimizle kabul edilen imza metni hazırlanması oldu. İmza kampanyası başladı ama çalışma platform bileşenlerinden çok, işçilerin ve eşlerinin olağanüstü çabasıyla sürüyor. Platformu oluşturan öğelerin genişliğine rağmen kendi güçlerini Karyapsan için tam anlamıyla harekete geçirdiklerini söylemek zor.

Karyapsan işçilerinin açıklığa sahip olduğu bir başka konu ise Karyapsan'a yapılan saldırının belediye iş koluna yönelik genel bir saldırının parçası olduğudur. Makina-Kalıp grevinden kalma deyimle, "Biz sınıfımız için direniyoruz" diyor Karyapsan işçileri.

Bu bakışla Karyapsan kuşkusuz kendi için de kazanmak için çabalarının yanı sıra sınıf

dayanışmasını örme konusunda bir duyarlılık taşıyor. Komite, (Swisscard işçilerine ortak komite önerisi) bölge işçi toplantısı vb. söz konusu olabiliyor. Ancak henüz bu Karyapsan işçisinde temel eğilimi göstermiyor.

Genel saldırı ve Karyapsan direnişi

Hükümetin kurulmasıyla birlikte, hazır bekleyen İMF-TÜSİAD patentli saldırı programı hemen hayata geçecek (Emeklilik yaşının yükseltilmesi, SSK'nın tasfiyesi, özelleştirmenin hızlandırılması vb.). Belediye işkolunda ise buna bir de her seçimden sonra gündeme gelen partizan tensikatları eklemek gerekmiyor. Çoktan başlamış bulunan işten çıkarmaların hızlandırılması içinse Karyapsan direnişinin eritilmesi bekleniyor.

Bu söylemi ne kadar bilinçli kullandıklarından bağımsız olarak, Karyapsan işçileri sınıf için direniyorlar. Karyapsan direnişinin kaderi, belediye işkolunda sözü edilen toplu işten çıkarmaları doğrudan belirleyecektir. Gerek işverenler üzerinde yaratacağı basınçla, gerekse de diğer belediyelerin işçilerine vereceği cesaret ve güvenle. Bu nedenle belediyelerde örgütlü sendikaların gösterdiği tavrın yalnız Karyapsan'a değil tüm belediye işçilerine zarar vereceğini şimdiden belirtmek gerekiyor. "Devrimci" ön başlıklı bir konfederasyonun üyesi olan Genel-İş'in Anadolu Şubesi'nin sergilediği tutum konusunda ise, korkunun ecele faydası olmayacağını hatırlatmak yetecektir.

Sendikaların aymazlığına, tabanda duyulan rahatsızlık halihazırda örgütlü bir ifadeye bürünememiş olsa da, Karyapsan ziyaretlerinin yoğunluğu öncü işçilerdeki birlik ve dayanışma arayışının güçlülüğünü göstermektedir.

Sınıf hareketinin içinde bulunduğu durgunluk gözönüne alınırsa, sermayenin yeni saldırı programına karşı sınıfın mücadele birliğinin daha yakıcı

bir önem taşıdığı açıktır. Bu birliğin tek görünür imkanları olan mevzi direnişlerin birleştirilmesi görevi, direnişçi işçilerin ve sınıf devrimcilerinin önünde tüm yakıcılığıyla durmaktadır.

Kadınlar mücadeleyi öğretiyor

Karyapsan direnişi 40'lı günlere dayanmış durumda. İşçilerin iş dönme noktasındaki kararlılıkları devam ediyor. İlk günden itibaren öncelikle işyeri komitesinin aldığı kararlar doğrultusunda Karyapsan işçileri kendilerine bir eylem programı çıkardılar.

Şurası açıktır ki, direnişin kazanımıyla sonuçlanmasının tek şartı, öncelikle Kartal'daki işçi ve emekçilerin yoğun desteği ve dayanışmasından geçmektedir. DKÖ'lerin, sendikaların, sosyalist basının içinde yer aldığı Demokrasi Platformu'nun dayanışmayı örgütlemesi anlamlıdır. Ama ondan ötesi çevre fabrikalardan, semtlerden örgütlü bir çıkış gerekmektedir.

Kuşkusuz Karyapsan işçileri bugüne kadar dayanışmanın en büyüğünü ailelerinden, eşlerinden, çocuklarından gördüler. Direnişe başladıkları günden itibaren eşlerini yalnız bırakmayan kadınlar, artık gelinen bu aşamada yalnızca direniş yerinde bekleyerek değil, çok daha fazla şey yaparak, direnişi kitlelere taşıyarak eylemlerinin başarıyla sonuçlanacağı fikrine vardılar. Bu o kadar da kolay olmadı. Direniş yerinde oturma sürecinde kadınların sayısı giderek azalmaya başlayınca, "bizim de birşeyler yapmamız gerekiyor" demeye başladılar. İlk olarak öncü kadınlar diğerlerini kazanma yoluna gittiler. Hepsini toplayıp bir kadınlar komitesi kurdular.

Bundan sonra sıra kadınları evlerinden çıkarıp eylem alanlarına taşımaya gelmişti. İlk olarak perşembe günleri Kartal Belediyesi'nde gerçekleşen halk gününe gidişi organize ettiler. Belediye bu yüzden halk gününü iptal etmek zorunda kaldı.

Şimdi kadınlar, semt semt dolaşıp direnişi anlatıyorlar. Evleri, kahveleri, işyerlerini, dernekleri dolaşıp imza alıyorlar, kalem satıyorlar. Bu etkinlikler hem direnişe güç katıyor hem de kendilerine. İlk zamanlar direniş alanına gelip bir kenarda çekingen çekingen oturan kadınlar, bugün Kartal emekçi halkına direnişin kararlılığını taşıyor. Hala direniş alanına gelmekte zorluk çeken, direnişi kendi direnişi olarak görmeyen kadınlar da var. Aylar boyu açlığı yaşıyor olmasına rağmen, yılların ezilmişliğini, alışkanlıklarını ve baskıları atamıyor üzerinden. Kadınlar komitesi bu arkadaşlarıyla da ilgilenmeyi sürdürmelidirler. Kararlı duruşlarıyla mücadeleyi öğrettikleri gibi, mücadeleden öğrenmeyi de başaracaklarına güveniyoruz.

Saf Plastik'te TİS imzalandı:

İşsizleştirme-örgütsüzleştirme saldırısı sürüyor

Çiğli Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan ve Türkiye'nin en büyük ambalaj kuruluşlarından biri olan Vanleer Consumer'a ait Vanleer Saf Plastik işçileri uzun mücadelelerden sonra Lastik-İş İzmir Şubesi'nde örgütlenmişlerdi. Örgütlenme süreci boyunca işveren, işten atma tehditleri, düşük ücret dayatmaları ve bir takım oyunlarla işçilerin moralini ve birliğini bozarak sendikayı bitirmek için uğraştı. Bu süreç boyunca şu veya bu bahanelerle yaklaşık 20 işçi atılmıştı. Sendika bürokratları işin başından sonuna kadar (yaklaşık 35 bin işçinin çalıştığı bir organize sanayide, bütün işçilerin gözünün burada olduğunu, Saf Plastik işçilerinin bir adım önde ve çekim gücü olduklarını bildikleri halde) bu mücadeleyi ücret artışları derecesine indirgediler. İşçilerin tepkisini bastırmaya, denetimlerindeki işçiler aracılığıyla kendi politikalarını işçilere mal etmeye çalışarak beklemeci bir ruh hali yarattılar.

TİS imzalandı

Kriz olduğunu iddia eden Vanleer patronu, yapılacak olan toplu sözleşmenin düşük tutulması için sürekli bir baskı uyguladı. Geçtiğimiz günlerde Lastik-İş ile Vanleer patronu arasında imzalanan toplu sözleşmede ortalama işçi ücreti 144 milyon olurken en düşük işçi ücreti 80 milyonda kaldı. Yapılan sözleşmede ayrıca yılda 2 maaş ikramiye ile seyyanen 50'er milyon verilmesi ve atılan 20'ye yakın işçinin sadece 5'inin işe alınması kararlaştırıldı. Ayrıca bu TİS'le işverene geçici işçi çalıştırma olanağı da tanındı.

TİS'in imzalanmasının ardından işveren, işten çıkarmaların olacağını, kendi istekleriyle işten çıkmak isteyenlerin dilekçeyle idareye başvurmasını istedi. İşveren saptadığı bu işçileri aslında şubat döneminde işten atacaktı. O zaman da sendikanın tavrı; "kriz varsa eğer, bir şekilde atlatılmaya çalışılır, ücretsiz izin, yıllık izin, esnek üretim yöntemleri kullanılır, ayrıca işçi atacaksan üye olmayan işçilerden at" biçiminde olmuştur. İşveren de sendikanın bu teslimiyetçi tutumunu ve bunun işçiler üzerindeki etkisini iyi gözlemlediği için TİS'in ardından tensikat saldırısına geçti. Sendikaya göre bu saldırı yasalar gereği TİS'den sonra işverenin hakkıydı.

İşçiler şalterleri indirdi

Hafta başında, 3-11 vardiya girişinde işçiler 200'ü aşkın işçinin işten atıldığını öğrenince, atılan işçilerle birlikte içeri girerek şalterleri indirdiler. İşverenin; "Çalışmazsanız hepinizi 17. maddeye tabi tutarım, vb." tehditlerine karşı, "Atılanlar geri alın madan çalışmayacaklarını" belirterek eylemlerini bir kaç saat

sürdürdüler. Bu süreç içerisinde sendikanın denetiminde olan birkaç işyeri temsilcisinden hoşlanmayan bazı işçiler de işverenin bu temsilcilerin istifası için koyduğu kağıtlara imza attılar.

Fabrika önüne gelen polisler psikolojik baskı ve zorbalıkla atılan işçileri fabrikadan uzaklaştırdı. Daha sonra Çiğli'de bir kahvede toplanan işçilere, Lastik-İş Şube Başkanı'nın ilk sözleri, "sözleşmeye göre öncelikle gönüllü olanların işine son verileceğini, işverenin buna uymadığını" söylemek oldu. Kahvede toplanan bazı işçilerin üretimi durduran arkadaşlarına destek olup moral vermek için topluca fabrikaya gitme önerisine karşı çıkarak, "sizler evlerinize gidin veya beni burada bekleyin, ben işverenle görüşeceğim, sizler mücadelenize sahip çıkın, biz her zaman sizinle birlikteyiz vb." konuşmalardan sonra işçiler dağıldı. Şube başkanı da görüşmek için fabrikaya gitti.

Sonuç itibarıyla bu pazarlık sonucunda, 79'u işçi geriye kalanlar da memur olmak üzere 120'ye yakın kişi atıldı. 17. maddeye tabi tutulan bazı temsilciler de bir süreliğine ücretli izin almaları şartıyla işe geri alındı. Ertesi gün sendika şubesine gidip bu duruma tepki gösteren bazı işçiler de sendikacı tarafından kovuldu. Geçmiş dönemde işten atılan (sendikalaşmanın başını çektikleri için) öncü işçiler de sendikacılar tarafından kovulmuştu.

Bugün Vanleer patronu fabrikaya taşeron sokup yavaş yavaş sendikayı bitirme hesaplarını yapmaktadır (ki ilk pratiğini yaptı, meydanı olarak çalışan işçilerin bölümünde taşeronu yavaş yavaş hayata geçiriyor). Bundan dersler çıkaralım. Örgütlenmemizi sağlam temellere oturtalım. Sendika ağalarından hesap sorma bilinci ile sendikalaşalım. Kaderimizi onların ayak oyunları ile patronun iki dudağı arasına bırakmayalım.

**Geleceğimizi kendi ellerimize alalım!
Sendikacıları medet ummak yanlıştır,
onları görevlerini yapmaya zorlayalım!
Sendika ağaları ya görev başına
ya kapı dışarı!
İzmir'den KB okuru bir grup işçi**

Egeli sanayiciler meclisteki uşaklarına deklerasyon gönderdi:

Patronların istekleri hiç bitmiyor

Ege Sanayici ve İşadamları Derneği (EGLAD) üyeleri, sık sık gündeme getirdikleri, ekonomiye, bankalara ve çalışma yaşamına ait mevzuatların bir an önce mecliste tartışılıp yaşaşmasını istediler. Destekledikleri siyasi partilerin bir an evvel adım atmasını isteyen Ege'li sanayiciler, İstanbul sanayicilerine tanınan imtiyazların Ege'li sanayiciler için de tanınması için baskı oluşturdıklarını söylediler.

Sermayenin kriz dönemindeki öncelikli talepleri, bankaların kârlarını yükseltmeleri, kredi faiz oranlarının düşürülmesiydi. Ve bu dönem içinde yerine getirildi.

EGLAD üyelerinin bankalar yasasındaki değişiklik talebi, somutta, şirketlerle yapılan anlaşmalarda ipotek ve teminatın kaldırılmasına denk düşüyor. Sermayenin satış ilişkilerini çıkmaza sokan bankalarla patronlar arasındaki bu anlaşmazlığın nedeni pastanın paylaşımı kavgasıdır. Bankacıların insan haklarına saygı göstermediğini söyleyen iş adamları "insan hakları" kavramını da kendi çıkarları söz konusu olduğunda hatırladılar. Doğru ya, bu düzende, sadece zengin olanlar insandan sayılıyor. Geriye kalan yoksul yığınların, insan hakları mücadelesi vermesi kışkırtıcılık olarak görülüyor.

Ege'li sanayicilerin taleplerinden biri de özelleştirmelerin bir an evvel uygulamaya konulmasıydı. Geçmiş hükümetlerin çete-mafya ilişkisinden yakınıyor ve dürüst(!) sermayenin özelleştirmelere katılmasını istiyorlardı. Bakan ve EGLAD'ın başkanı "özelleştirme olmasın diye ayağa kalkan yok! İtiraz var ama, itiraz hem şekle hem de yapılaş sırasında bir kişinin ya da grubun menfaatine karşı. Bundan daha doğal bir şey olabilir mi? Tabii ki halk kendine ait olan bu kuruluşların özelleştirme yoluyla satışı sırasında devletin maksimum kazanç elde etmesini ve kötü niyetli grupların eline geçmemesini isteyecektir." sözleriyle özetliyordu özelleştirme talebini.

Haziran'ın 18'inde gelecek IMF heyetinin direktifleri hükümetçe koşulsuz kabul edilecektir. İşçi dostu(!) DSP seçimlerin hemen ardından İzmir'de belediyelerden işçi çıkarmaya başladı bile. İlk elden toplu taşımaya %80'e yakın, ekmeğe %30 civarında yaptığı zamları diğer partilerden bir farkı olmadığını kanıtlamış bulunuyor.

EGLAD 8 Haziran'da, son seçimlerinde destekledikleri ve meclise gönderdikleri milletvekillerine bir deklerasyon gönderdi. Bunun içeriği, taleplerinin kabul edilmemesi durumunda eylem yapacakları uyarısıydı. Otobüs kiralayıp meclise yürüyüş yapacaklarmış.

İşçilerin kendi talepleri için en küçük bir kıpırdanışı zorbalıkla ezen, örgütlenme mücadelesini sendikacıları da arkasına alarak ezen bu asalaklar, kendi talepleri için meclise yürüyeceklermiş.

İzmir'de Taç, Dikkan, Saf Plastik, Aliğa ve daha onlarca işletmede talepleri için mücadeleye kalkan işçilere saldıran, gözdağı veren yine sermayenin uşaklarıdır. Evet sermayenin istekleri karşısında hazırola geçen sermaye devleti işçi ve emekçilerin, ezilen halkların istekleri gündeme gelince kurt kesiliyor. Bu gerçeği artık hepimizin görmesi gerekiyor. Devletin tarafsız olduğu, bütün yurttaşları için varolduğu yalanlarına artık kanmayalım. Bu sermaye

devleti patronların devletidir ve onların hizmetindedir.

Bizim kuracağımız sosyalist işçi emekçi devleti ise bizlerin hizmetinde olacaktır.

**İMF-TÜSİAD
programlarına hayır!
SSK özelleştirilemez!
Krizin faturası
kapitalistlere!**

**Sınıfa karşı sınıf! Düzene
karşı devrim! Kapitalizme
karşı sosyalizm!**

İş kazası değil; KESK GYK'nın eylem takvimi Cinayet! üzerine

İş kazalarının en yoğun olduğu 5 ülkeden biri de Türkiye. Son bir yılda Türkiye'de 1318 iş kazasında 1473 işçi yaşamını yitirmiş, 4378 kişi de sürekli iş göremez hale gelmiştir. İş güvenliği ve işçi sağlığı haftası geçtiğimiz günlerde resmi törenlerle, ikiyüzlü nutuklarla bir dizi etkinliklerle kutlanırken, bir kaç gün sonra adeta bu söylemleri yalanlar nitelikte İzmir Karşıyaka'daki Alaybey Tersanesi'nde bir iş kazası meydana geldi. Deniz Kuvvetleri için yapılan 161 nolu römorkörde kaynak yapılırken bir patlama meydana geldi. Patlamada 18 yıllık tersane işçisi Ali Gündüz (38) anında hayatını kaybederken, diğer işçilerin de kimisi hafif kimisi ağır yaralı durumda Tepecik SSK'ına kaldırıldı. Ali Gündüz'ün cenazesinden sonra ise Alaybey Tersanesi önünde Dok-Gemi-İş bir basın açıklaması düzenledi. Basın açıklamasını okuyan başkan Nazım Tur, olayda ihmalin bulunduğunu, işçi eksikliği olduğunu, aceleci davrandıklarını, bu telaşla iş kazasının meydana geldiğini söyledi. İşçilerin tepkileri de bireysellikten öteye geçmedi.

Daha birkaç ay önce İzmir Foça yolu üzerinde kurulu Habaş Demir Çelik Fabrikası'nda, yükleme halatının kopması sonucu 1600 derecelik kor lav işçilerin üzerine dökülmüş, 3 işçi ölmüş bir sürü işçi de yaralanmıştı. Bu olayda da işçiler halatların eskidiğini defalarca hatırlattıkları halde değiştirilmemesi, olayın kaza değil cinayet kabul edilmesine yetmelidir.

Yaşadığımız bu sömürü düzeninde gün geçmiyor ki bir iş cinayeti haberi almayalım. Gün geçmiyor ki bir arkadaşımızı, komşumuzu, ailemizden birini, belki de kendimizi yahut elimizi ayağımızı, parmaklarımızı kurban vermeyelim. Her beş işçinin üçünün sendikasız ve sigortasız olarak 16 saate varan sürelerde çalıştırıldığı, sigortasız olduklarından tedavi göremedikleri, sigortasız çalıştırıldıkları, gerekli güvenlik önlemlerinin alınmadığı, bir kaza durumunda da paçavra gibi bir köşeye atıldıkları Türkiye'de, işverenler birde utanmadan karşımıza geçip (ölüm Allah'ın emridir, iş kazaları işçinin dikkatsiz ve dalgınlığından meydana geliyor vb.) yorumları yapıyorlar ve hizmetlerindeki bakanlıklar aracılığıyla da sahte İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı Haftaları kutlattırıp ikiyüzlü söylevler çekebiliyorlar.

İş kazaları, biz işçi-emekçilerin ne kaderidir ne de dikkatsizliğimizden meydana geliyor. Tersine, asalak patronlar sınıfının daha fazla kâr hirsından kaynaklanıyor. Üretim aletlerinin bakım görmemesi, 2-3 işçinin yapacağı işin tek işçiye yüklenmesi, 15-16 saate varan iş gününün getirdiği yorgunluk-bitkinlik gibi nedenler yol açıyor kazalara. Bunların tümü de kapitalist sınıf ve devletin dayatması olduğuna göre, buna kaza değil cinayet adı uygun düşüyor.

Habaş cinayeti ne ilkti nede Alaybey Tersane cinayeti son olacak. Asalak patronların egemenliği devam ettiği müddetçe bu sorunlar da sürecektir. Patronlar sınıfının çıkarlarına karşı biz işçi sınıfının çıkarlarını savunursak, patronların sömürü düzenine karşı biz devrimci mücadelemizi yükseltirsek ve patronların kapitalist sistemlerine karşı biz sosyalist sistemimizi kurarsak patronları alt eder ve bu sorunlara son verebiliriz.

KESK GYK toplantısı 4-5 Haziran'da yapıldı. KESK GYK, IMF-TÜSİAD hükümetinin IMF direktifleri doğrultusunda hazırladığı saldırı programını tartıştı. Toplantı sonunda kamu emekçilerine yönelik saldırıları boşa çıkarmak için öngörülen "eylem" takvimi açıklandı.

Takvim öncelikle hükümete taleplerin iletilmesini içeriyor. Ecevit hükümetiyle yapılacak görüşmelerden sonuç alınamazsa, geçtiğimiz yıllarda gündeme getirilip uygulanan bir dizi pasif eylem gündeme gelecek. İşyerlerinde kitlesel oturma eylemleri, bütçenin sermayeye sağladığı olanaklar çerçevesinde teşhir amaçlı paneller, bordro yakma eylemleri, bütçe ve maaşlarla ilgili 26-27 Haziran'da çeşitli illerde yapılacak mitingler, sürgünlerle ilgili faks eylemleri kapsayan KESK'in eylem takviminin finalini Ankara'da yapılacak merkezi miting tamamlıyor.

Kamu emekçileri hareketi çok önemli bir süreçten geçiyor. Sermayenin saldırılarının birleşik militan bir eylem hattıyla boşa çıkarılabileceği ortadadır. Reformist önderliğin böylesine bir mücadeleyi örgütlemekten özenle kaçtığı, kamu emekçileri hareketinin en dinamik evrelerinde dahi hareketin önünde barikat olduğu, devletin engelleyemediği militan eylemleri engellemeyi başardığı bilinen bir gerçektir. Bürokratlar politik kimliklerinin yansımaları olan yorgunluk ve bıkkınlığı tüm kamu emekçileri hareketine hakim kılmaya çalışmaktadırlar.

Bu durum sözde eylem takvimlerinde de rahatlıkla görülmektedir. Bu eylem takvimi daha önce uygulanmış, sonuç almaktan uzak eylemlerden oluşmaktadır. İkincisi; sermaye hükümetinin manevra yapabilmesine belli bir zemin hazırlamaktadır.

KESK yöneticileri öncelikle emek örgütleri ile görüşeceklerince, hükümetle görüşmeyi uygun görüyorlar. Oysa hükümet daha ilk günden IMF'nin zulüm programını uygulayacağını ilan etmiştir. Böylesine bir programın ise ancak baskıyla uygulanabileceği de bir diğer gerçektir. Kriz yönetim merkezlerini, fiili sıkıyönetimi uygulamaya sokmaları boşuna değildir. Zira işçi ve emekçilerin yaşamlarında büyük yıkımlara yol açacak bu sömürü programının ancak baskı ve terör eşliğinde uygulanabileceğini sermaye devleti çok iyi biliyor.

Hükümetin IMF'nin direktifleri doğrultusunda uygulayacağı programın kamu emekçilerini kesen önemli yanları var. Bunlardan biri personel yasasıdır. IMF, personel yasasının bir an önce çıkarılmasını istiyor. Personel yasa tasarısının esasını ise, kamu emekçilerinin işinden ve ekmeğinden edilmesi oluşturuyor. Bu tasarı şayet yasallaşırsa 1 milyon 650 bin kamu emekçisinin sayısı 350 bine düşecektir. 1 milyon 350 bin kamu emekçisi açığın, sefaletin girdabına itilecektir. IMF'nin bu talebi, DPT'nin 7. Beş Yıllık Kalkınma Programı'nda da açıkça ifade ediliyor.

IMF'nin bir diğer talebi ise, ücretlerin reel %0 ("sıfır") noktasında tutulmasıdır. Sermaye hükümeti daha şimdiden "durumdan vazife" çıkarmıştır. Burjuva iktisatçıların bile asgari yaşam standartları için 291 milyon gerekiyor dediği koşullarda, hükümet kamu emekçilerinin ortalama 85 milyon olan maaşlarına %10'luk sadaka artışı uygun görmekte, dahası dayatmaktadır.

Ecevit hükümeti, yaz aylarında kitle hareketinin durağanlaşacağını da hesaba katarak, sahte sendika yasasını yasallaştırmayı hedefliyor. Grevsiz ve toplu sözleşmesiz bir sendika yasasıyla, kamu emekçileri sendikaları dayanışma örgütleri derekesine indirgenmek isteniyor.

Diğer taraftan kamu emekçileri sendikalarına dönük Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

saldırıları durmak bilmiyor. Kürdistan'daki sendikaların kapıları bir bir mühürleniyor. Sürgünler, idari ve hapis cezaları, kıyımlar derinleştiriliyor. Özellikle kamu emekçilerinin öncü kesimleri üzerindeki baskı giderek yoğunlaştırılıyor. Kamu emekçilerinin mücadelesi öncüsüz bırakılarak boğulmak isteniyor.

Böylesine kapsamlı bir saldırı programının, sermaye hükümeti ile görüşmeler, faks eylemleri, izinli Ankara mitingleri vb. eylemlerle boşa çıkarılamayacağı bilinmez değildir. Kamu emekçileri bu tür eylemlerle sürecin tersine çevrilemeyeceğini bugüne kadar yaşayarak gördüler. Buna rağmen böylesi bir eylem teklifinde ısrarcı olabiliyor KESK yönetimi.

Kamu emekçileri, sahte sendika yasasına nasıl geçit verilemeyeceğini 4-5 Mart Kızılay Direnişi'yle ortaya koydular. Fiili ve meşru temelde, hak verilmez alınır ilkesinden güç alan kitle eylemi çizgisi tutulması gereken tek yoldur. Uzun süreli fiili iş bırakma eylemleri sermayenin zehir programının biricik panzehiridir. İşçi sınıfı ile omuz omuza olmak, birleşik eylem örgütlemek, önümüzdeki yakıcı görevdir.

Devrimci-sosyalist kamu emekçileri; sadaka ücret artışlarına, sendika üzerindeki baskılara, sürgün ve kıyımlara, personel yasasına, sahte sendika saldırısına karşı, kamu emekçileri tabanını geliştirmeye, harekete geçirmeye dönük devrimci bir politik çalışma göreviyle yüzyüzedir. Eylem takviminin sermayenin saldırılarını karşılamaktan uzak olduğu her platformda teşhir edilmelidir. KESK önderliğinin tabanla tartışmaksızın kararlar almasını, merkeziyetçilikteki keyfiliği teşhir edilmelidir. Her kademede demokratik katılımın gerekliliği vurgulanmalıdır.

Öte yandan, devrimci-sosyalist kamu emekçileri, eylem takviminin daha ileriye çekilmesi için, içerden müdahalenin büyük bir olanak olduğu bilinciyle de çalışması gerekiyor. Kamu emekçilerini tehdit eden personel yasası ve sahte sendika yasasına dönük bir tartışmanın derinleştirilmesi de acil bir görevidir.

KESK bürokratları, sahte sendika yasasının yasallaşması durumunda, kamu emekçilerinin sendikalarının tüzüklerinde değişiklik yapabileceğini dillendirmeye başlamıştır. Bu aynı zamanda kamu emekçilerinin grevli, toplu sözleşmeli sendika talebinin boşa çıkarılması demektir. Böylesi bir yaklaşım tüm platformlarda teşhir edilmelidir. Grevsiz ve toplu sözleşmesiz sendikanın kabul edilmezliği, döne döne propaganda ve ajitasyon faaliyetlerimize konu edilmelidir.

Kamu emekçileri, sendikalarına sahip çıkarak, sendikal hak ve özgürlükler mücadelesini cepheden yürütmelidirler. Bunun için taban örgütlülüklerini her düzeyde yaygınlaştırarak süreci karşılamalıdır. Sermayenin sömürü programını boşa çıkarmak için her düzeyde taban örgütlülüklerini etkin kılmalıdır.

Eylemlerin sıratılması, hak alıcı bir noktaya varınılması için görev başına!

Yeni 15-16 Haziran direnişleri için mücadeleye bayrağını yükseltelim!

Türkiye kapitalizminin krizi derinleşerek sürüyor. Yeni saldırı paketlerinin açılması gündemde. Bu paketlerden de öncekiler gibi IMF-TÜSİAD yıkım programları çıkacak.

Ekonomik krize çare olarak sunulan bu paketlerle, yıllarca işçi ve emekçilerden kesilen paralarla oluşturulan KİT'ler emperyalistlere, işbirlikçi tekelci kapitalistlere peşkeş çekilecek. Bu işçi ve emekçiler için yalnızca kazanımlarının kaybı değil, fakat aynı zamanda tensikatlar ve 0 ücret artışı, dolayısıyla açlık ve sefalet anlamına geliyor. Yine bu saldırı paketinde reform olarak sunulan sosyal vahşet programı yer alıyor. Bu program çevresinde işçi ve emekçilere mezarda emeklilik dayatılacak. Zarar ettiği iddia edilen işçi sınıfının emeğinin ürünü olan SSK tasfiye edilecek, SSK hastaneleri ise özelleştirilecek. Böylece işçi sınıfı özel polikliniklerin ve hastanelerin insafına terk edilecek. Kısacası bu sosyal vahşet programı "paran kadar" sağlığı dayatıyor. Oysa işçi ve emekçilerin kanını emen 200 tekelci burjuva SSK'ya olan trilyonlarca lira tutarındaki prim borçlarını ödeseler, SSK bütün borçlarını ödemekle kalmıyor, 57 yeni hastane bile açabiliyor.

Dışarda bölge halklarına, içerde işçilere, emekçilere ve Kürt halkına düşmanlık!

Türkiye'nin iç ve dış politikaları yıllardır ABD emperyalizmi tarafından belirleniyor. ABD'nin Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasya'daki emperyalist çıkarları için bölge halklarına karşı saldırganlık tırmandırılıyor, savaş çıkırtkanlığı yapıyor. Sermaye devleti gelinen yerde ABD emperyalizminin bölge politikalarını uygulayan bir piyon haline gelmiş bulunuyor. Türk devleti ABD'nin bölgedeki ileri karakolu olma rolünü oynayabilmek için, işçi-emekçi çocuklarını yeni kirli savaşlara sürmeye hazırlanıyor.

Dışarda bölge halklarına karşı terör estiren sermaye iktidarı, içerde de demokratik hak ve özgürlükler için

mücadele eden işçi ve emekçilere dönük baskı ve terörü yoğunlaştırmaktadır. Parasız, bilimsel, demokratik, anadilde eğitim talebiyle alanlara çıkan öğrencilerin sırtından sopasını eksik etmeyen faşist devlet, grevli-toplusözleşmeli sendika isteyen kamu emekçilerini sürgünler, cezalar ve sahte sendika yasası ile yıldırıma çalışmaktadır.

Kuruluşundan itibaren Kürt halkına yönelik politikasının esası imha ve inkar olan sermaye devleti, Öcalan davası vesilesiyle, Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğmak için yakaladığı "tarihi fırsatı" en iyi şekilde değerlendirmeye çalışıyor. Bunda "şehit anılarının" feryatlarıyla reyting rekorları kıran burjuva medyası büyük bir rol oynuyor. Asıl yargılanması gereken sermaye devleti, Öcalan şahsında Kürt halkının özgürlük mücadelesini yargılamaya çalışıyor.

Düzen cephesindeki bu gelişmelere karşın, sınıf hareketi parçalı olmanın zayıflıklarını yaşıyor ve mevzi direnişler halinde sürüyor. Belli fabrikalarda süren mevzi direnişler birleşemedikleri ölçüde politikleşmiyorlar. Sermayenin saldırılarını püskürtmenin yolu bağımsız, birleşik ve militan bir işçi hareketinin geliştirilmesinden geçiyor.

Bağımsız bir işçi hareketinin gelişmesinin önündeki en önemli engellerden biri ise gerici sendika bürokrasisidir. Her sözleşme döneminde işçilere ihanet ederek TİS'leri satan, ESK'da işçi sınıfına karşı patronlarla birlikte hareket eden sendika bürokrasisine karşı verilecek mücadele, tabandan yükselecek birleşik bağımsız bir işçi inisiyatifiyle gerçekleştirilebilir. İşçi sınıfının mücadele tarihi bunun örnekleriyle doludur. Militan 15-16 Haziran direnişi bunlardan biridir. İşçiler 15-16 Haziran'da ortaya koydukları mücadele kararlılığı ve taban inisiyatifi ile neler yapılabileceğini göstermişlerdir. Sermayenin DISK şahsında işçi sınıfının kazanımlarına yönelen saldırısını militan bir direnişle geri püskürtmüşler,

DISK bürokratlarının ihanetine rağmen onu sahiplenmiş, yasayı geri aldırma başarımlarıdır.

İşçi sınıfının 15-16 Haziran'da yükselttiği militan direnişin dersleriyle donanarak, sermaye devletinin her türlü saldırılarına karşı birleşik mücadele bayrağını yükseltelim! Emperyalizme ve onun mali polisi IMF'nin dayatmalarına, demokratik hak ve özgürlüklerimizin gaspına, Kürt halkına karşı sürdürülen imha ve inkar politikalarına karşı komünist işçi partisi saflarında örgütleneelim!

YAŞASIN İŞÇİ SINIFI!

16 Haziran

*Düş değil bu hayal değil he hey be hey
Yetmiş bin dev işçim kalktı yürüdü
Kokuşmuş düzene sahip çıkanın
Alnının çatına baktı yürüdü*

*Nasırlı elinde gürz gibi kını
Güneş tepesinde kızıl bir sini
Sağır beyinlere ayak sesini
Paslı çivi gibi çaktı yürüdü*

*Yeter demek için patron kârına
Dev adımlar selam yazdı yarına
İşbaşından cadde ortalarına
Kükreyen sel gibi aktı yürüdü*

*Çıplak ayaklısı, yanık döşlüsü
İşten atılmışı, keşer dişlisi
Sakatı, hastası, genci, yaşlısı
Evinden dışarı çıktı yürüdü*

*O barış yerine kavgayı seçen
Alnının terini su diye içen
Kıyıda köşede eline geçen
Demiri iki kat bükte yürüdü*

Aşk İhsani

SAVAŞ BAŞLADI!

15-16 Haziran direnişi nasıl gelişti?

1970'de sermaye devleti, sendikalar yasasında değişiklik yaparak işçi sınıfının onlarca yıllık kazanımlarına DİSK şahsında saldırmaya hazırlanıyordu. İşçi sınıfının örgütlülüğünü dağıtmak, onu doğal öncülerinden tecrit etmek amacıyla girişilen saldırı, karşısında militan bir direniş buldu. Saldırıların DİSK'le sınırlı kalmayacağını sınıf sezgisiyle hisseden işçi sınıfı, örgütlenme hakkına kimsenin beklemediği bir kararlılıkla sahip çıktı.

15 Haziran 1970 günü İstanbul ve İzmit'te 113 fabrikada üretimi durduran 70 bin işçi alanlara çıktı. Pazartesi sabahı işyerlerine gelen işçiler önce sessizce direnişe geçtiler, sonra fabrikadan sokaklara taşarak yürüyüşe başladılar. İstanbul'un tüm sanayi bölgelerinden, Gebze ve İzmit'ten işçiler merkezlere doğru farklı yürüyüş kolları oluşturarak birçok yolu trafiğe kapattılar.

Devlet ilk gün faşist kolluk güçlerini böyle bir direnişe göre düzenleyememiş, onları şaşkınlık içerisinde izlemek durumunda kalmıştı. Fakat ikinci gün, 16 Haziran sabahı, İstanbul ve Kocaeli'nden yürüyüşe geçen işçiler polis barikatlarıyla karşılaştılar. İstanbul ve Beyoğlu yakasındaki işçilerin birleşmesini engellemek için köprüler açıldı. Birçok yerde işçiler kararlılıklarıyla ve kitlesellikleriyle polis barikatlarını kolayca aştılar. Ancak bazı bölgelerde işçilerle kolluk güçleri arasında çatışmalar yaşandı. Kadıköy yakasında Otosan fabrikası önünde yürüyüşe geçmek isteyen işçilere polis ateş açtı. Çatışma sonucunda işçiler barikatı aştılar. Anadolu yakasındaki en büyük çatışma Yoğurtçu Parkı'nda yaşandı. Buradaki çatışmada bir polis öldü.

Gebze'den yürüyüşe geçen işçilerin sayısı onbinin üstündeydi. İzmit'te ise işçiler ardarda iki komando barikatını aşarak Good Year Fabrikası önündeki sınıf kardeşlerinin de yürüyüşe katılmalarını sağladılar. Geri dönüşte ise yine kurulan barikatlar işçilerin yüklenmesine dayanmadı.

Çıkan çatışmalarda Yaşar Yıldırım, Mustafa Bayram, Mehmet Gıdak adlı işçiler ve Abdurrahman Bozkurt adında emekçi şehit oldu.

150 bin işçinin katıldığı, devletin kolluk güçleriyle militanca çatışıldığı, dört şehit verildiği eyleme Türk-İş üyesi işçiler de büyük oranda katıldılar. İşçilerin sergilediği direnişin kitleselliği ve militan karakterinin karşısında, ve daha da artarak devam etmesinden duyulan endişeyle, İçişleri Bakanı, Vali, devlet yetkilileri ve DİSK yöneticileri bir toplantı aldılar. Toplantıdan sonra DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler radyoda yaptığı konuşmasıyla, bu tür tahripkar eylemleri tasvip etmediğini, onlarla bir ilişkisinin bulunmadığını açıkladı. Dahası, işçilerin üzerine kurşun yağdıran sermayenin kolluk güçlerini, "gözbebeğimiz şerefli Türk ordusu" ilan etti. DİSK yöneticilerinin bu ihanetini Türk-İş'in gerekirse kendi güçleriyle direnişi kırabilecekleri açıklaması izledi.

Başlayan bu militan direnişi ne Türk-İş'in düşmanlığı, ne DİSK'in ihaneti, ne ilan edilen sıkıyönetim, ne de yoğun gözaltılar ve tensikatlar bitirebildi. DİSK ve Türk-İş'e bağlı işçiler, çevresi asker ve polislerle kuşatılmış fabrikalarında çalışmama ya da iş yavaşlatma eylemlerini sürdürdüler.

Sonunda burjuvazi işçi sınıfının oluşturduğu basıncı karşısında değiştirilen yasanın bazı bölümlerini geri çekmek zorunda kaldı. Bu direnişle işçi sınıfının en önemli kazanımı, yarattığı militan mücadele geleneği olmuştur.

ZİNCİRLERİMİZDEN BAŞKA KAYBEDECEK BİR ŞEYİMİZ YOK!

Değişen ne?

15-16 Haziran 1970

- ✓ Krizin faturası işçi ve emekçilere çıkarılıyordu.
- ✓ İşten çıkarmalar temel bir saldırı yöntemi haline gelmişti.
- ✓ Tensikat saldırısına karşı direnişe geçen Bossa işçilerine polis ve jandarma saldırdı. 60 işçi yaralandı, 160 işçi gözaltına alındı, 12'si tutuklandı.
- ✓ Sendikal hakları ortadan kaldıran bir yasa çıkarılmak istendi.
- ✓ Hain Türk-İş yönetimi yasayı destekledi çünkü böylece DİSK safdışı kalacak, işçi sınıfı kendilerine mahkum olacaktı.
- ✓ Örgütlenme hakkına yönelik bu saldırı birleşik-militan bir direnişe püskürtülmüştür.

15-16 Haziran 1999

- ✓ Krizin faturası hala işçi ve emekçilere çıkarılmaktadır.
- ✓ İşten çıkarmalar hala temel bir saldırı yöntemi durumundadır.
- ✓ Tuzla'da direnişler jandarma dipçisiyle bastırılmamakta, gözaltı ve tutuklama terörü devreye girmektedir. Swissscard direnişine gözaltı terörü de yetmemiş, kontr-gerillanın sendika başkanını kaçırp tehdit etmesiyle bastırılabilmiştir.
- ✓ 12 Eylül'ün faşist yasalarıyla iyice güdüleştirilmiş olan sendikal haklar bile, fiili engellemelerle kullanılamamaya çalışılmaktadır.
- ✓ Türk-İş'in aynı hain yönetimi sınıfı satmayı bugün de sürdürebilmektedir.
- ✓ Sermayenin saldırılarını püskürtmenin tek yolu, 15-16 Haziran'ın şanlı direniş yoludur.

15-16 Haziran'daki sıkıyönetim bildirilerinden...

DİSK'i bitirmek ve böylece bünyesinde toplanmış devrimci işçi potansiyelini dağıtmak amacıyla sendika yasasını değiştirmek isteyen hükümetin başında Morrison Süleyman vardı. Fakat direnişi bastırma işi, her zamanki gibi sermayenin kolluk güçlerine düşecekti. Yasanın iptali konusunda görüşmeler yapmak için Ankara'ya giden DİSK heyetininin görüşme talebini, "274 sayılı sendikalar kanununu değiştiren yasa tasarısının kendilerini ilgilendirmedeği" gerekçesiyle geri çeviren Milli Güvenlik Kurulu, daha direnişin ilk günü DİSK genel merkezine bir heyet göndererek görüşme isteğini iletecekti. Yani, işçilerin direnişe geçmesi üzerine, Kemal Nebioğlu'nun o günkü ifadesiyle, "yasa değişikliği Milli Güvenlik Kurulu'nu ilgilendirmeye başlamıştı."

Ve Sıkıyönetim ilk elden bilgi kaynaklarını kurutacaktır ki...

"2) Emirlerle uymayan siyasi parti, cemiyet, sendikalar, dernek ve basın hakkında 3832 sayılı Sıkıyönetim Kanunu gereğince kısıtlayıcı tedbirlerin alınacağını bilinmesini(11), halkı kışkırtıcı, zararlı olabilecek neşriyat, haber ve siyasi faaliyette bulunulmamasını rica ederim."

-4 Nolu Sıkıyönetim Bildirisi'nden-

"1) İstanbul il hudutları ile Kocaeli İzmit merkezinde ve Gebze ilçesindeki her türlü gösteri yürüyüşleri, kapalı ve açık yerlerdeki toplantılar ikinci bir tebliğe kadar men edilmiştir."

-5 Nolu Sıkıyönetim Bildirisi'nden-

"2) Çalışma hürriyetini engellemek isteyen sendika temsilcileri işveren ve işçiler

hakkında kanuni koğuşurma yapılacağını bilinmesini..."

-7 Nolu Sıkıyönetim Bildirisi'nden-

"1) Sıkıyönetim ilanı ile ilgili müessif olaylara (15-16 Haziran direnişi dememek için lafi geveliyor) dair bazı kötü niyetli kişilerin ve teşekküllerin beyanname, broşür ve afiş dağıtmaya teşebbüs ettikleri ve herkesin girebileceği yerlere astıkları tespit edilerek gerekli kanuni işleme tevessül edilmiştir.

2) Bu neviden beyanname, broşür ve afiş asılması veya el ile yazılması, dağıtılması veya atılması yasaklanmıştır.

-8 Nolu Sıkıyönetim Bildirisi'nden

Kemal Atalay, Orgeneral I. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı

TÜM GERİCİLER VE FAŞİZM KAHHROLSUN

Enerji sektörü ve özelleştirme saldırısı/2

Sektörde özelleştirme karşıtı mücadelenin sınırları, partili mücadelenin eksikliğini ve bunun yakıcı gerekliliğini de tüm açıklığıyla ortaya koymuştur. Örneğin santrallerin ve dağıtım tesislerinin devrine karşı cepheden bir direniş sergileyebilen enerji işçisi, emperyalist tekellerin “yap-işlet” anlaşmalarıyla sektöre sızması karşılığında aynı duyarlılığı gösterememiştir. Bu, enerji işçisinin bilinç bulanıklığını, bağımsız sınıf siyasetiyle silahlandırılmaması olduğunu anlatmaktadır.

III- Özelleştirme saldırısı karşısında işçi sınıfı

Sektördeki sınıf bölüğünün bazı özellikleri

Temmuz '95 verilerine göre enerji işkolunda, işçi statüsünde 137.702 kişi çalışıyor. Enerji işkolu, çalışan işçilerin ezici çoğunluğunun sendikalı olduğu bir sektördür. Sendikalaşma oranı şu anda %90'ın üzerindedir. Yüksek sendikalılık oranı, bu konuda verilmiş köklü bir mücadelenin ifadesi değildir. Enerji stratejik bir sektör olduğu için, devlet güdümlü sendikacılık, buradaki sınıf bölüğünü denetlemenin bir aracı olarak bizzat sermaye tarafından geliştirilmiştir. Bununla birlikte, özel sektör şirketlerindeki sendikasıız işçi çalıştırma eğilimi ve bu işkolunda da yaygın olarak teşvik gören taşeronlaştırma, sendikalılık oranını her yıl biraz daha düşürmektedir. (Taşerona yaptırılan işler ve bu işlerde çalışan işçiler hakkındaki bilgiler son derece sağlıklı olduğu için, taşeronlaştırmanın bu sektörde yarattığı tahribatın düzeyi tam olarak belli değildir.)

Enerjideki sınıf bölüğünün bir önemli özelliği, büyük işyerlerinde yoğunlaşmış olmasıdır. 500'den fazla işçinin çalıştığı tam 50 işletme var. Bu 50 işletmede toplam 42 bin işçi çalışıyor. Sektördeki 137 bin işçinin yaklaşık üçte biri demektir bu.

Sözünü ettiğimiz büyük işletmelerin çoğu, enerji üretiminin yapıldığı termik ve hidroelektrik santralleridir. Santraller ise, birkaç istisna dışında, metropol kentlerin uzağındadır. “Taşra”nın farklı bölgelerine dağılmıştır. Bu, enerjideki istihdam yoğunluğunun “taşra” ağırlıklı olduğunu gösterir.

	1990	1995
İşyeri sayısı	3030	4342
Toplam işçi	145.042	138.200
Sendikalı işçi	118.768	129.745
Sendikalılık oranı	%81.9	%93.6
500'den fazla işçi çalıştıran işyeri	37	50
500'den büyük yerlerde işçi sayısı	44.128	41.872

Tablo: Sektörde işyeri ve işçi sayıları.

Enerji sektöründe, diğer KİT'lerde de görülen

farklı istihdam biçimleri söz konusudur. Kadrolu işçilerin yanısıra, geçici işçiler, sözleşmeli ve memurlar (kamu emekçileri) var. Taşeron işçiliğini de buna eklemek gerekir. Farklı statüler altında çalışanların sektördeki kurumlarda nasıl bir dağılım sergilediği tabloda gösterilmiştir. Rakamlar 1995 yılına ait.

Kurum Adı	TEK	DSİ	İller Bankası
Kadrolu işçi	33724	—	738
Geçici işçi	9698	—	649
Memur	1619	7134	3140
Sözleşmeli	17350	11	—
Toplam	62393	25367	4547

Tablo: Çeşitli kurumlarda istihdam durumları.

Sektörde sendikal örgütlenme

Enerji sektöründe sendikal örgütlenme girişimlerinin geçmişi 1949 yılına kadar uzanmaktadır. 1963'e kadar sektörde onlarca işyeri sendikasının kurulduğu bilinmektedir.

1950'li yıllarda Türk-İş'in kurulup geliştirilmesiyle birlikte, enerji sektöründe de devlet sendikacılığını hakim kılma çabaları yoğunlaşmıştır. 1963 yılında buna uygun yasal düzenlemelerin yapılmasının ardından, devlet sendikacılığının güçlendirildiği alanların başında gelen sektörlerden biri de enerjidir. İşkolu sendikacılığına geçildiği için işyeri sendikaları tasfiye edilmiş, Türk-İş'e bağlı tek devlet sendikası yaratılmaya çalışılmış, işkolu temelinde örgütlenmeye çalışan diğer sendikaların önüne ise her türlü engel çıkarılmıştır. Özellikle 1970'li yıllarda, devlet sendikacılığını aşmaya dönük tüm ilerici ve devrimci çalışmalar, çok özel bir çabayla boşa çıkarılmıştır. Devlet sendikacılığına alternatif olabilecek hiçbir sendikal girişimin güçlenmesine izin verilmemiştir.

Bütün bunların nedeni, enerji sektörünün kapitalist ekonomi için kritik bir önem taşımasıdır. Sektördeki sınıf bölüğünü denetim altında tutmak, üretimi kesintiye uğratabilecek gelişmelere engel olmak sermaye için yaşamsal

önemdedir.

Nitekim gene bu nedenle sektör grev yasakları kapsamındadır. TİS'de uyuşmazlık yaşansa bile, enerji işçisi greve çıkamamaktadır. Grev yasağı, işçiler üzerindeki sendikal cendereyi ayrıca yoğunlaştırmaktadır.

Türk-İş'e bağlı Tes-İş, şu anda sektörde, sözü edilebilecek tek “işçi sendikası” durumundadır. Bazı şubeleri ileri eğilimler taşısa da, Tes-İş sektördeki sınıf hareketi önünde gerçek bir engel durumundadır. Sendikanın başını tutan sendikal korucular, sermayenin devlet aygıtıyla ve düzen partileriyle içli dışlıdır. Kendilerine biçilen sendikal barikat misyonunu layıkıyla yerine getirmektedirler.

Sektörde istihdam edilen kamu emekçilerinin verdiği sendikal mücadelenin muhtemel ileri çekici etkisi ise, işçiler üzerinde henüz hissedilir bir karşılık bulmamış, sendikal ihaneti aşma eğilimi yaratmamıştır.

Sektörde güçlü bir mevzi: Enerji Yapı Yol-Sen

Enerji işkolunda çalışan kamu emekçileri, başlangıçta bir çok değişik sendikada örgütlenmişti. Bunlardan üçü (Enerji-Sen, Tüm Enerji-Sen, Genel Enerji-Sen) birleşerek, 21 Nisan 1993'te ENER-SEN'i kurdular. Enerji Bakanlığı, TEK, ELE, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, DSİ, İller Bankası, Karayolları, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı gibi kamu kurum ve kuruluşları sendikaların faaliyet alanları olarak belirlendi.

ENER-SEN, 23-24 Ekim 1993'te yaptığı Genel Kurul'da işkolunda örgütlü diğer iki sendika (Yapı Yol-Sen ve İl-Sen) ile de birleşmesi için karar aldı. Bu

konuda yönetim kurulunu yetkilendirdi. Bu sendikalardan İl-Sen, çeşitli görüşmelerin ardından 19 Haziran 1994'de ENER-SEN'e katıldı.

Bir dizi ara aşamadan sonra ise, 12 Şubat 1996'da, Enerji Yapı Yol-Sen kuruldu. ENER-SEN ve Yapı Yol-Sen kendilerini feshederek bu yeni sendikaya katıldılar.

Sendikanın 1. Genel Kurulu 6-7 Temmuz 1996'da yapıldı. Genel Kurul Sonuç Bildirgesi, "ülkemizde bugün, emekçilere ve ezilenlere karşı sermayenin ve onun iktidarlarının baskı ve saldırı politikası artarak devam etmektedir" tespiti yapıyordu ve "devletin, sermayenin ve egemen güçlerin bu topyekün saldırısına karşı duruş, emek ve toplumsal muhalefet cephesinin oluşturulması, olmazsa olmaz bir şarttır" anlayışı, mücadele çizgisi olarak belirleniyordu.

30 bin civarında üyesi bulunan Enerji Yapı Yol-Sen, kuruluşundan bu yana, 1. Genel Kurul'da çerçevesi çizilen bu anlayışa uygun bir mücadele pratiği sergilemeye çalıştı. Kamu emekçilerinin grevli toplu sözleşmeli sendikal hak eksenli mücadelesinde dikkati çeken bir yer tutmakla kalmadı. Aynı mücadelecilik kimliğini sermayenin diğer saldırılarına ve özellikle enerji sektörüne dönük özelleştirme saldırısına karşı da sergiledi. Bu alanda sürükleyici ve birleştirici bir rol oynamaya çalıştı. Enerji Yapı Yol-Sen, tam da bu mücadelecilik kimliği sayesinde, kamu emekçileri hareketini ve KESK'i bir ur gibi saran bürokratism ve uzlaşmacılıktan en az etkilenen sendikalardan biri olmayı başardı.

IV- Yakın dönem mücadele deneyimi üzerine

Santrallerin ve dağıtım şebekelerinin işletme hakkını özel sektöre devri, buralarda çalışan işçi ve emekçiler üzerinden tüm sınıfa dönük kapsamlı bir saldırı demektir. Sektördeki sınıf bölüğü ve kamu emekçileri, saldırının anlamını çok çabuk kavradılar ve anında tavır geliştirdiler. Tes-İş'in tüm ayak sürümelerine rağmen, santrallerin kurulu bulunduğu bölgelerde bir çok kitlesel eylem geliştirdiler. Yatağan ve Yeniköy termik santrallerini incelemek isteyen özel firmaların temsilcileri, işçiler tarafından işletmelere sokulmadı. Muğla, Soma, Yatağan, Lüleburgaz, Çayırhan, Zonguldak, Adana ve Sivas'ta mitingler yapıldı. Gene Soma'da alıcı firma temsilcileri işletmeye sokulmadılar. İşçiler tarafından arabaları taşlanarak kovuldular.

Sektördeki özelleştirme karşıtı mücadeleyi toparlama kaygısıyla, "Enerji ve Maden Platformu" kuruldu. Şubat 1997'de kurulan platformun katılma ile Tes-İş, Maden-İş, Enerji Yapı Yol-Sen, Maden-Sen, EMO, MMO ve KİGEM'di. Enerji ve Maden Platformu, bileşenlerinden kaynaklanan tüm yapısal zaaflarına rağmen, özelleştirme karşıtı bir dizi eyleme de imza attı.

Enerji sektöründeki sınıf bölüğünün özelleştirmeye karşı gösterdiği bu hızlı refleksin gerisinde, kendi dışlarındaki özelleştirme süreçleri üzerinden edindikleri dersler önemli yer tutuyordu. Nitekim, enerji sektörüne dönük özelleştirme saldırısı tam olarak somutlanmadan önce de, bu sektördeki işçi ve emekçiler yaklaşan fırtınayı görüyor, konuya belli bir duyarlılıkla yaklaşıyorlardı. Örneğin Soma Linyit İşletmeleri'nde, 11 Mayıs 1996'da 1000 kişinin katıldığı bir miting yapıldı. İşçiler hükümetin linyit işletmelerine dönük tasarılarını öğrenir öğrenmez harekete geçmişti.

Aynı şekilde, işkolunda örgütlü Enerji Yapı Yol-

Saldırıya karşı direniş taşra yoğunluklu yaşanmıştır. Büyük işletmeler taşrada olduğu için, bu bir yerde normaldir. Bundan sonra da mücadelenin esas alanı, gene taşradaki büyük işletmeler olacaktır.

Sendikal ihanet cenderesinin en sıkı olduğu ve sözü edilebilir hiç bir devrimci çalışmanın bulunmadığı bu alanlarda ortaya çıkan bu mücadele dinamizminin nereden geldiği ve sınırlılıkları doğru tespit edilmelidir. Taşradaki enerji işçisi, metropollerdeki sınıf bölüklerinden farklı olarak, işi ve işyeriyle özdeşleşmiştir. Onun için iş sadece kazandığı ücreti değil, sosyal statüsünü de belirlemektedir. Yani onun neredeyse tüm yaşamı, sözkonusu işyerinde çalışmaya devam etmesiyle doğrudan bağlantılıdır. Bu, onun işini korumak için ödeyebileceği bedelin düzeyini de yükseltmektedir.

Sen'in 6 Temmuz 1996'da yapılan 1. Olağan Genel Kurulu'nda da, özelleştirme saldırısı gündeme alınmıştı. Sonuç bildirgesinde konuyla ilgili satırlar şunlardı:

"Sermayenin yeni saldırı dalgasının adı olan özelleştirme ve taşeronlaştırma uygulamaları, işkolumuzda da yakıcı bir sorun olarak kendini hissettirmektedir. Bu uygulamalara karşı çıkmak, işçi - taşeron işçisi - sözleşmeli - kamu çalışanı ortak mücadelesi ve ortak örgütlülüğünün yaratılmasıyla olanaklı olacaktır."

Buradaki yaklaşımla, oldukça ileri bir mücadele hattı çizilmiş oluyordu.

Sonuçta, 16 Kasım 1996'da ihale ilanı ile başlayan ve asıl olarak 5 ay süren dönemde, sektördeki işçi ve emekçiler, kendilerine yönelen özelleştirme saldırısına karşı güçlü bir direniş mevzisi kurdular. Sonuçta sermayeye geri adım attırmayı da başardılar.

1997'de uzun arayışlardan sonra iktidara gelen Anasol-D koalisyon hükümeti, işbaşı yapar yapmaz kapsamlı bir özelleştirme programı açıkladı. Bu program içinde en temel sektörler ve en büyük işletmeler bulunuyordu. Hükümet bu özelleştirmelerden bir yıl içinde 12 milyar dolar gelir beklediğini ilan etti.

Saldırının ilk hedeflerinden biri, bir kez daha enerji sektörü oldu. Fakat en sert yanıtı da gene enerji sektöründeki işçi ve emekçilerden aldı. Aralık '97'nin ilk 10 günü enerji ve maden işçilerinin dilekçe eylemleriyle, Tes-İş ve Maden-İş üyelerinin ortak toplantılar yapmasıyla, sendika merkezlerinin ve Türk-İş'in eylemlilik için zorlanmasıyla geçti. Türk-İş, tüm taban basıncına rağmen, eyleme yanaşmadı. Bundan cesaret alan sendikalar da ayak sürümeye, işçileri oyalamaya yöneldi.

İşçilerin sermaye devletine ve sendika bürokratlarına yanıtı, eylemliliği bir üst aşamaya tırmandırmak oldu. Yatağan'da santralleri satın alacak özel firma temsilcilerinin gizlice işletmeye girdiğini öğrenen işçiler kapıları tuttular. Şirket temsilcilerini işletme dışına çıkarmadılar. Firma temsilcileri, çok sonra ve ancak jandarma yardımıyla gizli olarak santralden çıkabildiler. Bundan bir gün sonra ise, Soma ve Çayırhan'da üretim durduruldu. Eylem gelişen her yerde, enerji ve maden işçileri birlikte, omuz omuza mücadele ediyordu. "Termik santraller satılmaz!" ve "Şalter inecek IMF gidecek!" işçi mitinglerinin ve yürüyüşlerinin temel sloganlarıydı.

17 Ocak'ta ('98) İzmir'de ve 18 Ocak'ta ('98) İstanbul'da "Özelleştirmeye hayır!" adı altında iki miting yapıldı.

Bundan sonraki süreçte, Cumhurbaşkanı'nın 5 termik santralin ve 7 elektrik dağıtım tesisinin devrine onay vermesi istisnası dışında, özelleştirme saldırısının ağırlık merkezi enerji sektörünün dışına kaydırıldı. Petrol Ofisi blok satışı, GSM Hat

Lisanslarının devri, İş Bankası'ndaki kamu paylarının devri vb. uygulamalar öne çıktı. 16 Mayıs '98 Ankara Mitingi, enerji işçileri açısından 6 ayı kaplayan kapışmanın son noktasıydı. Sermayeye bir kez daha geri adım attırılmıştı.

Termik santral ve dağıtım tesislerinin özel sektöre devri konusunda güçlü bir direnç noktası oluşturabilen sektördeki sınıf bölüğü, gerçekte bu saldırının bir başka biçimi olan "Yap-İşlet Modeli" santral yapı sözleşmelerine ve "uluslararası tahkim" uygulamalarına karşı aynı duyarlılığı gösteremedi. Bu zayıflık alanını gören sermaye, santrallerde ve dağıtım tesislerinin devrinde atamadığı pratik adımları burada atmaya yöneldi. Yasası 1997 Ağustos'unda meclisten geçirilen "Yap-İşlet Modeli"ne göre ihale

edilmiş 5 termik santralin yapım anlaşması, SEKA Direnişi'nin ve "kaset savaşları"nın ciddi basıncına rağmen, 8 Ekim '98'de imzalanabildi.

Mücadele sürecinin gösterdikleri

Yaşanan mücadele süreci, sermayeye o an için geri adımlar attırmakla kalmadı. Yanısıra sektördeki sınıf bölüğünün içinde bulunduğu duruma ilişkin önemli açıklıklar da sağladı. Bu açıklıklardan dersler çıkarmak, bundan sonra gelişecek saldırı dalgaları karşısında daha güçlü olunabilmesinin temel koşullarından biridir. Sermaye sürekli saldırıyor, geri çekilmek zorunda kaldığında ise bu durumdan dersler çıkarıyor. Böylece bir dahaki saldırıda aynı hataları tekrarlamıyor. İşçi ve emekçilerin de yaşanan sürece bu gözle bakabilmeleri, son 3 yıllık deneyimlerden geleceğe dönük dersler çıkarmaları gerekiyor.

1996 sonbaharından bu yana, saldırıya karşı mücadele sürecinin ortaya koyduğu en önemli gerçek, sektördeki işçi ve emekçilerin ortaya koyduğu kararlılık ve bunun ifadesi olan militan eylem tarzıdır. Özelleştirme saldırısı ilk kez bu şekilde cepheden yanıtlanmıştır. SEKA işçisi bu yolun takipçisi olmayı bilmiştir.

Sektörde özelleştirme karşıtı mücadelenin sınırları, partili mücadelenin eksikliği ve bunun yakıcı gerekliliğini de tüm açıklığıyla ortaya koymuştur. Örneğin santrallerin ve dağıtım tesislerinin devrine karşı cepheden bir direniş sergileyebilen enerji işçisi, emperyalist tekellerin "yap-işlet" anlaşmalarıyla sektöre sızması karşılığında aynı duyarlılığı gösterememiştir. Bu, enerji işçisinin bilinç bulanıklığını, bağımsız sınıf siyasetiyle silahlandırılmamış olduğunu anlatmaktadır.

Saldırıya karşı direniş taşra yoğunluklu yaşanmıştır. Büyük işletmeler taşrada olduğu için, bu bir yerde normaldir. Bundan sonra da mücadelenin esas alanı, gene taşradaki büyük işletmeler olacaktır.

Sendikal ihanet cenderesinin en sıkı olduğu ve sözü edilebilir hiç bir devrimci çalışmanın bulunmadığı bu alanlarda ortaya çıkan bu mücadele dinamizminin nereden geldiği ve sınırlılıkları doğru tespit edilmelidir. Taşradaki enerji işçisi, metropollerdeki sınıf bölüklerinden farklı olarak, işi ve işyeriyle özdeşleşmiştir. Onun için iş sadece kazandığı ücreti değil, sosyal statüsünü de belirlemektedir. Yani onun neredeyse tüm yaşamı, sözkonusu işyerinde çalışmaya devam etmesiyle doğrudan bağlantılıdır. Bu, onun işini korumak için ödeyebileceği bedelin düzeyini de yükseltmektedir.

Gene taşrada, termik santral gibi yüzlerce kişinin çalıştığı işyerleri, bulunduğu bölgenin ekonomik-sosyal yapısında da vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Örneğin termik santralde yaşanacak ciddi bir tensikat, Yatağan ilçesinin ekonomisi için de ciddi sorunlar

demektir. Bu nedenle de, böylesi zamanlarda, mevcut durumu korumaya dönük her mücadele, son derece güçlü bir meşruluğa sahip olmaktadır. Bölgedeki bir çok kesim tarafından sahiplenilip desteklenmektedir. Taşra işyerlerinde özelleştirmeye karşı ortaya çıkan militan mücadele dinamizminin bir ayağı da, işte bu meşru zemine oturmaktadır.

Metropollerdeki enerji işçisinin ileri kesimlerinin ve buradaki kamu emekçilerinin saldırılara karşı duyarlılıkları daha ileri düzeydedir. Onlar, sermayenin sınıfa dönük saldırılarını daha bütünlüklü kavrayabilmekte ve dolayısıyla daha bilinçli bir tutum alabilmektedir. Özellikle kamu emekçileri, sendikal bir cendere tarafından kuşatılmamış olmanın da avantajıyla, saldırılara karşı istikrarlı tepkiler geliştirebilmektedirler.

Sektördeki taşeron işçilerinin sendikalaşmaya karşı bir eğilim içerisinde oldukları ve bu eğilimin Tes-İş bürokratları tarafından bloke edildiği, olumlu bir şekilde yanıtlanmadığı somut bir veridir. Örneğin İzmir'de, taşeron firma olan SET Elektrik işçileri, Tes-İş'te örgütlenmeleri reddedilince, çareyi Enerji Yapı Yol-Sen'de örgütlenmekte bulmuşlar, bu uğurda önemli bir direniş deneyimi yaşamışlardır. Genç taşeron işçileri, özelleştirme saldırısından çok, kendi ekonomik-sosyal sorunlarına karşı bir duyarlılık içindedirler.

V- Saldırıya karşı farklı duruşlar

“Özelleştirme Karşıtı Platform”lar

Özelleştirme saldırısı, enerjide çalışan tüm kesimlere, birleşik mücadelenin yakıcı bir ihtiyacı olduğunu gösterdi. Birleşik mücadele, işçi ve emekçiler arasında çok güçlü bir eğilime dönüştü. Belli eylemlerde bu eğilim pratiğe de yansıdı. Fakat bu birleşik mücadele eğilim ve ihtiyacı örgütlü bir kimlik kazanamadı.

Önce “Enerji ve Maden Platformu”, daha sonra da değişik illerde kurulan “Özelleştirme Karşıtı Platform”lar, birleşik mücadele ihtiyacına yanıt olma iddiasıyla ortaya çıktılar. Yoğun süreçler esnasında belli eylemlerin örgütlenmesinde kimi roller de üstlendiler. Fakat başlangıçta iddia edildiği gibi olmadı. ÖKP'ler, özelleştirme karşıtı mücadelede gerçek bir eksene, bir güç odağına dönüşemediler.

ÖKP'lerin ciddi bir mücadele eksenini olamamasının gerisinde bir çok neden var. Fakat kısaca şunlar söylenebilir;

Birleşik-militan bir mücadele çizgisinin izlenmesi, özelleştirme saldırısında burjuvaziye geri adım attırabilmenin tek yolu. Zaten '96 sonbaharından bu yana enerji işçisinin ortaya koyduğu pratik eylem hattı da bunu doğrulamıştı. Enerji ve maden işçileri, bu alanlardaki kamu emekçileriyle birlikte davranarak ve militan eylemler ortaya koyarak, saldırıların nasıl püskürtüleceğini de göstermişlerdi.

Bunu genelleştirmek, süreklileştirmek, özellikle de siyasal içerik bakımından geliştirmek ihtiyacı orta yerde duruyordu. Yapılması gereken buna yanıt vermektir. Ve eğer bir “platform” kurulacaksa, bu esas olarak, özelleştirme saldırısının doğrudan muhatabı olan işçi-emekçi yığınlarının mücadele potansiyeline dayandırılmalıydı. Santrallerde, lininyet ocaklarında, iletim dağıtım tesislerinde, özetle; bütün üretim ve hizmet birimlerinde örgütlenmeli, en geniş işçi-emekçi yığınlarının inisiyatifi üzerinde yükselen bir platform olmalıydı.

Oysa ÖKP'lerin gövdesini sendika genel merkezleri, şubeler, meslek odaları, KİGEM, sosyal reformist partiler vb. oluşturunuyordu. Bunların özelleştirme karışındaki duruşları

ise taşıdıkları kimliklere uygun oldu. Önerdikleri ve yaşama geçirmeye çalıştıkları reformist politikalar, ÖKP'lerin bürokratik birer yapılanma olmasına yol açtı. İçlerinde yer alan ve buraları mücadeleciler bir mevzi olarak kullanmaya çalışan iyi niyetli bileşenlerinin olması, bu durumu değiştiremedi.

KİGEM

1994 yılından itibaren yoğunlaşan özelleştirme saldırısına karşı mücadele iddiasıyla ortaya çıkan yapılanmalardan biri de, Kamu İşletmeciliği'ni Geliştirme Merkezi, yani KİGEM'dir.

1996 yılında kurulan KİGEM, kamuoyunda, özelleştirme uygulamalarına karşı çeşitli mahkemelerde açtığı sayısız dava ile tanınıyor. Özelleştirmeye karşı “hukuk savaşı”nı temel bir mücadele platformu olarak gören KİGEM'in bileşenleri arasında, sendikacılar, akademisyenler, burjuva ve küçük-burjuva partilere mensup politikacılar var. Kuruluşun başını, mahkemelerde açtığı davalarla “özelleştirmecilerin korkulu rüyası” olduğu izlenimi yaratmaya çalışan, eski DSP milletvekili Mümtaz Soysal çekiyor.

“Cumhuriyet hukuku ne kadar örselese de, budansa da anti-emperyalisttir. Özelleştirmeye karşı çıkmayanlar emperyalizmi destekler.” Bu sözler, KİGEM'in sekreterliğini yürüten İlter Ertuğrul'a ait. Sözlerin içeriği ise, özelleştirmeden KİGEM'in ne anladığını, ona neden ve nasıl karşı çıktığını, en özlü bir şekilde anlatıyor.

Özelleştirmeyi emperyalizmle özdeşleştirip sözümüne hedefe onu koyan, böylece de emperyalist çıkarların savunucusu, suç ve kader ortağı işbirlikçi burjuvaziye aklayan; sermayenin çıkarlarını korumaktan öte bir anlamı olmayan burjuva hukuk kurallarını, özelleştirmenin önünde bir barikatmış gibi göstermeye çalışan bu “hukuk savaşçıları”nın gerçekte tek yaptığı, işçi ve emekçilerin kafasını bu konuda karıştırmak olmuştur.

Burjuva hukukuna yaslanarak burjuvazinin saldırılarına yanıt verilemeyeceği ortadadır. Enerji Bakanlığı, enerji sektörünü emperyalist yağmaya açabilmek için, KİGEM'lilerin o çok güvendiği “Cumhuriyet hukuku”nun en güzide kurumlarından olan Danıştay'la bu konuda “centilmenlik anlaşması” yapmıştır. Danıştay'ı da diğer bir takım engelleri de emperyalist yağmanın önünden kaldıracak yasa değişiklikleri ise, yeni hükümetin ilk icraatları içinde yer alıyor. Yani centilmenlik anlaşmalarına bile artık gerek kalmayacak, emperyalist tekellerin yağmasına bütün yasalara uygun bir görünüm kazandırılacak.

İşçi ve emekçiler, sermayeye karşı mücadelelerinde burjuva hukukunun açıklarından, kendi içinde taşıdığı çelişkilerden elbette yararlanmalıdır. Burjuva hukukunu kendi lehimize kullanabilmenin temel güvencesi, sermaye saldırılarının sınıfsal özünü doğru

kavramak, “sınıfa karşı sınıf” tutumunu her koşulda yaşama geçirmektir.

VI- Saldırıya karşı sınıf tutumu

Hep söylüyoruz. Önümüzdeki dönem saldırıların yaygınlaşacağı bir dönem. Kurulan hükümet neredeyse yalnız bu amaçla kuruluyor. Sermayenin bu yeni ve güçlü saldırısına karşı enerji sektöründeki işçiler ne yapacaklar? Nasıl bir mücadele hattı izleyecekler?

Bu sorunun yanıtı, yaşadığımız 3 yıllık mücadele deneyimi tarafından verilmiş durumdadır. Deneyimlerimizin bize öğrettiği şudur. Sermayenin saldırıları, işçi ve emekçilerin birleşik-militan mücadelesi olmadan püskürtülemez. Bu birincisi. Başka bir şey daha var. Bağımsız sınıf politikaları doğrultusunda yürütülmeyen birleşik-militan mücadele er veya geç sermaye tarafından dağıtılıp parçalanmaktan kurtulamaz.

Enerji sektöründeki işçi ve emekçiler, halihazırda önemli bir militan mücadele deneyimi biriktirmişlerdir. Emperyalist tekellerin temsilcileri santrallerin kapısına dayandıklarında, onları taşla sopayla kovalamış, işyerlerini işgallerle, barikatlarla korumuşlardır. Eksiklikleri olsa da enerji işçisinin kararlılık ve militanlığı şu an bir ileri düzeyin ifadesidir.

Asıl sorunlar, birleşik bir mücadelenin örgütlenbilmesinde yaşanmaktadır. Bunun nedeni, sektördeki işçi ve emekçilerin, birleşik mücadelenin önemini anlayamaması değildir. Aksine ciddi bir birleşik mücadele eğilimi vardır. Enerji ve maden işçileri arasında, işçilerle kamu çalışanları arasında bunun birçok pratik örneği de yaşanmıştır. “İşçi-memur elele genel greve!” türünden sloganlar, miting ve eylemlerde yaygın olarak sahiplenilmektedir.

Tek bir bölge veya işyeri sözkonusu olduğunda farklı statülerde çalışan işçi ve emekçiler fiilen ortak bir tutum içerisine girebilmektedirler. Ne var ki bu ölçülerde bir “birleşik” mücadele, sermayenin saldırılarının kapsamı düşünüldüğünde fazlasıyla dar ve cılız kalmaktadır. Bize gereken, saldırının hedefindeki tüm işyerlerini kapsayan, sürekliliği ve iç koordinasyonu sağlanmış bir “birleşik” mücadele kapasitesidir.

Böylesi bir mücadeleyi örgütlemek, alana reformist politikalarla başka bir şey önermeyen, bize masa başı çözümleri, burjuva yasalara dayalı “hukuk savaşı”nı bir çözüm olarak sunanlar tarafından örgütlenemez. Özelleştirme başta olmak üzere, saldırıların sınıfsal mantığını kavramayan, soruna işçi sınıfının çıkarları ekseninde yaklaşmayan ve mücadele için saldırının muhatabı sınıf kitlelerinin dinamizmine yaslanmayan hiçbir oluşum veya örgütlenme bu mücadeleyi yürütemez. Yürütmek iddiasıyla ortaya çıksa bile, başarılı sonuçlara ulaştıramaz. Daha önce sözünü ettiğimiz “Özelleştirme Karşıtı Platform”lar tam da bunun örneğidir.

Farklı bölge ve işyerlerindeki, enerji ve maden sektöründeki işçi ve emekçilerin birleşik-militan mücadelesini örgütleyip başarıya taşıyacak oluşumlar yaratmak zorundayız.

Bütünyle bağımsız, sadece işçi sınıfının çıkarlarını savunan, en geniş işçi-emekçi inisiyatifinin temsil edildiği, üzerinde yükseldiği sınıfa karşı sorumlu işçi-emekçi platformları. Bağımsız işçi-emekçi platformlarının en temel özellikleri bunlar olabilir. Sektördeki öncü işçilerin ve kamu emekçilerinin önündeki en acil görev, özelleştirme saldırısına karşı bağımsız işçi-emekçi platformlarını oluşturmaktır.

TKİP Belgeleri: Siyasal durum

Siyasal durum değerlendiril

Tarihte ileriye doğru atılmış ilerici bir adım olarak 1920'ler başında bir Cumhuriyet kurulmuş. Fakat bu Cumhuriyetin bir evrimi, bir gelişme süreci var. İktisadi-sosyal düzeninin bir evrimi var, katettiği belli safhalar var. Bunun savaş sonrası, '50'li, '60'lı, '70'li, '80'li yılları var. Cumhuriyetin, onun dayandığı sınıfın, bu sınıfın üzerinde yükseldiği iktisadi-toplumsal düzenin bu süre zarfında yaşadığı evrim, bu evrimin ortaya çıkardığı sorunlar, boy veren yeni toplumsal çelişki ve çatışmalar ekseninde ele alınmadıkça, dinsel gericiğin kazandığı kuvvet ve bu kuvvete belli bir noktada rejim tarafından yapılmak zorunda kalınan müdahale anlaşılabilir mi? Buradaki gerçek konular ve müdahale saikleri yerli yerine oturtulabilir mi? '60'lardan '90'lara kadar dinsel gericiği örtülü olarak, ya da '80'li yıllarda olduğu gibi açıktan destekleyen düzen bekçisi ordu, acaba neden kalkıp '90'lı yılların ikinci yarısında irticaya müdahale ediyor?

Cihan: Anlatmak istediğim zaafiyeti somut örnekler üzerinden göstermek, bu arada yapacağımız siyasal durum değerlendirmelerine bir ön zemin, bir dizi ön hareket noktası yaratmak için, yakın dönemdeki değerlendirmelerimizden bazı hatırlatmalar yapacağım. Örneğin, 3. Genel Konferansımızın siyasal duruma ilişkin değerlendirmelerinde, sonraki siyasal gelişmeleri anlamayı kolaylaştıran bir ön temel var. Buradaki bu temel kavrandığı ölçüde, sonradan yaşanan gelişmeleri anlamak da gerçekte o denli kolaylaşmaktadır.

Son dönem gelişmelerine damgasını vuran 28 Şubat müdahalesini alalım. 28 Şubat 3. Genel Konferansımızın iki yıl sonrasında gündeme geldi. Oysa 3. Konferansımızda yapılan siyasal durum değerlendirmeleri ışığında ele alındığında, 28 Şubat'ın ne olduğunu, hangi ihtiyacın ürünü olarak gündeme geldiğini anlamakta fazla bir güçlük yoktur. Neye müdahale ediyorlar, nereye kadar müdahale edecekler, bunun amacı ve sınırları nedir? Tüm bu soruların yanıtı gerçekte bu değerlendirmelerde potansiyel olarak vardır. Daha iki yıl öncesinden, dinsel gericiğin toplumda ve kamu yaşamında kazandığı güç ve etkinin düzen için nasıl bir sorun oluşturduğu burada açıklıkla ortaya konulmuştur. Generaller tam da burada tanımlanan türden bir durumdan "vazife" çıkarmışlardır. Bu "vazife"nin sınırları da söz konusu

değerlendirmeler üzerinden az-çok bellidir. Zira burada rejim için oluşan sorunun ya da sıkıntının sınırları da ortaya konulmaktadır. Elbette ki tüm bunlar, ortaya konulan değerlendirmelerin dikkatli, derine inen, yaratıcı ve dinamik bir incelenmesi ve özümsemesi ile olanaklıdır ancak. Bunu belirtmek bile gereksizdir, fakat yazık ki bizde olmayan, yapılamayan da çoğu kere bu olmaktadır.

Daha '95 yılı başında böyle bir politik değerlendirmeye sahip bir akım, sonradan örneğin İP'in yarattığı çarpık ideolojik-politik cereyanı başarıyla teşhir ve mahkum etme imkanına da önden sahiptir. İP diyor ki; 1950'lerde "Cumhuriyet devrimi güçleri" inisiyatifini kaybettiler; Amerikancı, batıcı güçler inisiyatifini ele aldılar; 50 senedir Cumhuriyet devrimi mevzileri dövülüyor, bir bir tasfiye ediliyor; ama işte nihayet "Cumhuriyet kuvvetleri" bir kez daha inisiyatifini ele aldılar, şimdi karşı saldırılarla kaybettikleri mevzileri bir bir yeniden kazanmaya çalışıyorlar, vb., vb...

Bu toplumun tarihi, tarihsel gelişme diyalektiğiyle zerre kadar ilgisi olmayan gerici bir değerlendirme, gerçekte tam bir safsatadır. Bu, '60'lı yıllarda YÖN ve MDD hareketlerinin ileri sürdüğü dayanaksız hayallerin yeni bir versiyonudur. '60'lı yıllarda böyle hayallerin yine de anlaşılır nedenleri vardı. Fakat bu çok sürmemiş, bu hayaller 12 Mart faşist darbesiyle birlikte dağılıp gitmişti. 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerinin, toplam olarak Türkiye'nin son 40 yıllık sosyal-siyasal tarihinin ardından, bugün tutup bu türden hayaller üzerine politik tutum oturtmanın sonu da daha beterinden bir hüsrana olacaktı.

Tarihte ileriye doğru atılmış ilerici bir adım olarak 1920'ler başında bir Cumhuriyet kurulmuş. Fakat bu Cumhuriyetin bir evrimi, bir gelişme süreci var. İktisadi-sosyal düzeninin bir evrimi var, katettiği belli safhalar var. Bunun savaş sonrası, '50'li, '60'lı, '70'li, '80'li yılları var. Cumhuriyetin, onun dayandığı sınıfın, bu sınıfın üzerinde yükseldiği iktisadi-toplumsal düzenin bu süre zarfında yaşadığı evrim, bu evrimin ortaya çıkardığı sorunlar, boy veren yeni toplumsal çelişki ve çatışmalar ekseninde ele alınmadıkça, dinsel gericiğin kazandığı kuvvet ve bu kuvvete belli bir noktada rejim tarafından yapılmak zorunda kalınan müdahale anlaşılabilir mi? Buradaki gerçek konular ve müdahale saikleri yerli yerine oturtulabilir mi? '60'lardan '90'lara kadar dinsel gericiği örtülü olarak, ya da '80'li yıllarda olduğu gibi açıktan destekleyen düzen bekçisi ordu, acaba neden kalkıp '90'lı yılların ikinci yarısında irticaya müdahale ediyor? Egemen sınıf düzeninin siyasal belkemiği ve emperyalist çıkarların bölgedeki bekçisi bir orduya adeta sınıflar üstü sayan devlet solcuları bu sorunun yanıtını "Cumhuriyet devrimi" bekçiliği ile izah ediyorlar. Oysa ordunun neyin bekçisi olduğunu salt son 40 yıllık sosyal mücadelelerin çalkantısı değil, günümüzün her günlük olayları çıplak gözle görülebilir açıklıkta gösteriyor. Belli ki, ordunun dinsel gericiğe müdahalesi de düzen ve rejimin mevcut çıkarlarıyla ve dengeleriyle bağlantılı olarak bir anlam taşıyor. Bunun

öyle "Cumhuriyet devrimi" aşkıyla bir ilgisi yok. Zira bu ordu onyıllardır egemen sınıfın elinde "devrim" bir yana her türlü ilerici çıkışın dizginlenmesinin ve ezilmesinin bir aracı. Daha ortada 28 Şubat yokken, 3 Genel Konferansımızın değerlendirmelerinde formüle ettiğim sorunun yanıtı son derece sade bir dille ortaya konulmuş. Dinsel gericiğin son 40 yıldır toplumsal muhalefetin dizginlenmesinde egemen sınıfa sunduğu paha biçilmez hizmet, fakat bu hizmeti yerine getirirken kazandığı güç ve bunun egemen sınıf rejimi için oluşturduğu sıkıntı, yarattığı siyasal istikrarsızlık dinamiği, tüm bunlar bu değerlendirmelerde temel unsurlar olarak var.

Ama yoldaşlarımız bu değerlendirmelerden gereğince yararlanamayabiliyorlar. Gelişmeleri bu değerlendirmelerimiz ışığında anlamlı bir biçimde çözümleyip, propaganda edemeyebiliyorlar. Bunlar, yayın organlarımıza yazan yoldaşlarımızın kalemine gereğince yansımıyor. Laiklik-irtica ikilemi içerisinde toplum şaşırtılıyor vb. deniliyor, bu yüzcysel ve artık kalıplaşmış, bu nedenle de gerçekte kanıksanmış değinme ile yetinilip geçiliyor çoğu durumda. Oysa bu sürekli bir biçimde, yaratıcı ve zenginleştirici somut çözümlemelere oturmak, konu edilmek durumunda.

Önümde "Ordu ve İrtica" başlıklı bir yazı duruyor. Ekim'in 15 Haziran '97 tarihli 171. sayısının başyazısı bu. Bu değerlendirmede de ordunun neden artık irticaya müdahale etmek zorunda kaldığının kısa ve özlü bir açıklaması var:

Türkiye'de sosyal uyanışın başgöstermesiyle birlikte dinsel ideoloji ve gerici kullarıyla devrimci dalga kınlmaya çalışıldı. Aynı tutum 12 Eylül döneminde daha ileri bir düzeyde gündeme geldi. Sosyal yıkıma uğrayan emekçilerin geri ideolojik-kültürel bilincin etkisindeki kesimini dizginlemek için, din ideolojik bir dalgakıran olarak kullanıldı. Ordu aynı dönemde doğrudan toplumun ileri kesimlerini ezmeye yöneldi. İleri kesimleri ordu çizimleriyle ezildi, geri kesimleri ise başta dinsel gerici olmak üzere bir dizi yol ve yöntemle kontrol edildi.

Fakat burada, dinsel gericiğin '80'li ve '90'lı yıllarda kazandığı büyük kitlesel desteği açıklayan ve yine doğrudan ordunun 12 Eylül icraatıyla doğrudan bağlantılı bir başka nokta var. Genel planda ordu bekçiliğinde uygulanan ve emekçiler üzerinde görülmemiş bir iktisadi-sosyal ve kültürel yıkım yaratan 24 Ocak politikaları var. Bunların yarattığı bir rant ve soygun ekonomisi, bunun iktisadi temel oluşturduğu bir sosyal-kültürel çürüme ve kokuşmuşluk var. Faşist askeri rejimin sistematik çabalarıyla gerçekleşen kitlelerin depolitizasyonu ve buna eşlik eden sosyal-kültürel bir yıkım var.

Din, işte bu sosyal-siyasal ve kültürel zemin üzerinde, yeni ve apayrı bir etki gücü ve kuvvet kazandı. Böyle bir etki gücü ve kuvveti kazandığı bir durumda ise, onun kendi içinde ürettiği ve kontrol edemediği yeni iç dinamikler var. Ve bu düzen için bir sıkıntıya dönüşüyorsa eğer, belli ki bu düzenin asıl

üzzerine değgerlendirmeler/2

neleri için hareket noktaları

bekçileri için artık "durumdan çıkarılması" gereken bir "vazife" de var.

"Ordu ve İrtica" başlıklı bu değgerlendirme, dönemi tahlil etmek, devletin özellikle Genelkurmay üzerinden attığı adımları tanımlamak ve teşhir etmek, emekçiler nezdinde ve solda bu konuda doğan boş hayallere vurmak ve kemalist odaklara karşı etkili bir ideolojik mücadele yürütmek için oldukça sağlam bir temel ortaya koyuyor. Bu o güne ilişkin bir durum değgerlendirmesi. Kuşkusuz bu değgerlendirmelere eklenecek yeni gelişmeler var. Nitekim tartışacağız ve ekleyeceğiz de. Ama ben diyorum ki, eğer bu gerçek bir kavrayışa dönüşmüşse, böyle bir özel tartışma yapılmadan da pekala eklenebilir. Zira bu değgerlendirmenin koyduğu köşe taşları, içerdiği temel unsurlar ve taşıdığı dinamik karakter, bunu yapabilmeyi, başarabilmeyi olanaklı kılmaktadır. Burada elbette sıradan militanı kasdetmiyorum, daha genel planda gördüğüm bir soruna işaret ediyorum. İşin bir yanı var.

3. Genel Konferans değgerlendirmelerinde gerçekte Susurluk meselesinin de bütün bir temeli var. Susurluk sorunu, bunun simgelediği çeteleşme ve mafyalaşma, çoğu durumda salt '90'lı yıllarla ve salt Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşı sınırlandırıyor. Böylece sorun hem yakın tarih içinde zaman olarak ve hem de toplum yaşamında belirli bir siyasal sorunla sınırlandırılıyor. Oysa bu hem Türkiye kapitalizminde derin iktisadi köklere sahiptir ve hem de Türkiye'nin yakın tarihinde gerilere giden köklere sahiptir. Son 40 yıl içinde toplumsal muhalefetin ezilmesi ve bu çerçevede devletin tahkimatıyla bağlantılı bir durum ve sonuçtur.

Türkiye ekonomisine baktığımız zaman gördüğümüz nedir? İkinci Dünya Savaşından sonra devlet sanayisi üzerinden oluşan bir temel, buna paralel olarak palazlanan bir komprador sınıf var. Bu sınıf iç ve dış ticaretle, yanı sıra sınırlı olarak üretimle uğraşıyor. Savaşın sonra bu birikim sanayi yatırımlarına dönüştürülüyor. Emperyalist tekellerle işbirliği içerisinde yatırım malları ithal edilerek iyi-kötü bir montaj sanayii kuruluyor. Bütün çarpıklığına rağmen, bu sanayi zamanla gelişiyor ve kendi çapında bir temel kazanıyor. Ama '80'li yıllara gelindiğinde, bu ekonomi bir yerde tıkanıyor. Bu yıllarda bir yapısal değişimden, dışa açılmadan, bu yolla ekonominin yapısal problemlerini çözmekten söz ediliyor.

Önümüzdeki değgerlendirmenin "Ekonomik Cephede Durum" başlıklı ara bölümünde ekonomideki bu değişimin nasıl yaşandığı anlatılıyor. Okuyorum:

"24 Ocak Kararları ticaret ve finans sektörüne görülmemiş bir ağırlık kazandı ve Türkiye kapitalizmini büyük ölçüde üretimden kopuk bir rant ve faiz ekonomisine çevirdi. İhracatı teşvik adı altında dış ticaret tam bir vurgun alanı haline getirildi. '80'li yılların ikinci yarısında, üretken yatırımlar hemen neredeyse durdu. Tersinden ise ticaret, finans, emlak alım-satımı, üretken olmayan hizmet sektörlerinde aşırı borçlanmaya dayalı yapay ve şişirilmiş bir büyüme yaşandı."

Kaldırımları iki de bir bozup yapmaktan tutunuz da İstanbul-Ankara otoyoluna kadar, istatistiklerde bir "büyüme" olarak görünen rakamlar çoğu durumda bunlar üzerinden ifadesini buldu. '80'li yılların ikinci yarısında hizmet sektörü üzerinden aşırı borçlanmaya ve büyük vurgunlara dayalı yatırımlar yapıldı. Devam ediyorum:

"Spekülasyona dayalı kazanç, ekonominin ağırlık merkezi haline geldi. En büyük holdinglerin kârlarının neredeyse yarısı sanayi dışı sektörlerden, demek oluyor ki üretim dışı faiz ve rant gelirlerinden sağlandı." (EKİM

3. Genel Konferansı/Siyasal ve Örgütsel Değgerlendirmeler, s.38 -Red.)

Mevcut zenginlik bu spekülasyon alanda elden ele geçiyor, yani sermaye yeni üretken yatırım alanlarına değil, spekülasyon alanına kayıyor. Yıllık bilançolar üzerinden bakıyoruz, en büyük holdingler bile kârlarının yarısını bu spekülasyon alanından (bankacılık, sigortacılık, ticaret vb.) den, yani rant ve faiz gelirlerinden elde ettiklerini görüyoruz. Ekonominin rantı bir zemine oturduğunun, asalak bir karaktere büründüğünün açık bir göstergesi bu. Ekonomideki bu "değişim" şöyle özetleniyor: "Özetle, Türkiye kapitalizmi, son 15 sene içinde, üretim ve yatırım yerine ticaret, finans ve emlak spekülasyonu ve devlet ihaleleri vurgunlarına dayalı bir rant ekonomisine geçişi, bu anlamda bir 'değişimi' yaşadı." (s.39) Sorun bu temel üzerinde ortaya konuluyor ve şuraya geliniyor:

"Ekonominin bu rantı karakteri rüşvetin, hırsızlığın, peşpeşe patlayan yolsuzlukların, yanı sıra devletin mafyayla iç içe geçmesinin ve sermayenin mafyalaşmasının, özetle, çürüme ve kokuşmanın görülmemiş boyutlara ulaşmasının da zeminidir." (s.40)

Bakıyoruz, İş Bankası 150 milyon doları veriyor bir mafyacıya (Çakıcı'nın bir dostuna), bu tutuyor bununla Balkanlar ve Ortadoğu'nun en büyük zeytincilik firmalarından birini kuruyor. İşte birikmiş kaynakların yağmalanmasına dayanan mafyalaşmış bir ekonomi... Böylece sermayenin kendisi mafyalaşıyor.

Sermayenin biraz geçmişten kökü olan, birikimi olan, kendi öz kaynakları olan, bu çerçevede deneyimleri olan kesimi, sermayenin mafyayla hızla palazlanan yeni kesimleriyle baş edemediği ölçüde, Susurluk konusunda gösterilen sahte "demokrat" duyarlılığın da zemini doğuyor. Burjuvazinin belli kesimleri neden Susurluk olayını kurcalamak durumunda kalıyor? Bunlar burjuvazinin daha deneyimli, daha köklü kesimleri. İşlerin bu noktaya varmasının kendi düzenleri, kendi gelecekleri için

Türkiye ekonomisine baktığımız zaman gördüğümüz nedir? İkinci Dünya Savaşından sonra devlet sanayisi üzerinden oluşan bir temel, buna paralel olarak palazlanan bir komprador sınıf var. Bu sınıf iç ve dış ticaretle, yanı sıra sınırlı olarak üretimle uğraşıyor. Savaşın sonra bu birikim sanayi yatırımlarına dönüştürülüyor. Emperyalist tekellerle işbirliği içerisinde yatırım malları ithal edilerek iyi-kötü bir montaj sanayii kuruluyor. Bütün çarpıklığına rağmen, bu sanayi zamanla gelişiyor ve kendi çapında bir temel kazanıyor. Ama '80'li yıllara gelindiğinde, bu ekonomi bir yerde tıkanıyor. Bu yıllarda bir yapısal değişimden, dışa açılmadan, bu yolla ekonominin yapısal problemlerini çözmekten söz ediliyor.

yarattığı sonuçları biliyorlar.

Mantığı ve dinamik özü kavranarak ele alındığı zaman, ben 3. Genel Konferansımızın siyasal durum üzerine değgerlendirmelerinin sadece 28 Şubat'ı değil, Susurluk'un kendisini de, bu çeteler arası savaşı da fazlasıyla açıkladığını düşünüyorum.

Ekonomik cephede öncelikle kriz dinamikleri anlatılıyor. Okuyorum:

"Bu son krizin (5 Nisan öncesinden bahsediliyor) tüm açıklığıyla ortaya serdiği ekonomik tablonun genel görüntüsü, onyılların kısır döngüsünün en ağırlaşmış biçimde tekrarından başka bir şey değildi. Ekonominin dışa bakan yüzünde döviz kıtlığı, büyüyen dış ödemeler açığı, içe bakan yüzünde büyüyen bütçe açıkları, muazzam iç borçlar, üç haneli enflasyon ve üretimde durgunluk ve daralma vardı. Dışarda 70 milyar doları bulmuş dış borca, içerde dev boyutlarda bir işsizlik, reel ücretlerde sürekli bir düşüş ve halk kitlelerinin sürekli artan yoksullaşması eşlik ediyordu." (s.38)

Hiçbir gelişme bu tabloyu değiştiremiyor. Bu tabloyu oluşturan ne? Yanıtı, örneğin "Türkiye'de Durum" başlıklı ve daha eski tarihli bir başka değgerlendirmemizde (ki bu dünyayı da kapsayan daha genel bir değgerlendirmenin bir alt bölümü) var. Burada "yapısal kriz" deniliyor; bu herhangi bir kriz, devresel bir kriz değil. Kendisini '50'li yılların ikinci yarısında belirgin bir biçimde açığa vuran ve bir türlü aşılamayan, dışa bağımlık zemini üzerinde kendine özgü bir yapı kazanmış olan bir yapısal kriz. Bir de, dönemsel krizlerin ağırlaşmasıyla birlikte, tıpkı emperyalist dünyada olduğu gibi, Türkiye'ye yansıyan ek kriz dalgaları var. Ama bunun yanı sıra Türkiye'nin bir yapısal krizi var.

Bağımlılığa dayalı bir gelişme nasıl bir ekonomi üretiyor, bu ekonomide ne tür mekanizmalar oluşuyor? Dış ödemeler açığı, döviz kıtlığı vb. nasıl meydana geliyor? Bu iç iktisadi politikaya nasıl yansıyor? Tüm bunlar burada temel noktalar üzerinden ortaya konuluyor. Bu bağımlılıktan kaynaklanıyor, o halde

biz bağımsız bir kapitalizmi hedefleyelim gibi bir sonuç çıkarmıyor bundan. Zira kapitalizm emperyalizm çağında bağımsız olamıyor artık. Siz ancak emperyalist-kapitalist sistemin ilişkileri dışına çıkarak bağımsız olabiliyorsunuz. Bunu milli kapitalizm üzerine gerici ütopyaya yönelik bir eleştiri olarak söylüyorum. Dolayısıyla, geri ülkelerdeki sorunları biz, sadece kapitalizmin aşırı üretim bunalımı, onun getirdiği işleyiş mekanizmaları içerisinde kavrayamayız. Ek olarak bağımlılığın getirdiği yapısal sorunlar var. Dış borç koca bir yapısal sorun. Dış borcun nasıl biriktığını biliyoruz. Tüm bunlar özlü bir biçimde var bu değerlendirmede.

Sonra siyasal cepheye geçiyoruz: 12 Eylül, devrimci hareketi ezen, halk hareketini dağıtan, düzen içi çelişkileri silah zoruyla, faşist-askeri otoriteyle geri plana iten bir dönem. Tüm politikaların bu zemin üzerinden uygulandığı ortaya konuluyor.

Bu bütünsellik çok önemli. Elimdeki kitapta (*Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi* - Red.) Ekim'in 2. sayısında yer alan "İstikrar Olmaklı mıdır?" başlıklı bir yazı var. Burada bir devrimci iyimserlikle istikrarın olanaklı olmadığı söyleniyor, neden olmadığının mantığı konuluyor. Burada da bütünsel bir değerlendirme var. 12 Eylül'ün öncesi neydi, 12 Eylül neyi başardı, ne kadarını başardı ve gelinen aşamada kriz dinamikleri nelerdir? Burjuva muhalefet partileri o dönem sahneye yeni çıkıyorlar; bunların programı tekleşmiştir, sadece hükümet krizleri değil, muhalefet krizleri de var deniliyor.

3. Genel Konferans değerlendirmelerinde de yeralıyor bunlar. Sadece hükümet krizleri değil, muhalefet krizi de yaşanıyor, bir muhalefeti yok rejimin; bundan dolayı muhalefet olduğu kadanyla Refah Partisi'ne kalıyor, bu ise düzen için bir başka problem, deniliyor. Zira burjuvazi sosyal-demokrasiyi diğer sağ partilerin yedeği haline getirerek işlerini götürüyor. Ama bu bir zaafiyete de yolaçıyor. Çünkü muhalefet kendine özgü konumuyla yalnızca Refah'a kalıyor. Refah buradan güç kazandıysa ölçüde ne oluyor? Yanıt olarak, şunlar söyleniyor:

"Siyasal kriz koşullarında Refah Partisi'nin düzen partilerinden kopan ve arayış içine giren yığınlar içinde, özellikle de (işçi sınıfının geri kesimleri de içinde olmak üzere) kent yoksulları üzerinde sağladığı siyasal etki, gerçekte düzen için büyük bir güvencedir. Burjuvazi bu olanağın bilincindedir ve RP'yi kendi ihtiyaçlarına uygun bir biçimde terbiye ederek, bu olanağı daha iyi bir biçimde kullanmaya çalışmaktadır. Bununla birlikte, RP'nin çaba ve başarısının genel şeriatçı ideolojiye ve harekete kazandırdığı kuvvet, düzeni belli bakımlardan sıkıntıya da sokmaktadır."

Bildiğimiz gibi, "durumdan vazife" tam da buradan çıktı zaten. Şöyle devam ediyor:

"Gerçekte din ideolojisi ve ortaçağ değerleri uzun zamandır bizzat devlet eliyle, yığınların devrimcileşmesini engellemek için etkili bir silah olarak kullanılmaktadır ve buna gitgide yeni etkinlik alanları açılmaktadır. Bu politika, bizzat CIA uzmanlarınca ve Kemalizmin de resmi ideoloji olarak artık eskidiği gerekçesiyle Türkiye için düşünüldüğü üretilen 'ılımlı islam' projesine uygun bir uygulamadır. Ne var ki bu ortamda şeriatçılık biçimiyle kendini gösteren ve düzen tarafından tam kontrol edilemeyen bir dinsel gericilik akımı, kapitalizmin modern ihtiyaçları, burjuva yaşam biçiminin gerekleri ve nihayet düzenin yerleşik resmi ideolojisi ve bazı dengeleri karşısında, belli bir siyasal ve ideolojik kriz etkenine dönüşebilmektedir."

Dinsel gericiliğin güç kazanarak denetimden çıkmasının kapitalizmin modern ihtiyaçları için bir probleme yolaçtığı söyleniyor. Ve "vazife"yi çıkararak kuruma bakıyoruz; kapitalizmin silahlı bekçisi,

Bu ordu Türkiye kapitalizmiyle birlikte evrildi. Bugüne kadar onunla çelişen hiçbir problemi olmadı. Hep düzenin koruyucusu ve kollayıcısı oldu. Zaten kendi rolünü de dünden bugüne hep böyle tanımladı: "Kurulu düzenin koruyucusu ve kollayıcısı"! Dikkat edin, TÜSİAD tümüyle destekliyor 28 Şubat'ı. Ama, uygulama içerisinde ölçüyü kaçırmayın, amaç terbiye etmek, hizaya getirmek, diyorlar. Ordunun da amacı gerçekten terbiye etmek ve kabul edilebilir sınırlar içine çekmek, kesinlikle ötesi değil. Ama terbiye etmeye çalıştığı kuvvet zorluyor biraz, belli mevzilerde tutunmaya çalışıyor, arada dış gösteriyor. Bu nedenle, tokatı iyi vuralım ki 10-15 sene rahat edelim, diye bakıyorlar.

TÜSİAD çıkarlarının koruyucusu ve kollayıcısı. Gördüğümüz şu resim *Hürriyet*'te yayımlandı, 28 Şubat'tan çok kısa bir süre sonrasına aittir. Başlık şöyle: "TÜSİAD'dan askeri birifing". Resimde bir tarafta Çevik Bir ve Hava Kuvvetleri Komutanı İlhan Kılıç, beri tarafta TÜSİAD başkanı Kayhan ve yanında Ezacıbaşı... Bu resim gerçekte bir dönemin özeti. Bu resim, Perinçekçi gerici ütopyaların dayanıksızlığının da bir resmidir.

Bu ordu Türkiye kapitalizmiyle birlikte evrildi. Bugüne kadar onunla çelişen hiçbir problemi olmadı. Hep düzenin koruyucusu ve kollayıcısı oldu. Zaten kendi rolünü de dünden bugüne hep böyle tanımladı: "Kurulu düzenin koruyucusu ve kollayıcısı"! Dikkat edin, TÜSİAD tümüyle destekliyor 28 Şubat'ı. Ama, uygulama içerisinde ölçüyü kaçırmayın, amaç terbiye etmek, hizaya getirmek, diyorlar. Ordunun da amacı gerçekten terbiye etmek ve kabul edilebilir sınırlar içine çekmek, kesinlikle ötesi değil. Ama terbiye etmeye çalıştığı kuvvet zorluyor biraz, belli mevzilerde tutunmaya çalışıyor, arada dış gösteriyor. Bu nedenle, tokatı iyi vuralım ki 10-15 sene rahat edelim, diye bakıyorlar.

Ben ordunun, kendi deyimleriyle, "irtica"ya karşı yapmaya çalıştıklarını hiçbir biçimde küçümsemiyorum. Değerlendirmelerimize bakın; bu yapay bir çatışmadır deniliyor, yalnızca bu düzene özgü bir ihtiyaçtan doğmuştur deniliyor. Ama bu çatışma toplumsal muhalefeti şaşırtmanın, yedeklemenin, sahte bir eksende saflaştırmanın bir aracı olarak da kullanılmaya çalışılıyor. Rejimin stratejistleri, uzmanları var. Bir sürü beyin bunların planlama dairesinde gece-gündüz çalışıyor. Biz bunu solu yedeklemenin, işçi ve emekçileri yedeklemenin, Türk-İş, DISK vb. kitle örgütleri üzerinden örgütlü kesimleri yedeklemenin imkanına nasıl çeviririz diye düşünüyorlar. Müdahaleyi bu çerçevede daha geniş bir kapsama ve amaca oturtuyorlar. Devrime vururken dini kullanıyorlardı, şimdi dine vururken de devrimin potansiyellerini kullanmaya çalışıyorlar. Tüm bunlar 3. Konferans değerlendirmelerinden çıkıyor.

Bir politik yayın organı, bilinç taşıyan, değerlendirme ve tahlil yapan ve bunun sonuçlarını okurlarına taşıyan bir araçtır. Ama kalem oynatan yoldaşlarımızın bir çoğu bile anlamlı ve yaratıcı sonuçlar çıkaramıyorlar değerlendirmelerimizden. Değerlendirmelerimizden gereğince yararlanamıyor, bunlar birçok durumda işlevsiz kalıyor. Yapılan siyasal değerlendirmeleri/tahlilleri alıp açmak, işlemek alanında bir zayıflık yaşanıyor. Pratik politikaya dönüşemiyor denilen sorun ise daha farklı bir durum, onu ayrıca tartışacağız.

Bu, temel değerlendirmelerimizin, bilincimizin taşıyıcısı olan kadrolarımızın bilincine dönüşmediğini gösteriyor. Bir yoldaş bu zayıflığı doğru bir biçimde

ifade etti; kadrolarımız gerçekten donanımdan yoksun. Bu nedenle politik tahlillerimiz özümsememiş bir bakışaçısına dönüşmüyor.

Oysa bizim tüm değerlendirme ve tahlillerimizde temel alınacak noktalar var kesinlikle. 3. Genel Konferans değerlendirmelerimize bakalım; siyasal durum cephesi, düzenin dış politikası cephesi, dönemin bir değerlendirmesidir. Örneğin dış politika cephesinde durum genel çerçevesiyle konulmakla kalınmıyor, görevler somutlanıyor da. Ara başlık şöyle; "Dış politika cephesinde devrimci görevler". Arkasından din sorunu geliyor, tarikatlar, alevilik, vb. yeralıyor. Onu Kürt sorununa ilişkin, girdiği "siyasal çözüm" süreci ve bu sürecin ilk sonuçlarına ilişkin temel öneminde değerlendirmeler izliyor. Bununla da yetinilmiyor, konuya ilişkin tartışma tutanaklarında bu konudaki dönemsel pratik görevler ortaya konuluyor.

Bunlar iyi, ama örgüt cephesini ihmal ettik mi olmuyor, diyeceksiniz. Ama örgüt cephesi de var burada, kapsamlı bir örgüt değerlendirmesi yapılıyor. Çalışma tarzı sorunları, kadro sorunları, önderlik sorunları var.

Ben bu değerlendirmelerin tümünün devrimci bir düşünüş tarzının ürünü olduğunu düşünüyorum. Hepsini işlevsel ve dönüştürücü bir potansiyel taşıyor. Ama bunun taşıyıcısı kadrolardır. Kadrolar özümsemediği ve pratiğe taşıyamadığı koşullarda, güçsüz ve çaresiz kalabiliyor.

Az önce siyaset bölümüne geçmiştik. Bir başka nokta ekonomik kriz ve parlamentonun işlevsizleşmesi. Yapacağımız yeni bir değerlendirmede konuşmamız gerekenler büyük ölçüde yine bunlar, üçbuçuk yıl önce burada ortaya konulanlar olacak. Ben bir zayıflığa işaret ederken, daha önce de hatırlattığım gibi, aslında aynı zamanda, bugüne kadar yazdıklarımız üzerinden bir siyasal durum değerlendirmesi yapmanın zeminini de ortaya koymuş oluyorum. Ekonomi kriz koşullarında parlamento biçimsel bir organ haline gelmiş, düzen partilerinin bir inandırıcılığı kalmamış, hükümetler durmadan eskiyor, hükümet krizi var, artı muhalefet krizi var. Buna rağmen nasıl yönetiliyor bu toplum? Buna ilişkin olarak da temel önemde açıklamalar var burada:

"Bugüne kadar korunan bu çerçeve içinde düzen partilerinin ve parlamentosunun yarattığı boşluğu devletin baskı aygıtları ve medya doldurmaktadır. Devletin baskı aygıtları 12 Eylül döneminde çok özel bir çabayla geliştirilip, tahkim edilmişti. Kürt halkına karşı yıllardır sürdürülmekte olan kirli savaş içerisinde ise bu aygıt muazzam bir güç ve etkinlik kazandı. Gündelik toplum yaşamının birçok alanına müdahale ve nüfuz eder hale getirildi. Bu aygıtın tepesinde, generallerin denetiminde bulunan, onlar aracılığıyla devletin 'çelik çekirdeği' sayılan kontr-gerillaya bağlanan MGK var." (s.47)

Kontr-gerillaya bağlanan deniyor, bu çok önemli. Kontr-gerilla MGK'ya bağlı değil kesinlikle. MGK bir yerde biçimsel bir organ. Çelik çekirdek, generallerin kendisinden ve onların etrafındaki bir takım özel aygıtlardan oluşuyor. MGK ise, bir onaylatma ve parlamentoya aktarma kayışı. Kontr-gerilla rejimine siyasal ve hukuksal bir meşruiyet kazandırıyor. Devam ediyorum:

"Bir süredir MIT ve siyasi polis şeflerini de kapsayan MGK, gerçekte fiili yasama organıdır. Parlamento onun emirleriyle formaliteleri yerine getiren göstermelik bir kurumdan başka bir şey değildir. Yasaması MGK olan bu aygıtın yürütmesinde MIT, Kontr-gerilla, ordu, siyasi polis var. Yargıda ise bunu DGM'ler tamamlamaktadır."

Bu, DGM'ye karşı bugünkü zindan eyleminin de arka planını oluşturacak bir değerlendirmedir.

“Bu yalnızca Kürt özgürlük mücadelesine karşı değil, fakat aynı zamanda devrimci siyasal mücadeleye ve kitle hareketlerine karşı geliştirilmiş bir özel savaş aygıtıdır. Yapılan iş sistematik bir baskı ve terör sayesinde kitleleri politik yaşamın dışında ve hareketsiz tutmaktır. Bu aygıtın propaganda ve yönlendirme aracı ise bilindiği gibi medyadır. Medya, 12 Eylül'den başlayarak büyük bir tekelleşme yaşadı ve tekelleşen holdinglerin tam denetimine girdi. Daha da önemlisi devletle içiçe geçti ve gerçek bir devlet kurumu haline geldi.”

Bunları özümsemek, yayın çizgisi bakımından da, politik mücadele bakımından da önem taşıyor. Ordu, öteki baskı aygıtları, medya vb.'ne vurmak, düzen partilerine vurmadan çok daha önemli. Düzen partileri zaten bir kokuşmuşluk içerisinde, kitleler onlara hiçbir güven duymuyor. Çok çok sosyal-demokrasi ilercisi kitleler için biraz cıvalanarak yeniden piyasaya sürülmek istenir.

Bu bir baskı aygıtı ve onun ruhunu çok iyi kavramak gerekiyor. Belki toplum üzerinde genelleşmiş bir terör yok görünürde. Terör hep kitlelerin ileri kesimlerini hedef alıyor. Kitlelerin geniş kesimleri 12 Eylül öncesinde eylemlilik içerisindeydiler. Bu hareketlilik ordu müdahalesiyle ve devlet zoruyla ezildi, sindirildi, geri plana itildi. Yeni dönemde kitlelerin hareketlenen kesimlerine yöneltilen bu baskı, kitlelerin geri kesimlerini ürkütmenin, terbiye etmenin, onları itilmiş bulundukları depolitizasyonun içinde tutmanın bir aracı olarak kullanılıyor. Öndekine vurulup arkadaki geniş sessiz kesim sindiriliyor. Bunu böyle kavramak gerekiyor. Korku kitlelerin içine siniyor, bir çekingenlik, bir temkinlilik yaratıyor. Ve şiddet burada gerçekten fazlasıyla rolünü oynuyor. Bu bir yöntemdir, toplumu terörize etme yöntemi...

Sanılıyor ki toplumu terörize etme yöntemi, tıpkı Pinochet Şili'sinde olduğu gibi binlerce, onbinlerce insanı kent merkezlerinde stadyumlara doldurmak, bir kısmını öldürmek, işkenceden geçirmektir yalnızca. Türkiye'de bunlar da yaşanıyor, ama toplumu terörize etmek başlıbaşına bir yöntem olarak kullanılıyor. Masum beş-on anne gidip Galatasaray'da toplandığı, polislin jopu bunların kafasına indiği, anneler saçlarından sürüklenerek arabalara doldurulduğu ve bu da medya ile görüntülediği zaman, kuşkusuz bu kitlelerde bir tepki yaratıyor, ama bir sindirilmişlik de yaratıyor. Bunu fazlasıyla uyguluyorlar.

Değerlendirmelerimizde isabetsiz noktalar da var kuşkusuz. Örneğin Gazi direnişi döneminde politik kitle hareketinin nihayet önünün açıldığına ilişkin değerlendirme böyle. Bu dönemin iyimserliğine uygun olarak yapılmış vurgular var. Değerlendirmelerimize bu gözle de bakmalıyız. Biz neyi yeterince isabetli görememiştir ve bunun yarattığı ne gibi bir politik sonuçlar var? Bunları da ortaya koymalıyız.

Bence Gazi dönemindeki değerlendirmenin isabetsiz yönlerinin yarattığı özel bir olumsuz pratik sonuç yok. Varoşlardaki hareketlenme üzerinden politik bir kitle hareketliliğine ilişkin iyimser beklentiler hayat tarafından doğrulanmamakla birlikte, bu, politikada ciddi bir hataya düşmemize yol açmadı. Çünkü biz varoşlardaki hareketlilik üzerine bir hesap yapmadık. Bu hareketlilik bizim hazır olmadığımız, sınıfın hazır olmadığı bir dönemde gelişirse ne gibi sakıncalı akibetlerle karşılaşır -biz bunun kaygısını duyduk ve bunun üzerinde durduk. Nitekim görevlerimizi bir başka alandan, bir başka biçimde tanımlamaya çalıştık. Olayların akışına bağlı olarak bu mesele anlaşıldığı, hareketin arkası gelmediği ölçüde, bu bizim değerlendirmelerimizde de bir dengelenmeye yolaçtı.

Değerlendirmenin dördüncü bölümü, “Güncel

Bu bir baskı aygıtı ve onun ruhunu çok iyi kavramak gerekiyor. Belki toplum üzerinde genelleşmiş bir terör yok görünürde. Terör hep kitlelerin ileri kesimlerini hedef alıyor. Kitlelerin geniş kesimleri 12 Eylül öncesinde eylemlilik içerisindeydiler. Bu hareketlilik ordu müdahalesiyle ve devlet zoruyla ezildi, sindirildi, geri plana itildi. Yeni dönemde kitlelerin hareketlenen kesimlerine yöneltilen bu baskı, kitlelerin geri kesimlerini ürkütmenin, terbiye etmenin, onları itilmiş bulundukları depolitizasyonun içinde tutmanın bir aracı olarak kullanılıyor. Öndekine vurulup arkadaki geniş sessiz kesim sindiriliyor. Bunu böyle kavramak gerekiyor. Korku kitlelerin içine siniyor, bir çekingenlik, bir temkinlilik yaratıyor. Ve şiddet burada gerçekten fazlasıyla rolünü oynuyor. Bu bir yöntemdir, toplumu terörize etme yöntemi...

devrimci görevler” başlığı taşıyor. Hani biz diyoruz ki; bir çizgi ancak genel planda konulabilir, bunu alıp özgülleştirmek yerel örgütlerimizin görevidir, ama bu kavranıp gerçekleştirilemediği ölçüde çizgi genel kalıyor. Oysa ben “Güncel devrimci görevler” başlıklı dördüncü bölüme bakıyorum, görevler fazlasıyla somut konuluyor burada. Politik bir değerlendirme içerisinde çok somut bir çalışma planı bu. İdeolojik kaygılarla hareket ediliyor ve taktik görevler alanı belirleniyor.

Modern toplumun temel ve sonucu tayin edici devrimci sınıfı ile öteki emekçi sınıflar arasındaki ayrımı yapabilmek, programımızın çok önemli bir yönüdür. Bu bizim küçük-burjuva akımlardan sadece bir ideolojik farklılığımız değil, pratik politikada da önemli sonuçları olan bir farklılık alanımızdır.

Dikkat edin, Gazi'nin yarattığı cereyan karşısında; evet, kent varoşlarındaki hareketlenme önemlidir, tam da bundan dolayı sınıf çalışması bugün her zamankinden çok daha önemlidir, diyen bir bakış açısı var burada. Biraz gündemden uzaklaşsak da, programla pratik arasındaki bağı kurmak için bu örneği veriyorum. Şöyle deniliyor:

“Gerek toplumun geniş emekçi katmanlarını sarsıp bir sosyal-siyasal uyanışa itmek bakımından olsun ve gerekse sermaye düzeniyle belirgin bir karşı karşıya geliş bakımından olsun, Türkiye'nin mevcut sınıf ilişkileri ve toplumsal ortamında, işçi sınıfı hareketinin yerini tutacak hiçbir sosyal-siyasal güç yoktur.”

Bu, varoş hareketliliğiyle işçi sınıfını ve bu arada toplumu sarsmak üzerine o dönem yaygın olarak taşınan hayallere yöneltilmiş örtülü bir ideolojik eleştiridir. Burada örtülü bir TKB ve SLP eleştirisi vardır. Siz böyle şekilsiz varoş çıkışlarıyla bu toplumu sarsamazsınız. Bu toplumda geline yerde sınıf hareketinin yaratacağı bir sarsıntıyı herhangi bir başka sosyal kuvvet yaratamaz, ya da ancak kısmi bir alanda ve ancak geçici olarak yaratır.

İşçi sınıfının benzersiz konumuna ve misyonuna yapılmış bu vurgu, temelde programatik bir tutumdur. Ama pratik bir yönelim sorunu üzerinden gündeme gelen bir tartışma bu. Bu bölümün ara başlığı, “Güncel devrimci görevler.” Burada güncel bir sorun ile programatik bir temel arasında önemli bir bağ var. Bunun içinden Türkiye'nin tarihsel deneyimi de çıkıyor. Zira bizim programımız, bu tarihsel deneyimin de soyut teorik bir ifadesinden oluşuyor aynı zamanda. Ya da şöyle de diyebiliriz:

Programımızdaki genel ilkesel yaklaşım kendi tarihimiz tarafından da bir biçimde doğrulanmıştır.

Devamındaki cümleyi okuyorum:

“80 öncesi anti-faşist halk hareketi kadar, yeni dönemin ulusal demokratik karakterli Kürt halk hareketi de bu açıdan yeterince öğreticidir. Gündelik Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://irantey.org>

çalışmalarını güncel duruma olduğu kadar, stratejik hedeflere de doğru bir biçimde bağlamak, birinciye bu ikincisinin ışığında ele almak zorunda olan komünistler, kendi toplumumuzun temel önemdeki bu deneyimlerinin kanıtladığı gerçekleri gözden kaçırmamalıdır.”

Yani, varoşlar hareketlendiği için kendi stratejik perspektiflerini, kendi programatik doğrularını, gündelik olayların basıncı altında kaybetmemelidirler, demek oluyor bu. Demek ki programımızı süs olsun diye saptamıyoruz. Programımızdaki temel ilkesel formülasyonları laf olsun diye yapmıyoruz. Dikkat edin, programımız yokken de programımızda yer alan o temel ilkesel ideolojik bakış açısı, bizim güncel değerlendirmelerimize, bu değerlendirmelerden çıkardığımız güncel siyasal görevlerimize siniyor. İşte teoriyle program, programla strateji, stratejiyle taktik, taktikle gündelik pratik arasındaki diyalektik

bağ budur. Hiçbir gündelik sorun yoktur ki, gerisinde ideolojik ve ilkesel mantık olmasın, deriz. İşte o dönemin siyasal yaşamında çok güncel bir sorun bu ve arkasında koca bir programatik tartışma var. Ama program laf olsun diye konulmuyor. Program bir hareketin stratejik doğrultusunu ve bu doğrultuya uygun pratik çalışmasının kaynağını veriyor. Kılavuz ipi orasıdır, pusula odur, programdır.

Siyasal değerlendirmelerimiz sözkonusu olduğunda nasıl ki programımız bir kılavuzsa, siyasal değerlendirmelerimizin kendisi de bir kılavuz rolü oynayabilmeli. Biz bunları anlamak, eleştirel tarzda irdelemek, böylece özümseyip sindirmek için, onları döne döne çok özel bir incelemenin konusu yapmalıyız, yapmak zorundayız. Ben bunu parti kongresi adına yapacağımız siyasal değerlendirmenin de işlevsiz hale gelmemesi için özellikle vurgulama gereği duyuyorum. Aksayan noktanın, onu işlevsiz kılan zaafiyet noktasının bu nedenle bir kez daha altını çiziyorum.

Devam ediyorum. Biz ön tartışmalar sürecinde sınıf hareketi sorunlarını tartışırken şunları söyledik: Konfeksiyon, belediye vb. hareketlilik alanları, deneyim kazanma alanlarıdır, bugünkü koşullarda sınıf kitlelerine kolay ulaşma alanlarıdır, bu çerçevede bunlara ilgi gösterelim, ama şunu da asla unutmayalım ki, bunlarla sınıf hareketi bir yere gitmez... Biz bunu sınıf çalışmasının sorunlarına ilişkin ön tartışmalarda vurguladık. 3. Konferans'ın değerlendirmelerinde, özellikle de tutanaklarında ise bunlar çok daha ayrıntılı var. Değerlendirmelerden okuyorum:

“Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, bugün işçi sınıfı içinde hareketlilik daha çok belediye ile orta ve küçük çaplı tekstil işletmelerinde kendini göstermektedir. Komünistler bu hareketliliklere gerekli ilgiyi göstermeli, fakat bugünkü durgunluklarına aldırarak, temel önemdeki sanayi birimlerini hedef alan çalışmalarında ısrarlı olmalıdırlar. Bu birimlerdeki durgunluk kırılmadıkça, sınıf hareketinde gerçek bir canlanmadan söz etmenin güç olacağını hep akıldan tutmalıdırlar.” (s.53-54)

TOFAŞ, Renault, Otosan, Arçelik, Bosch, BMC vb. bunlar hareketlenmediği sürece sınıf hareketi gelişemez bu ülkede. Metal işkolunda geçenlerde yaşanan hareketliliğin ne denli büyük bir heyecan ve etki yarattığını hep birlikte izledik. Bu aynı zamanda 3. Genel Konferansımızda yapılmış değerlendirmelerimizin bir doğrulanmasıdır.

Bu değerlendirmenin okumakta olduğum “Güncel devrimci görevler” bölümü hiç de genel bir yorum değil, tersine burada bir pratik çalışma planı ortaya konuluyor. Yapılmış siyasal değerlendirmelerden çıkarılmış somut bir çalışma planı bu. Değerlendirmelerimizin ne kadar işlevsel olduğunu ve amacı gözettiğini vurgulamak için iki uzun paragrafı

aktarmak istiyorum. Burada, sosyal-reformizme yöneltilmiş yerinde eleştirinin saflarımızda iktisadi mücadeleyi küçümsemek gibi yanlış bir eğilim yaratması riskine karşı duyulan bir pratik kaygı var. Okuyorum:

“Değerlendirmelerimizde sık sık işçi sınıfı hareketinin dar bir iktisadi zemine sıkışıp kalmasından, politik sıçramayı bir türlü yapamamasından söz ediyoruz. Bunu doğru anlamak, bundan doğru sonuçlar çıkarmak zorundayız. İktisadi mücadeleler, bir zaaf olmak bir yana, geniş çaplı bir politik işçi hareketinin gelişimi için özel önem taşıyan büyük bir olanaktır. (Ekonomizme yöneltilmiş bir eleştiriyse, işçi sınıfı hareketinin temel bir boyutu olan iktisadi mücadele arasında yapılmış, çok temel bir ayırım bu.) Bütün sorun, bu olanağı, hareketin politikleştirilmesi ve devrimcileştirilmesi asıl amacına yönelik olarak, doğru bir biçimde ele almak ve başarılı bir biçimde kullanabilmektir. Bunun başarılmadığı bir durumdan dolayıdır ki, iktisadi hareket kısır ve sonuçsuz bir zemine dönüşerek, sonuçta sınıf hareketini yormakta ve geriye itebilmektedir. (Burada ekonomizmin çıkmazı da anlatılıyor aynı zamanda.)

“Sendika bürokrasisi kadar sosyal-reformist akımlar da bu zemini kendi içinde amaçlaştırıp süreklileştirmekte, böylece sınıf hareketinin devrimci gelişimini engellemekte ya da zora sokmaktadırlar. Komünistler buna karşı sistematik bir mücadele yürütmelidirler. Fakat işçi sınıfının iktisadi istemlerini ve somut sorunlarını ihmal eden ya da yeterince önemsemeyen bir devrimci çalışmanın da sonuçta başarısız kalacağını bir an olsun gözden kaçırmamalıdır. Gündelik çalışmalarında bu basit gerçeği daha dikkatli bir biçimde gözetmelidirler. Sınıfın en sıradan istemlerine ve bu doğrultudaki hareketliliklerine sahip çıkmalı, bunları temel devrimci amaçlara uygun bir biçimde kullanmayı başarabilmelidirler.” (s.54)

Hareketin dönemsel devrimci görevleri belli bir hassasiyetle fomüle ediliyor burada. Ardından dönemin siyasal faaliyetine ilişkin dört temel konu saptanıyor. Bir konu saptayıp yoğunlaşıyorduk daha iyi olmaz mıydı? Hayır! Toplumsal-siyasal yaşamın içiçe geçmiş dört eksenini ele alınıyor. Aslında orada gerçekten eksen tektir; sermayenin saldırıdır. Ama dört başlık altında sınıflandırılıyor bu.

Önce genel sosyalist propaganda-ajitasyonun önemi vurgulanıyor, ki bu her dönem yapılması gereken bir şey. Bundan sonra, **birinci başlık**; “Devletin sistematik baskı, terör ve işkence uygulamalarına karşı ve temel demokratik hak ve özgürlükler için mücadele.” **İkinci başlık**; “İMF paketlerine, özelleştirme saldırısına ve işsizliğe karşı, daha iyi çalışma ve yaşama için mücadele.” **Üçüncü başlık**; “Devletin Kürdistan da yürüttüğü kirli savaşa ve toplum genelinde estirdiği şovenist rüzgara karşı ve Kürt halkının özgürlüğü ve meşru ulusal hakları için mücadele.” **Dördüncü başlık**; “Ve nihayet emperyalist köleliğin teşhiriyle de bağlantılı olarak, “Türkiye’yi çevreleyen kriz bölgelerinde ABD emperyalizminin hizmetinde yürütülen saldırgan ve kışkırtıcı faaliyetlere karşı, halkların dostluğu ve kardeşliği için mücadele.” (s.54-55)

Dönemsel bir taktik plan bu! Bugün de önümüze koyacağımız taktik-siyasal çerçeve bundan farklı olmayacaktır. 28 Şubat, “irticaya karşı mücadele” üzerinden generallerin yarattığı özel manüvilyonlara karşı mücadele vb.’ni kuşkusuz ekleyeceğiz. Ama bugün de önümüze koyacağımız taktik siyasal çerçeve farklı olmayacaktır. Çünkü gerçekten akan süreçte, yaşanan bunalımda, bu bunalımın temel unsurlarında bir değişiklik yok. Sadece rejim güncel fırsatları iyi değerlendirerek bu planı sürekli uyguluyor. Bunu işte bu karşı plan üzerinden kırabiliriz. Bakıyoruz, devletin Cumartesi Anneleri’ne bile tahammülsüzlüğe varan sistematik baskı, terör ve işkencesi sürüyor. Yine İMF paketleri, özelleştirme saldırısı, işsizlik vb. ile; yine

Kürdistan’da kirli savaş ile; yine emperyalist kölelik, dış politikada kışkırtıcılık, kriz bölgelerine müdahalede emperyalizme taşeronluk ile yüz yüzeyiz.

Ama ne olmuştur? Susurluk olayı gelişmiş, devletteki çeteleşme ve mafyalaşma su yüzüne çıkmıştır. “Devletin sistematik baskı, terör ve işkencesinin teşhirini”, Susurluk üzerinden zengin bir olgusal maddi zemine oturtursunuz. İMF paketleri, özelleştirme saldırısı vb. için de aynı şey geçerli. Bu gelişmeler yalnızca daha zengin bir olgusal malzeme sunuyor bize. Bu temel üzerinde başarılı bir taktik mücadele çizgisi oluşturmak çok daha kolay. Kitleler karşısında inandırıcı olmak için çok daha geniş imkanlar var.

Ve görevlerin son bölümüne geçiyoruz. O süreçte Gazi direnişi yaşanıyor ve bu gelişmenin imkanları ve sorunları ele alınıyor. Halkçı hareketin nasıl yolunu şaşırabileceği üzerine vurgular yapılıyor. Ama politik bir görevle birlikte konuluyor bu ideolojik görev. Bu politik görev şöyle ortaya konuluyor:

“Gazi direnişiyle başlayan gelişmeler, büyük kentlerin yoksul tabakalarının hareketlendiği bir döneme girdiğimizi kesinleştirdi ve ilk belirtiler geleneksel devrimci gurupların bu hareketlilik içinde az ya da çok güç kazanma olanağı bulacağını gösteriyor. (Buldular; ‘95 ve ‘96 1 Mayıs’larına her biri binlerce kişi getirdi, oradan bir moral buldular.) Bu devrimci siyasal mücadele bakımından tümüyle olumlu olan bir gelişmedir. Fakat bunun doğuracağı olumsuz bir sonuç, bu güçlenmenin eski popülist önyargılara da yeniden güç kazandırması ihtimalidir. Bu nedenle de, devrimci örgütlerin kent yoksullarını devrimcileştirme ve örgütlenme çabalarını olumlu karşılayan ve destekleyen komünistler, öte yandan bunun, popülist önyargıların ve demokratizmin işçi sınıfı ve sosyalizm adına yeniden canlandırılmasına dayanak edilmesine fırsat vermemelidirler. Bunun için de demokratizme ve popülizme karşı ideolojik mücadeleyi bu yeni duruma uyarlayarak sürdürmelidirler.”

Ve hemen ardından: “Fakat ideolojik mücadele cephesinde asıl sorun ve hedef, işçi sınıfı içinde güçlenmeye başlayan sosyal-reformist liberal akımlar olmalıdır.” (s.55)

Neden? Çünkü, aslolan sınıf hareketinde katedilen mesafedir, diyorsunuz siz aynı değerlendirilmede. Demek ki oradaki sapmaya karşı mücadele sizin için önceliklidir.

Politik değerlendirme neden yapılır? Bu tür pratik sonuçlar için, pratik görevler için. İsabetli bir taktik çizgi ve görev alanı tanımı için. Bu açıdan temel önemde değerlendirmeler bunlar. Açsak baksak, aynı şey öteki temel değerlendirme bölümlerini oluşturan dış politikada var, aynı şey Kürt sorununda var.

Bunların neden başarıyla hayata geçirilemediği ayrı bir tartışma. Bunu taktik sorunlara ilişkin

tartışmada yaptık, daha da yapacağız. Örgüt bahsini ele alırken ayrıca yapacağımız tartışmalar var. Ben diyorum ki, başarıyla uygulanabilmesi için bile, bu değerlendirmelerin öncelikle derinlemesine incelenmesi ve dinamik biçimde özümsemesi, bir politik bilinç donanımına dönüşmesi gerekiyor. Oysa bugün açık PYO’ya baksak, burada maddelendirilmiş noktalar üzerinden yansıyan belirgin ve sistematik bir yayın çizgisi bulmakta zorlanırsınız. Halbuki bu sizin yayın çizginizin dönemsel çerçevesi aynı zamanda. Demek ki bunlar kadrolarımızın bilincine pek oturmuş şeyler de değil.

Ben de zaten tartışmayı bilinçli bir tutumla bu noktadan açtım. Hani diyoruz ya; bizim yayın organlarımız partimizin gündemi ne ise onu işlemeli, yayın faaliyetini bunun üzerinden kurmalı, konularını buradan seçmeli, güncel olayları buradan ayıklamalı. İşte bu, tam buna uygun iyi bir çerçevedir.

Örneği yineliyorum; 28 Şubat patlak verdiği zaman bizim herhangi bir kafa karışıklığı yaşamamız için bir neden yok. Dinsel gericiliğin terbiye edilmesi ve katlanılabilir sınırlar içine çekilmesi gerekiyordu, generaller 28 Şubat müdahalesiyle bunu yapmaya çalışıyorlar. Neticede önden ifade ettiğimiz doğrultuda gelişti süreç. Değerlendirmelerimizde problemi koymuşuz. Neticede generaller de probleme kendilerince bir çözüm getirmeye çalıştılar.

İlginçtir, ayrıntıya varan örnekler vereceğim; Kürt sorununun yarattığı sıkıntı, mesela son Suriye krizi üzerinden bakın. Siyasal değerlendirmelerden okuyorum;

“Bu sorunun (Kürt sorununun) etkileri kendini dış politikada da gösterdi. Sermaye devleti dış politikasını çok büyük ölçüde içteki Kürt sorununa endekslemek zorunda kaldı.”

Neresinden bakarsanız bakın; İtalya ile Kürt sorunu üzerinden dost olur bunlar, İtalya ile Kürt sorunu üzerinden düşman olurlar, Suriye’yle buradan savaşa giderler, Yunanistan ile buradan düşmanlığa gidiyorlar, İsrail’le buradan giderek mihver kuruyorlar vb. Salt bundan ibaret değil, bunu dün (uluslararası ve bölgesel durum üzerine değerlendirmeler gündemi çerçevesinde -Red) konuştuk, ama bunun çok özel bir yeri var.

Bir başka soruna, bir başka noktaya geçiyorum. Eskiden “Kürt özgürlük mücadelesi bir imkandır” diyorduk. Ama tek yanlı bir bakıştı bu, bir handicap da oldu aynı zamanda. İşte bu değerlendirmede söyleniyor (Kürt ulusal sorununa ilişkin değerlendirme bölümünde zaten çok daha ayrıntılı söyleniyor); devlet bunu sınıf mücadelesini dizginlemenin bir aracına dönüştürdü. Kürt hareketinin hataları bunu çok kolaylaştırdı, vb., deniliyor.

Hatalar neler? Temelde bir politik hata var; istemlerini en dar bir çerçevede, salt ulusal çerçevede ifade etmek, Kürt ve Türk emekçilerinin sosyal-siyasal sorunlarını çözümüne yönelen daha geniş bir çerçeve içine oturtmamak. Herşeyi salt Kürt sorunu eksenine bağlamak. Tamam, bu hakkınız, bir şey denemez buna. Ama siz bunu salt böyle koyarsanız, Türk emekçisiyle kolay kolay bir birlik ve kardeşlik köprüsü de kuramazsınız, onunla mücadele birliğini yakalayamazsınız. Bunu da bilmek, anlamak ve elbette eğer gerçekten devrimciyseniz hassasiyetle gözetmek durumundasınız.

Daha özel planda, sayısız taktik hata var. Örneğin; yüzbinlerce insanı harekete geçirebilen bir özgürlük mücadelesi üzerine, devlet, nasıl oluyor da “terör”

Politik değerlendirme neden yapılır? Bu tür pratik sonuçlar için, pratik görevler için. İsabetli bir taktik çizgi ve görev alanı tanımı için. Bu açıdan temel önemde değerlendirmeler bunlar. Açsak baksak, aynı şey öteki temel değerlendirme bölümlerini oluşturan dış politikada var, aynı şey Kürt sorununda var. Bunların neden başarıyla hayata geçirilemediği ayrı bir tartışma. Bunu taktik sorunlara ilişkin tartışmada yaptık, daha da yapacağız. Örgüt bahsini ele alırken ayrıca yapacağımız tartışmalar var. Ben diyorum ki, başarıyla uygulanabilmesi için bile, bu değerlendirmelerin öncelikle derinlemesine incelenmesi ve dinamik biçimde özümsemesi, bir politik bilinç donanımına dönüşmesi gerekiyor.

demagogisini bu denli kolay yapıyor? Bu nasıl bu kadar kolay mümkün ve sonuç alıcı olabilir? Çünkü sıradan emekçinin algılamasında bunu kolaylaştıracak bir dizi anlamsız hatalar yapıldı. Eylem çizgisinde çok ciddi hatalar yapıldı. Sivil insanlar ve mekanları hedef alan saldırılar gerçekleştirildi, tuhaf tuhaf şeyler yapıldı. 14 yıl üzerinden bakıldığında belki sayısal olarak çok fazla bir yekûn tutmuyorlar, ama toplumun hafızasına kazınan şeyler olabildi bunlar. Burjuvazi bunları başarıyla kullandı. Sorunun başka yönleri zaten Susurluk değerlendirmesinde var, orada zaten bu mesele üzerine daha kapsamlı, daha açık şeyler söyleniyor. (Ekim'in 1 Ocak-15 Şubat '97 tarihli 160-163. sayılarında başyazı serisi olarak yayınlanan dört bölümlük değerlendirmenin ilk bölümüne atf -Red.)

Yöntemsel bir şeyi izah etmekle, rahatsızlığını duyduğum sorunu anlatmakla kalmadım. Bu arada belli temel değerlendirmeleri de hatırlatmış, bunların bugüne bağını kurmuş oldum. Bu, bir siyasal değerlendirmenin bir yerde bir altyapısıdır da. Bu çerçevede tartışmayı sürdürebiliriz.

Bu değerlendirmeler siyasal durum değerlendirmesi yönüyle niye kavranmıyor, niye üretilmiyor, niye çoğaltılmıyor, bir an için bu problemi bir yana koyalım. Örneğin yoldaşlar, bu değerlendirmelere sonraki gelişmeler üzerinde baktıklarında, ne görüyorlar? Salt olumlu yönleri değil, tersine, eleştirel bir bakış açısını kastederek soruyorum bu soruyu. Bizi politik hataya ya da polik edilgenliğe götürecek unsurlar var mı bu değerlendirmelerde? Örneğin ben bu açıdan, Gazi'yle birlikte yaşanan sürecin kitle hareketliliğinde yeni bir dönem açtığına ilişkin değerlendirmenin isabetsiz olduğunu, sonraki gelişmeler tarafından doğrulanmadığını söyledim.

Aykut: '94-'95'i, o dönemki hareketliliğin değişik kanallarını (işçi hareketi, kamu emekçileri hareketi vb.) düşünürsek, sözkonusu değerlendirme bütünüyle isabetsiz de değil. Ama kuşkusuz bizim beklediğimiz anlamda bir hareketlilik de yaşanmış değil...

Cihan: Değil, ama ben diyorum ki, bu bizi çok anlamsız bir siyasal hataya da götürmedi. Durumu yanlış değerlendirdiğimiz için yığınağı yanlış yaptık ve bu hatalı sonuçlara yolaçtı, diyebileceğimiz bir durum yok ortada. Tersine, diyelim ki hareket varoşlarda çok çabuk büyüseydi, bir anlamda bizim kaygılarımızın çapı da büyüdü. Ne anlamda? Sınıf hareketinin bir parça kendini bulamadığı bir aşamada kent varoşlarındaki birikim gelişip serpilseydi, çok geçmeden ve kalıcı sonuçlar yaratmadan dağılır giderdi. Bu anlamda...

Ben diyorum ki, olaki bazı değerlendirmelerimiz de vardır, bizi hataya düşürmüştür, yanlış yöne götürmüştür, ya da örneğin edilgenliğe sürüklemiştir... Değerlendirmelerimize, özellikle temel politik değerlendirmelerimize bu gözle bakıldığında söylenecek neler var? Mesela Susurluk değerlendirmesini bugünün gözüyle okumadım, bu oturdumdan sonra okuyacağım. Ama delegelere sunuldu, buradaki çeşitli yoldaşlar tarafından muhtemelen dikkatle okundu. Bu açıdan biraz irdeleyici bir gözle baktıklarında, ne görüyorlar bu yoldaşlar?

Hazal: '94'te siyasal süreçlerdeki tıkanma üzerine yapılan vurgu, sınıfın mücadele sahnesine çıkamamasıyla ilgili bir vurguydu. Ama, demin işaret ettiğim gibi, biz bunu bir biçimde boşa çıkaran bir değerlendirme de yapmış oluyoruz. Varoşlarda daha çok küçük-burjuva ara katmanların öncülüğünde gelişen bir hareketlilik var. Değerlendirmelerin biraz daha ilerisinde, sol harekete dönük programatik temelde çıkarılacak, aynı zamanda bir eleştiriyi de

Kitle hareketleri tarihi de bunu gösteriyor.
Herhangi bir tarihteki herhangi bir ülkeye
bakıyorsunuz; işçiler dar iktisadi mücadele alanında
dönüp dururken, önce öğrenciler, ardından köylüler
hareketlenmiş. İşçi hareketinin politik mecraya
kayması ve bütün öteki kesimleri yeni bir düzeyde
sarsarak kendi arkasına takarak ilerlemesi bunun
ardından gelmiş. Bir toplumda toplumun genelini
sarsan ve toplumu sarsıntıya uğrayan öteki
kesimlerini arkasından sürükleyebilme kapasitesine
sahip olabilen, bu açıdan olayların yönünü
değiştirmeye sahip olabilen bir sınıftan söz etmek
ile, kitle hareketinin belli bir toplumsal kesimden
politik bir mahiyet kazanarak yükselmesini, bu iki
farklı gerçeği birbirine karıştırmamak gerekir.

içeren, diye yaptığın vurgular var.

Burada geleneksel sol hareketin, varoş hareketliliği üzerinden sınıfın hareketleneceğine dönük bir beklentisinin olabileceği vurgusu var. Ben kaba bir hata olarak da görüyorum bu değerlendirmeyi. O dönem genel olarak sınıfın tablosu da bir biçimde orta yerde. Biz nereden yola çıkarak böyle bir vurgu yapma ihtiyacı duyuyoruz? Bu yönüne iyimserlik diye işaret ettin. Bu biraz kaba bir değerlendirme oluyor. Bir biçimde geleneksel harekete paralel bir konuma da düşmüş oluyoruz.

'94 de diyoruz ki biz, siyasal süreçlerdeki tıkanmanın gerisinde sınıfın mücadele sahnesine çıkamaması var. Gazi'de '95'te patlak veren direniş üzerine de diyoruz ki; "buzun kırılması anlamında, bu tıkanıklık aşılmıştır." Oysa o gün için hali hazırda sınıfta bir hareketlilik yok. Biraz ileride de diyoruz ki; geleneksel hareket Gazi'deki hareketlilik üzerinden sonuçlar çıkarıyor, buradan sınıfın hareketleneceğine dönük beklenti içersine girebiliyor, vb. Biz de böyle bir konuma mı düşmüş oluyoruz? Düşmüyoruz ama, yine de bu değerlendirme nereden çıkıyor ortaya, bu "buzun kırılması" değerlendirmesi neye dayanarak yapılıyor?

Cihan: Eğer siyasi süreçlerde tıkanma sınıf hareketi üzerinden aşılabırsa, Gazi hareketliliğinden kalkarak "buzun kırıldığını" neye göre ifade ettik? diyor yoldaş.

Burada kitle hareketine ilişkin bir değerlendirme var. Kitle hareketinin gelişme diyaletliği üzerinden bakıldığında, bir toplumda önce işçiler hareketlenir, sonra işçiler ötekileri hareketlendirir, kitle mücadelesi ancak böyle oluşur gibi bir iddia herhalde ileri sürülemez, böyle bir genelleme akıl ve mantık dışıdır.

Kitle hareketleri tarihi de bunu gösteriyor. Herhangi bir tarihteki herhangi bir ülkeye bakıyorsunuz; işçiler dar iktisadi mücadele alanında dönüp dururken, önce öğrenciler, ardından köylüler hareketlenmiş. İşçi hareketinin politik mecraya kayması ve bütün öteki kesimleri yeni bir düzeyde sarsarak kendi arkasına takarak ilerlemesi bunun ardından gelmiş. Bir toplumda toplumun genelini sarsan ve toplumu sarsıntıya uğrayan öteki kesimlerini arkasından sürükleyebilme kapasitesine sahip olabilen, bu açıdan olayların yönünü değiştirmeye sahip olabilen bir sınıftan söz etmek ile, kitle hareketinin belli bir toplumsal kesimden politik bir mahiyet kazanarak yükselmesini, bu iki farklı gerçeği birbirine karıştırmamak gerekir. Biz nihayet Kürdistan'daki serhıldanların da daha '90 yılında Kürdistan üzerinden politik kitle hareketlerinin önünü açtığını, sınıf hareketinin ise henüz bunu yaşayamadığını, dahası bundan çok uzak olduğunu biliyoruz.

Burada denilen şey şu:

"'94 Eylül'ünden itibaren kendini gösteren yeni

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

kitle hareketliliği çeşitlenerek ve ivmelenerek günden güne büyüdü. Nihayet Gazi Mahallesi'nde patlak veren büyük halk direnişiyle, kitle hareketinde ve devrimci siyasal mücadelede yeni bir dönemin başladığı kesinleşti." (s.47-48) İlk defa büyük kentlerde kitlelerin bir çıkışı, tümüyle politik bir mahiyet kazanıyor. Devlete karşı, devletin baskı ve terörüne karşı, devletin baskı aygıtlarına karşı binlerce, onbinlerce emekçi, günlerce süren ve tüm toplumu sarsan politik direniş gösterdiler. Büyük bir anti-faşist patlamaydı o. Bu politik kitle hareketinin patlamış olması orada Gazi halkına, onun şahsında kent yoksullarına nasip oldu diyelim. Bu bir durum.

Ama bunun karşısında söylenen ve söylenebilecek olan ise şu: Kent yoksulları patlasalar da, ilk patlamalar burada yaşansa da, bunlar politik bir mahiyet kazansa da, bu sosyal karakterde bir hareketlilik toplumu

sarsıp sürüklemeye yeteneğini gösteremez. Yani toplumu o an için sarsar, sarstı da. Kürt sorunu da bu toplumu sarstı. Ama Kürt sorunu, onun ifadesi olan sosyal-siyasal hareket, hiç de işçi sınıfını arkasından sürükleyemedi. Hiç de kendilerinin ardından işçi sınıfının da eyleme sürüklenmesinin önünü açmış olmadılar. Bu kapasiteyi modern devrimci bir sınıf olarak işçi sınıfı sağlayabiliyor ama. Bunu neden sağladığını ise biz o sınıfın toplumda tuttuğu kendine özgü yer üzerinden görebiliyoruz.

Dikkat edin, burada '70'li yıllarla ilgili yapılmış bir değerlendirme var. Deniyor ki; "'80 öncesinin anti-faşist halk hareketi kadar, yeni dönemimin ulusal demokratik karakterli Kürt halk hareketi de bu açıdan yeterince öğreticidir." (s.53)

Yani tanımlanan misyon farklı. O misyonu '70'lerde küçük-burjuvazi oynayamadı, isteseydi de oynayamazdı deniliyor zaten. Nedir o misyon?

"Gerek toplumun geniş emekçi katmanlarını sarsıp bir sosyal-siyasal uyanışa itmek bakımından olsun ve gerekse sermaye düzeniyle belirgin bir karşı karşıya geliş bakımından olsun, Türkiye'nin mevcut sınıf ilişkileri ve toplumsal ortamında işçi sınıfı hareketinin yerini tutacak hiçbir sosyal-siyasal güç yoktur" (aynı yer). "Politik hareketlenmeyi öncelikle işçi sınıfı yaşar", böyle bir genelleme akıl ve tarih dışıdır. Sorun bu değil.

Sorun şudur: Politik bir mecraya girmiş bir kitle hareketini ardından sürüklemeye, onu toplumun geniş katmanlarına yayma, genel bir sosyal-siyasal uyanışa dönüştürme kapasitesine ancak bu sınıf, işçi sınıfı sahiptir. Bu denir, bu başka bir şey. Biri taktik, öteki stratejik bir durum, anlamı ve önemi bakımından. Nihayetinde Gazi'de başladı, Nurepe'ye, başka bazı alanlara yayılabilirdi. Bu bir süre devam edebilirdi de. Ama 3.Genel Konferans'ın bildirisinde de denildiği gibi; bu uyanışları, bu politik eylemliliği ardından sürüklemeye yeteneğine sahip olan sınıfın yörengesine, eksenine giremediği ölçüde de, sonuçsuz kalıyor bu mücadeleler. Sorunu biraz böyle anlamak gerekir.

Politik hareketliliğin toplumun bir kesiminden başlaması -bu son derece farklı bir sorun. Bu konuda kitle hareketinin böyle eşitsiz bir gelişimi vardır. Önce işçiler harekete geçer diye bir kural yok ki. İşçiler bazen arkadan geliyorlar, ama son sözü söyleyecek tarzda geliyorlar. İşte 1905 Devrimi öncesinde Rusya'da olan şey! Demin verdiğim tarihi örnek, hiç de soyut bir tarihi örnek değil, tam da 1905 öncesinde yaşanan durumun kendisi. İşçilerden önce öğrenciler hareketleniyor, sonra kırdaki köylüler ayaklanıyorlar, ancak ondan sonra işçilerin hareketi de politik bir mecraya kayıyor. Ama biz biliyoruz ki, bütün 1905 Devrimi'ne de işçi hareketi damgasını vuruyor.

(Devam edecek...)

Yargı terörü sivilleştiriliyor!

DGM'lerin sözde sivilleşmesi, yani askeri yargıcın heyetten çıkarılması Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AIHM) aldığı bir karar üzerine gündeme geldi. Geçtiğimiz yıl AIHM, İzmir DGM'nin verdiği bir kararı, heyette askeri üye bulunması nedeniyle, haksız bulmuş ve tazminat ödemeye mahkum etmişti. AIHM DGM kararını bozsa da, tek yaptırım gücü tazminat ödetmek oluyor. Hürriyeti bağlayıcı tutukluluk haline son veremiyor. Bu yanı sıra bakıldığında, AIHM kararları çok fazla sorun teşkil etmiyor. Devlet nasıl olsa tazminatı sürece yayararak ödeyeceği ya da hiç ödemeyeceği için, AIHM'in DGM'leri hukuka aykırı mahkemeler olarak görerek kararları bozmasının fazla bir önemi yok. Ama Türkiye'nin zaman zaman oynama ihtiyacı duyduğu demokratikleşme oyunu açısından bir problem yarattığı da açık. Hele bir de söz konusu olan A. Öcalan'ın yargılanması gibi, dünyanın gözlerinin üzerinde olduğu bir mahkeme ise, bu oyun eksiksiz oynanmalı! Ve en önemlisi, kuvvetle muhtemel verilecek idam kararı bir askeri üye nedeniyle daha baştan zan altında kalmamalı. Bu yüzden sermaye devleti alelacele DGM'leri sivilleştirme telaşına düştü.

DGM'lerin sivilleştirilmesi, yani askeri yargıcın heyetten çıkarılması demokratikleşmenin bir ayağıymış gibi gösterilmeye çalışılıyor. Bir kısım aydın da, ya aymazlıklarından ya da samimiyetsizliklerinden dolayı, DGM'lerin sivilleştirilmesini ciddi ciddi demokratikleşme olarak sunabiliyorlar. Oysa ki düzen sözcüleri bile sivilleştirme girişiminin sadece mahkemenin kararını zan altında bırakmamak için yapıldığını açık açık söylüyorlar.

DGM'ler sivilleştirilse de, askeri yargı çıkarılsa da, varlık koşulu aynı: Başta emekçi sınıfları ve onun öncülerine olmak üzere her türlü muhalefete saldırmak. DGM'lerin köklerinin uzandığı İstiklal Mahkemeleri'nin (İM) varlık koşulu da buna dayanıyordu.

İstiklal Mahkemeleri: Genç cumhuriyetin giyotini

Birinci meclis tarafından kurulan İM asker kaçaklarını, onlara yardım edenleri, vatana ihanet yasasının öngördüğü fiilleri işleyenleri yargılamak için kurulmuştu. Yasama görevini üstlenen meclis, yargıyı da kendi denetimi altına almak için, İM'ye kendi bünyesinden yargıçlar atamıştı.

Sadece suçluyu değil onun yakınlarını da cezalandıran İM, 1923'e gelindiğinde yargılamalarına ara vermiştir. Ancak 1925'te, Şeyh Said ayaklanması ve Takrir-i Sükun yasasıyla birlikte, yeniden faaliyete geçmiştir. 1926'da İzmir suikastı sonrasında da aktif olarak görev yapan İM, 1930'larda Dersim isyanını bastırmada ordunun başlattığı katliamı tamamlamıştır. 1949 yılına gelindiğinde ise, İM işlevsizleşerek kaldırılmıştır.

İM'de askeri yargıç yoktu ama, "Üç Ali"leri vardı; Kel Ali (Ali Çetinkaya), Küçük Ali ve Kılıç Ali (Altınur Kılıç'ın babası)... Aliler hiçbir delile dayanmadan, "tecrübeleriyle" yüzlerce insanı idam ettirmiştir. "Elde sarıh deliller olmaksızın..." diyor dönemin başbakanı İsmet İnönü, "tecrübelerin ve

DGM'lerin sivilleştirilmesi, yani askeri yargıcın heyetten çıkarılması demokratikleşmenin bir ayağıymış gibi gösterilmeye çalışılıyor. Bir kısım aydın da, ya aymazlıklarından ya da samimiyetsizliklerinden dolayı, DGM'lerin sivilleştirilmesini ciddi ciddi demokratikleşme olarak sunabiliyorlar. Oysa ki düzen sözcüleri bile sivilleştirme girişiminin sadece mahkemenin kararını zan altında bırakmamak için yapıldığını açık açık söylüyorlar.
DGM'ler sivilleştirilse de, askeri yargı çıkarılsa da, varlık koşulu aynı: Başta emekçi sınıfları ve onun öncülerine olmak üzere her türlü muhalefete saldırmak. DGM'lerin köklerinin uzandığı İstiklal Mahkemeleri'nin (İM) varlık koşulu da buna dayanıyordu.

görgünün verdiği bir takım delil ve ihtisas yoluyla duyduğumuzu billfiil tecrübe ettik." (Kılıç Ali-İM Hatıraları, vurgular bizim)

İzmir Suikastı, İstiklal Mahkemeleri ve tasfiye hareketi

Hala şaibesini koruyan İzmir Suikastı "girişimi", tam da M. Kemal'e karşı yakın kurmaylarının bile muhalefet etmeye başladığı bir süreçte gündeme geldi. Sonrasında girişilen tasfiye hareketi, suikast girişiminin kaba ama en net tabiriyle, bir "tezgah" olduğunu ister istemez düşündürüyor.

Suikastçılar, daha herhangi bir eyleme girişmeden yakalanmıştır. M. Kemal'in İzmir'e gelecek treninin suikastı engelleyecek şekilde "gecikmesi" ve suikastçılardan birinin "aniden" arkadaşlarını ele vermesi, tüm bunların toplamı, İzmir suikastının da tasfiye hareketinin bir ayağı olduğu ihtimalini güçlendiriyor. Suikastçılar yakalanır yakalanmaz, Aliler İzmir'e üs kuruyorlar. M. Kemal'e muhalif olarak bilinen kim var kim yoksa tutuklatılıyor. Öyle ki, Kazım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy, Rafet Bele gibi isimler bile tutuklananlar arasında yerini alıyor. Kazım Karabekir'in tutuklanmasına müdahale eden ve serbest bıraktıran İsmet İnönü hakkında acilen M. Kemal'den feyz alan Aliler tutuklama kararı çıkarıyorlar. İsmet İnönü'ye bir tür balans ayarı çekiliyor tutuklama kararıyla. Etkili de oluyor. Korku belasına "bağımsız" yargıya müdahale etmekten vazgeçiyor! Tutuklanmaktan da bu şekilde kendini kurtarıyor. Üç hafta süren İzmir Suikastı duruşmalarında çok sayıda idam, sürgün ve ağır hapis kararları alınıyor. Kazım Karabekirler ipten kurtarıyorlar kendilerini, ama tasfiye olmaktan kurtaramıyorlar.

İM gibi korkunç yetkilerle donatılmış (meclisin onayını dahi beklemeden acil durumlarda (!) idamı gerçekleştirme yetkisi bile var) bir mahkemenin yalnızca devrimci muhalefeti bastırmada değil, gerektiğinde devletin kendi içindeki muhalefeti tasfiye etmede de bir hayli etkin bir rol oynadığının tanığıdır. İzmir suikast duruşmaları. Belki de bu yüzden 1949'lara gelindiğinde, sistem yerine oturduktan sonra, kapatılıyor.

İM kapatılırken onun bıraktığı boşluk, Sıkıyönetim Mahkemeleri'yle ve bunu tamamlayan Sıkıyönetim Yasası, Olağanüstü Hal Yasası, ve Memurun Muhakemeti Yasası gibi yasa ve

mahkemelerle dolduruluyor.

DGM: Yargı terörünün merkez üssü

DGM'lerin kuruluş tarihlerine ve koşullarına baktığımızda, başka hiçbir söze gerek kalmadan niçin kurulduğu ortaya çıkıyor; toplumsal muhalefeti bastırmak. 12 Mart muhtırasından 1973'e değin anayasada 35 kez değişiklik yapılıyor ve bunun 32'si sistemin tahkimatına ilişkin gerçekleşiyor. 15 Mart 1973 tarih ve 1699 sayılı kabul edilen yasanın 30. maddesi gözaltı süresini uzatırken, 136. maddesi de DGM'leri anayasal bir kuruluş olarak düzenliyor. Ne var ki DGM'lerin ilk ömrü, bastırmak için kurulduğu işçi sınıfı muhalefeti karşısında pek de uzun süremiyor. 1977 yılına gelindiğinde, işçi sınıfı başta olmak üzere toplumsal muhalefetin birleşik basıncı altında, Diyarbakır DGM savcılığının iptal başvurusu dikkate alınarak Anayasa Mahkemesi tarafından DGM'ler kapatıldı.

Ancak 12 Eylül cuntası, toplumsal muhalefeti sindirdikten hemen sonra, 1961 Anayasası'nın DGM'lere anayasal bir statü tanıyan 136. maddesini olduğu gibi, 82 Anayasası'nın 143. maddesine alıyor. DGM yasası, Bülent Ulusu hükümeti tarafından 2845 sayılı yasa ile kabul ediliyor. Sıkıyönetim Mahkemeleri'nin yetkileri de DGM'lere devrediliyor.

Ordu yaşamaya MGK üzerinden ağırlığını sürekli koyarken, DGM'lere de bir askeri yargıç yerleştirerek yargıda yerini alıyor. Böylesi olağanüstü yetkilerle donatılmış mahkemelerinin "bağımsızlığının" ne menem birşey olduğuna ilişkin tarihte çarpıcı örnekler olduğundan, bir tür askerin güvencelenmesidir askeri yargıç.

Düne kadar sorun teşkil etmeyen askeri yargıcın varlığı, AIHM kararından sonra sorun oluşturmaya başladı. Kuvvetle muhtemeldir ki, A. Öcalan'ın yargılanması bitmeden DGM'ler sivilleştirilecek ve askeri yargıç heyetten çıkarılacak. Peki o zaman DGM'lerin hukuksuzluğu son mu bulacak?

Elbette hayır. DGM'ler yine hiçbir delile dayanmadan, sadece polis fezlekelerine ve işkence altında alınan emniyet ifadelerine (hatta ifade vermemelere) dayanarak onyıllarca ceza yağdırmaya devam edecek; yine düşünceyi mahkum ederken, çeteleri kollayıp gözetecek, beraat ettirecek ve yine devrimcilere kalem kırarken, uyuşturucu tacirleriyle, mafya babalarını serbest bırakacak... Ve bugüne dek verdikleri hukuksuz kararların tümü olduğu gibi kalacak.

Çok açıktır ki askeri yargıcın çıkarılması DGM'lerde zerrece bir değişikliğe yol açmayacak. DGM'lerin kapatılması bile yargı terörünün sonu olmayacaktır. Sistem onun yerine ikame edeceği başka bir mahkemeye terör estirmeye devam edecektir. Ama bununla birlikte, DGM'lerin kapatılması ve şimdiye kadar aldığı kararların tümünün bozulması, devrim cephesi lehine ileriye doğru atılmış bir adım, kazanılan önemli bir mevzi olacaktır. DGM'leri kapatacak belirleyici güç, '77'de olduğu gibi, yine işçi sınıfı ve devrimci toplumsal muhalefet olacaktır.

İşçi sınıfı mevziler kazana kazana zafere yürüyecek ve sömürü düzenini tarih önünde yargılayıp mahkum edecektir.

A. Selim

Reformizmin seçim hayali ve gerçeklerin inatçılığı/1

M. CELAL

MGK'nın, küçük-burjuva devrimci akımların liberal demokratizmin platformuna savrulmasından büyük bir memnuniyet duyduğu açık bir olgudur. 28 Şubat konsepti ile bağlantılı olarak MGK'nın yayınladığı Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde, "aşırı solun bir kısmı yumuşamıştır" denmesi ve bunu memnuniyet verici olarak nitelenmesi bile, düzenin gelişmeden duyduğu mutluluğu göstermeye yeter. MGK'nın, ideolojik-politik-örgütsel konumlarıyla rejiminin sınırları içerisinde siyaset yapma noktasında konumlanmış ÖDP, EMEP, SİP, İP vb. sosyal-reform partilerinin önünü açması boşuna değildir.

Üstüste düşen iki yenilginin etkisi altında, esas olarak da 12 Eylül karşı-devrimi ile son on yıldır uluslararası planda yaşanan sarsıcı gelişmelerle bağlantılı olarak, Türkiye solunun liberal ve devrimci kanatları ideolojik-politik ve örgütsel düzeyde bir altüst oluş yaşamakta ve yeniden yapılanmaktadırlar.

Uluslararası ve yerel karşı devrimin politik basıncı altında Türkiye'de azımsanmayacak sayıda devrimci-demokrat akım, liberal demokrat bir politik platforma savruldu. '80'lerde 12 Eylül karşı-devriminin ve '90'lı yıllardaki modern revizyonizmin çöküşü süreçleri, programatik ve stratejik kavrayış olarak küçük-burjuva devrimciliğinin sınırlarını aşamayan, işçi sınıfının devrimci tarihsel rolünün gerçekleştirilmesini bilinmez bir tarihe erteleyen devrimci demokrasinin, teorik açmazının politik sonuçlarına ulaşması sürecini hızlandırdı. Devrimci demokrat akımların bir kısmı (TKEP, Dev-Yol, Kurtuluş, TDKP) reformizme kayarken, diğer bir kısmı da ciddi düzeylerde reformizmin politik etkisi altına girdi.

Bunda dolaylıdır ki, bugünün Türkiye'sinde sosyal-reformizm özel bir politik ağırlık kazanmış durumdadır. Sosyal-reformizmin politik etkisindeki bu genişleme, henüz bağımsızlaşma, politik devrimci duruş sergileme noktasında ciddi sorunlar yaşayan sınıf hareketi açısından gerçek bir tehlikedir. Zira işçi sınıfı hareketinin proleter sosyalizmi ile birleştiği koşullarda, sosyal-reformizmi, kendisi için sınıf olma düzeyini boşa çıkarmak için sınıf hareketini içten içe

kemirir. Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin henüz bulaşmadığı, sınıf hareketinin kendiliğindenliğinin sınırlarını aşmadığı dönemlerde ise reformizm, sınıfın kendisi için sınıf olma sürecinin önünü tıkar. Bu nedenle komünistlerin sosyal-reformizmle yürüttüğü ideolojik mücadele hayati önem taşıyor.

Öte yandan, durgunluğun ve sınıf hareketindeki parçalılığın düzlediği zemin üzerinde sosyal-reformizmin politik süreçleri açısından kazandığı özel ağırlığın niteliksiz, kof bir ağırlık olduğunu da unutmamak gerekiyor.

MGK'nın, küçük-burjuva devrimci akımların liberal demokratizmin platformuna savrulmasından büyük bir memnuniyet duyduğu açık bir olgudur. 28 Şubat konsepti ile bağlantılı olarak MGK'nın yayınladığı Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde, "aşırı solun bir kısmı yumuşamıştır" denmesi ve bunu memnuniyet verici olarak nitelenmesi bile, düzenin gelişmeden duyduğu mutluluğu göstermeye yeter. MGK'nın, ideolojik-politik-örgütsel konumlarıyla rejiminin sınırları içerisinde siyaset yapma noktasında konumlanmış ÖDP, EMEP, SİP, İP vb. sosyal-reform partilerinin önünü açması boşuna değildir. Burjuva ve küçük-burjuva sosyalizminin temsilcisi olan bu akımlar, düzenin sıkışmışlığı koşullarında kitleleri manüple etmede en uygun araçlardır.

Orta burjuvazinin politik temsilcisi ve Kemalizmin radikal savunucusu İP, bugün "devlet solu" olma misyonunu iyice benimsemiş durumda. Sermaye iktidarının ve emperyalizmin temel militarist dayanağı, burjuvazinin iktidar gücü olan Amerikancı orduyu "devrimci" ilan etmek de yine bu reformist hainlere düştü. Emek-sermaye çelişmesini perdeleme, işçi ve emekçi hareketini manipüle etme amaçlı olarak 28 Şubat konseptinin laik-şeriat kamplaşmasına dönük sürecine soldan destek vermekte de İP reformizmi sınır tanımadı. 28 Şubat konseptinin Kürt ulusal hareketini boğmaya yönelik "bölücülüğe karşı" mücadelesine, sosyal-şoven, asimilasyoncu ve inkarcı politikaya soldan destek sunmakta sınır tanımamak, İP reformizminin Kürt sorununa ilişkin karşı-devrimci politik duruşunun esasını oluşturdu.

Liberal demokratizmin bir diğer partisi olan ÖDP, düzenin dolaylı-dolaysız desteğini kurulduğundan beri kesintisiz aldı, alıyor. Kamu emekçileri hareketi içinde önemli bir etkiye sahip olan ÖDP'nin yolunun düzlenmek istenmesi anlaşılırdır. Kentlerde sosyal ve ekonomik yaşamı ile işçi sınıfının en yakın müttefiki olan kamu emekçilerinin Türkiye'de düzeni tehdit eden devrimci sosyal dinamiklerden biri olduğu açık bir gerçektir. Kamu emekçilerinin militanlığı, fiili ve meşru temelde geliştirdiği mücadele çizgisi, özellikle '90'lı yıllar boyunca sermaye devletinin başını hep ağrıttı. Bu hareketi yarattığı devrimci birikimi ile birlikte düzen kanallarına kanalizetmede, militan mücadeleciler yanını ehilleştirmede ÖDP temel önemde bir rol oynadı. ÖDP'nin politik etkisini bu doğrultuda kullanması, kamu emekçileri

hareketini pasifist cendere içine alması, düzen adına başlı başına bir kazanımdır. İşçi-emekçi hareketinin devrimcileşmesini engellemek için sosyalizm sosuna bulanmış liberal sol bir söylemle politika yapan ÖDP'ye burjuva kalemlerinin büyük desteğini ve aşkını da bu çerçevede anlamak gerekiyor.

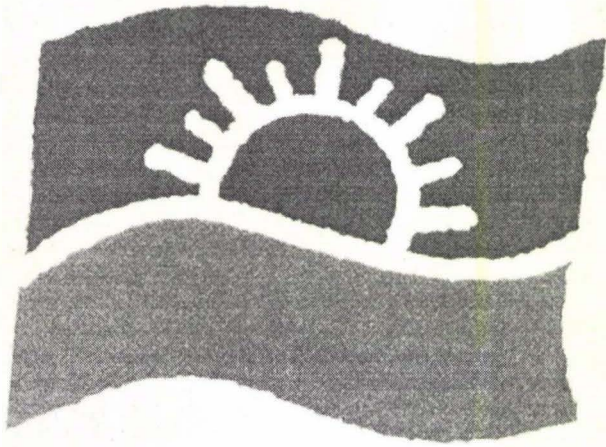
Sosyal-reformist platformun bir diğer partisi olan, liberal işçi siyasetinin temsilcisi EMEP, devrimci TDKP'nin tasfiyesinin ürünü olarak sahneye çıktı. Eklektik bakış, EMEP'in tüm politik süreçlerine damgasını vurdu. Orta burjuvaziyi halk katmanı sayan; ulusal burjuvazinin güçlendirilmesi temelinde ekonomik açılımları savunan; emperyalizme karşı mücadeleyi yurtsever milliyetçilik çerçevesinde kavrayan EMEP, esasta İP'in teorik ve politik çöplüğünden beslenmektedir. Doğu Perinçek'in "bize en yakın çevre Özgürlük Dünyası'dır" demesi bu açıdan boşuna değildir. Politik platformunu "Demokratik devlet" olarak tanımlayan EMEP, aynı zamanda TKP'nin '80 öncesi "ileri demokrasi" söylemine dayalı yaklaşımının da gerisine düşmüş durumda. Zira bugünün bu sosyal reformistleri, geçmişte TKP'nin "ileri demokrasi" programını eleştirmiş, bu programın devrimcilikten yoksun bir program olduğunu ifade etmişti.

"Sosyalist devrim" tanımlamasını proje düzeyinde dile getiren SİP ise, politik düzlemde İP'e oldukça yakın bir konumda bulunuyor. SİP Genel Başkanı Aydemir Güler'in "İP ile politik düzlemde büyük oranda anlaşıyoruz" deyip, İP ile olan uzaklıklarını İP'in CHP ve DSP ile ittifak politikasına indirgemesi bile, bu durumu yeterince açıklıyor. Aslında bu, MGK'nın 28 Şubat konseptinin cepheden savuncusu İP'in politik duruşuyla kendi politik duruşu arasında yakınlık kurmak demektir. Bu durum, utangaçça bir tutumla da olsa, 28 Şubat konseptinin SİP tarafından savunulmasından başka birşey değildir. Laik-şeriat kamplaşması çerçevesinde, "karanlığa karşı mücadele" söylemiyle, şeriata karşı tutumu sermaye iktidarına karşı mücadeleden kopartarak politik çalışmanın eksenine oturtması da bu çerçevede anlaşılırdır.

HADEP'in, emperyalist sistemin ve sömürgeci sermaye devletinin özel mülkiyetçi düzenin kabul edebileceği sınırlardaki "siyasal çözüm" çizgisi, tüm politik süreçlere yaklaşımdaki tutumunun esasını oluşturuyor. Kürt orta sınıflarının önemli oranda politik denetiminde bulunan HADEP'e, Kürt halkının ulusal hak ve özgürlükleri sınırında açılımlarını öngören Kürt burjuvazisinin politik duruşu damgasını vuruyor. HADEP, dışındaki tüm politik gelişmelere bu gözle bakıyor. Devrimci politik akımlarla yakınlık veya uzaklık sınırlarını da bu belirliyor.

18 Nisan seçimleri öncesi sosyal-reformizmin hayalleri ve gerçeklerin inatçılığı

Hemen tüm sosyal-reformist partiler, 18 Nisan genel ve yerel seçimlerine büyük bir parlamento

aşkıyla hazırlandılar. Seçimler öncesi tüm değerlendirmeler bu abartılı parlamento ütopyasına dönük olarak şekillendi.

Tüm sosyal-reform partileri, seçimlerin çok öncesinde, "solda güç birliği" tartışmalarını gündeme getirdiler. Daha seçimlerin bir yıl öncesinde, CHP'nin de içinde bulunduğu çeşitli tartışma platformlarında, seçimlerde ittifak tartışmaları yürütüldü. Sosyal-reformist partilerin tümü de "halkın çıkarları", "emeğin çıkarları" vb. demagojik argümanların arkasına sığınarak, CHP ve BP'ye kadar uzanan seçim birliği zeminini güçlendirmeye çalıştılar. Bu süreçte sosyal-reform partilerinin duruşuna bakmak gerekiyor.

ÖDP: Seçimlerde birliğe evet, ama burjuva reformizmiyle

ÖDP başından itibaren seçim tartışmalarını 28 Şubat MGK konseptiyle barışık bir eksende yürüttü. EMEP ve HADEP ile ittifak sözkonusu olduğunda "Kürt milliyetçisi" HADEP'le bir birliğin seçmene anlatılamayacağından hukuki engellere kadar bir dizi argümana sarılan ÖDP, düzen soluna, özellikle de CHP'ye dönük ilgisini hiç mi hiç azaltmadı. ÖDP Genel Başkan Yardımcısı, CHP'yi solcu olarak görmeyi, CHP'nin seçim yasalarındaki anti-demokratik hükümleri temizlemesine dönük sarfedeceği gayrete bağladı. ÖDP'nin "birlik projesi" olduğunu söyleyen bu liberal, DSP ve CHP ile yapılacak ittifakın %40'ı aşan oy alabileceğini ifade etmeyi de ihmal etmedi. Bu söylem CHP ve DSP'nin iştahını kabartmaya dönüktü. Ufuk Uras ise CHP ve DSP'nin ÖDP'ye ilgisizliği karşısında, bu partilerle ittifak yapamamaktan duyduğu üzüntüyü dile getirdi.

Aslında MGK, işçi ve emekçilerin gözünde iyice teşhir olmuş CHP'nin politik bir mefta olmaktan kurtulmasının ve parçalanmış imajının yenilenmesinin, "yumuşayan sol"un desteğiyle mümkün olabileceğinin farkındaydı. Hele de, 28 Şubat MGK müdahalesinden gerekli sonucu çıkararak Kürt ulusal hareketi ve devrimci yapılardan epeyce uzaklaşan ÖDP, burjuva reformizminin paramparça olmuş imajını yenilemek için biçilmiş bir kaftandı. Düzen medyasının ÖDP'ye giderek artan ilgisi bundan dolayı idi. ÖDP içine girdiği politik süreçle bu ilgiyi fazlasıyla hak ediyordu. Geçmişte, belli bir kitle tabanının bulunduğu KESK'teki tüm seçimlerde Kürt dinamiğiyle yanyana durmaya özen gösteren ÖDP bileşenleri, yanısıra yer yer KESK'teki devrimci siyasal yapılarla da seçimlerde ittifak yapıyorlardı. Ancak son KESK seçimlerinde de görüldüğü gibi, başta Eğitim-Sen olmak üzere, birçok kamu emekçileri sendikalarının merkezi yönetimlerinin belirlenmesinde, ÖDP, KESK'teki gücünü CHP ve IP ile ittifak yapma yönünde kullandı. Bu ÖDP'nin genel seçimlerdeki birlik anlayışının hangi siyasi partileri kapsadığının önden

çıkması demekti.

ÖDP'nin MGK konseptiyle barışık olma adına kamu emekçileri hareketinde yarattığı büyük tahribat bile, düzen açısından sağlanan kolaylığın düzeyini gösteriyor. Fiili, meşru ve militan temelde on yıldan beridir mücadele veren, "hak verilmez, alınır" şiarını pratikte ete kemiğe büründüren kamu emekçileri hareketini, ne panzerler, ne coplar, ne sis bombaları, ne cezalar durdurabilirdi. Ama düzenin her sıkıştığı noktada sosyal-reformizm onun imdadına yetişti. Kamu emekçileri hareketinin önüne barikat ördü. Özellikle 28 Şubat MGK kararları sonrası "durumda vazife" çıkaran ÖDP, KESK'i tam da bu konseptte uygun bir tarzda "MGK sendikacılığı" çerçevesine oturtmak için çaba göstermeye başladı.

Düzenin işçi-emekçi hareketini manüple etmede, düzene bağlamada büyük gayret gösteren ÖDP'ye ilgisiz kalması elbette ki mümkün değildi.

EMEP: Parlamento aşkı uğru na seçim ittifakına dört elle sarıldı

EMEP '95 genel seçimlerinde, henüz EP Girişim süreci olmasına rağmen, "işçi sınıfının bağımsız iktidar partisi" olma misyonuyla, seçimlere bağımsız adaylarla katıldı. Bunu gerekçelendirirken, "işçi sınıfının bağımsız politik tutumu", "Emek-barış-özgürlük" platformu "liberal muhalefet platformu"dur, "HADEP burjuva milliyetçi bir partidir", "ÖDP düzen soludur" argümanlarına sarılan EMEP, sonrasında bu politik pratiğini boşa çıkaran "U" dönüşlerine yöneldi. Önce sessizce "liberal muhalefet platformu" olarak nitelediği emek-barış-özgürlük blokuna katıldı. Sonra "halkın çıkarları" için "karşı-devrimci CHP'nin", "burjuva milliyetçi HADEP'in", "mezhepçi BP'nin", "düzen solu ÖDP'nin içinde yer aldığı seçim tartışmaları platformunda boy göstermeye başladı. Bunlarla da yetinmedi; "milliyetçi" dediği HADEP'e ve "liberal" dediği ÖDP'ye, seçimlerde ittifak çağrısı yaptı. Bu ittifaka SİP'in de katılabileceğini ifade etti. Aslında orta burjuvaziye ilişkin açıklamalarını tabanın kabul edebileceği bir çerçeveye oturtabilseydi, saflarda hala belli bir etkisi olan devrimci yanı bu yönde manüple edilebilseydi, hiç kuşkusuz bu omurgasız liberaller seçimde ittifak çağrısının kapsamını CHP ve DSP'ye kadar da genişleteceklerdi.

İP'in "Sol Güç Birliği"

"Altı Ok" programı ve "Cumhuriyet Devrimi" söylemleri ile yola çıkan ordu şakşakçısı İP, seçim süreci boyunca CHP ve DSP ile ittifakı zorladı. İP, MGK'nın ihtiyaçları ile bağlantılı politik duruşunu seçime dönük bakışın da da yansıttı. MGK önceleri seçimin erkene alınmasına karşı çıkmıştı. MGK'nın soldan destekçisi İP de, varolan bu durumdan

ortaya

"vazife" çıkarıp, bunun üzerinden politika yapmaya başladı. Seçimler erkene alınırsa bu FP'ye yarar argümanına sarıldı. Daha da ileri giden İP, seçimlerin 2000 yılına ertelenmesi ile CHP ve DSP ile oluşturulacak "Sol Güç Birliği" için bir dizi girişimde bulundu. İllerde Ulusal Güçbirliği Meclisleri oluşturdu. Bir kısım akademisyeni bu doğrultuda etrafında topladı. Seçimlerin 2000 yılında yapılması durumunda, "Sol Güç Birliği"nin iktidara gelebileceğini iddia etti. Bu doğrultuda bir dizi ilde kurultaylar düzenledi.

Anti-emperyalist olduğunu döne döne vurgulayan İP'in, ABD emperyalizmi karşıtlığına indirgenmiş burjuva milliyetçi anti-emperyalizmi bir yana. Fakat emperyalist politikaların sadık izleyicisi olan DSP ve CHP'yi "sol" ilan edip, seçimde ittifak hayali peşinde koşması, tam bir ikiyüzlülüktü. Bu aslında, ordu yalakası İP'in "anti-emperyalizm"inin demagojik sınırlarını ortaya koyuyordu.

İP böyle bir blokun %40 oranında oy alıp iktidara geleceği savunusuna girişti. O aslında böylece, sadık izleyicisi olduğu MGK'nın ihtiyaçlarını karşılamayı hedefliyordu kendince. MGK'nın 28 Şubat kararları, emek-sermaye çelişkisini perdelemek için laiklik-şeriat kampaşmasını derinleştirmeyi hedefliyordu.

Böyle bir laik cephenin oluşturulması temelinde UGB (Ulusal Güç Birliği) adaylarını belirleyen İP'in içinde bulunduğu koşullarda CHP ve DSP ittifakına ihtiyacı vardı. Ama İP, tüm çabalarına rağmen CHP ve DSP ile biraraya gelmeyi başaramadı. Bir grup akademisyenin kendi listelerinden aday olduğu bir süreç başlattı.

SİP: 28 Şubat MGK konseptinin utangaç savunuculuğu

SİP de seçim öncesi "sol" güçlerin birliği için tıpkı EMEP gibi epey çaba gösterdi. İP'i de kapsayan, ÖDP, HADEP, EMEP ile seçim birliği savunuculuğunu yaptı. Esasta politik bakış açısında farklılık taşımadığı İP ile seçimlerde yanyana gelemeyişini, CHP ve DSP ile İP'in ittifak yapma ısrarına bağladı.

HADEP: "Siyasi çözüm"e evet diyen partilerle ittifakı hedefledi

Seçim süreci boyunca büyük baskılarla karşılaşan HADEP üzerindeki devlet terörü, A. Öcalan'ın İtalya'ya gidişi sonrası iyice yoğunlaştı. Halklar arasında düşmanlığı körüklemeyi hedefleyen şovenist gösteriler esnasında pek çok HADEP il ve ilçe binası basıldı. HADEP'in, Genel Başkanı da dahil olmak üzere yüzlerce yöneticisi tutuklandı.

ÖDP, EMEP ve SİP'ten oluşan bir seçim ittifakına sıcak bakan HADEP, BDGP'deki yapıları da yedeklemeyi hedefledi. Atılım çevresi örneğinde olduğu gibi bunda epey başarılı da oldu. Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı devlet terörünün en ağır biçimde uyguladığı hükümetin ortaklığını yapan CHP'ye de kapılarını kapatmayan HADEP, kendili Kürt raporuna sahip çıkması ve yönetimin Kürt sorununa ilişkin önyargılarının değişmesi durumunda, "CHP tabanı yönetimi ikna edebilirse birliğin önünde herhangi bir engel olmadığını" ifade etti. Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı en azgın savaşı yürüten bir hükümetin ortağı olmuş bir CHP'nin Kürt raporuna sahip çıkmasına bağlanmış bir birlik anlayışı, HADEP'in geçmişten hiç ders çıkarmadığını gösteriyordu. HADEP birlik sorununu ilkesel olarak "siyasal çözüm"de ortaklaşma noktasına bağladı.

(Devam edecek...)

Dinleme skandalları birbirini izliyor

Sistem sistemli olarak dinliyor...

Son olay da gösteriyor ki, dinleme sadece MİT ve emniyetin tekelinde değildir. Örneğin, Genelkurmay, PTT'de ayrı bir iletişim ağı kurdu muştur kendine. Kendi istihbarat yapılanması ve tabi ki bunun içinde dinleme birimi vardır. Jandarma Genel Komutanlığının ayrı bir istihbarat örgütü ve dinleme birimi bulunurken, önemli birçok bakanlığın da hiç değilse dinleme birimleri vardır. Öyle ki mafya babalarının, hatta MHP'nin bile kendi dinleme çalışmaları ve örgütlenmeleri olduğu, kuvvetli bir şekilde iddia edilmektedir...

Bugünlerde üzerine çok konuşulan "Telekulak çetesi"nin ortaya çıkarılmasının hemen ardından, 26 Mayıs tarihli *Sabah* gazetesinde yayınlanan haber oldukça dikkat çekiciydi: "Dev kulaklar dünyayı dinliyor..." Haberin kaynağı *Business News* dergisi...

Dergide yayınlanan habere göre, 8 dev kulak tüm dünyayı dinliyordu. Kulakların ikisi Amerika'da, ikisi İngiltere'de -ki en büyük kulak buradadır-, ikisi Avusturalya'da, birer tanesi de Yeni Zelanda ve Kanada'dadır.

Dinleme istasyonlarındaki dev bilgisayarlarda binlerce anahtar sözcük var. Bunların yanısıra çok sayıda insanın sesinin tüm özellikleri kaydedilmiş. Sesi kaydedilen kişiye rastgelen "kulak" hemen kayda geçiyor. Aynı şekilde, anahtar sözcüklerden birine rastladığında da yine kayda giriyor. Ancak çok fazla anahtar sözcük olduğundan bunların normal bir konuşmada bile kullanılma ihtimali oldukça yüksek. Böyle durumlarda bilgisayar yine görüşmeyi kaydediyor. Ancak işe yaramayan görüşme bir ay sonra kayıtlardan siliniyor.

Sistem yine ABD liderliğindeki emperyalistlerin denetiminde

1948 yılında, ABD, Kanada, İngiltere, Yeni Zelanda, Avusturalya arasında imzalanan gizli bir anlaşmayla, "Echolan" adıyla anılan sistem kuruluyor.

Giderek yaygınlaşan sistemin anlaşma metninin altına daha sonra NATO üyesi bütün ülkeler imza atıyorlar. Tabi ki gizli olarak! Japonya ve Güney Kore ise, sistemin Uzakdoğu'ya uzanan kulaklarını oluşturuyor.

Görüldüğü gibi sistem, soğuk savaşın başladığı yıllara koşut olarak oluşturulmuş. Bu çerçevede asıl kuruluş amacı, "Sovyet tehdidi"ne karşı istihbarat gibi görünüyor. Ancak 1960 yılında Fransa'nın, 1970'lerde Türkiye'nin dinlediğinin ortaya çıkması, sadece düşmanların değil, aynı zamanda "dostlar"ın

da dinlenmiş olduğunu gösteriyor. Kaldı ki, sistem soğuk savaşın bitmesine rağmen hala tam tekmil görev ifa etmeye devam ediyor! ABD başkanlarından J. Carter'in akıl hocalarından olan Zbignev Brezinski'nin başka bir olay hakkında söyledikleri, Echolan sisteminin, eski düşmanlar ortadan kalktığı halde, neden hala faaliyette olduğuna açıklık getiriyor:

"Amerika'nın dünyadaki iletişimleri dinlemedeki amacı on yıl önce neyse bugün de odur. Sovyetler çöktükten sonra, şimdi aynen o zamanda olduğu gibi, belki de daha da fazlasına ihtiyaç duyulmaktadır. Amerika, tüm dünyanın çıkarlarının sorumluluğunu omuzlarında hissediyor. Dünyada doğacak her yeni eğilim, beklenmedik her hareket, Amerika'nın güvenliğini tehdit edebilir. Bu nedenle sadece düşmanlarını değil, dostlarını da dinlemek zorundadır." (*Sabah*, 5 Aralık '98)

CİA'dan da büyük dev organizasyon: Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA)

Brezinski'nin sözlerinden de anlaşılacağı gibi, sistem ABD'nin denetiminde (onlar hakemliğinde diyorlar!) işlemektedir. ABD (CİA'yla bir biçimde bağlantılı, ama CİA'dan da daha büyük bir organizasyon olan), Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA) ile sistemi kontrol altında tutuyor. CİA dünyayı dinlemek için 100 bin kişiyi istihdam edip 16 milyar dolar harcamada bulunuyorken, NSA'da 1976 yılında 120 bin kişi çalışıyordu. Dinlemeye korkunç rakamlarda pay ayrılıyor.

Echolan sistemi sadece telefon konuşmalarını dinlemiyor. Faks, teleks, e-mail mesajları, tüm radyo dalgaları ve hava ve deniz trafiğinde kullanılan telsiz mesajlarını da dinleyip izleyebiliyor. Echolan sisteminin omurgasını oluşturan ve denetimi elinde tutan NSA, ayrıca uzaydaki 5 casus uydusuyla binlerce kilometre uzaklıktaki faaliyetleri bile gözetleyip, dinleyebiliyor. Bunların yanısıra, Almanya, Japonya, bazı Ortadoğu ülkelerinde ve elbette Türkiye'de, nispeten daha küçük dinleme istasyonları bulunmaktadır.

Bugün bu denli büyük bir güce erişmiş olan NSA, Başkan Herry S. Truman tarafından 24 Ekim 1952'de, "çok gizli" bir genelgeyle kuruldu. Kuruluşundan ABD kongresinin de, kamuoyunun da haberi yoktu.

Demek oluyor ki, tarihlerin ardardılığı da gözönünde bulundurulduğunda, NSA Echolan sisteminden doğan bir ihtiyacın ürünüdür. ABD'nin sistemi denetimi altında tutma ihtiyacının bir ürünü...

ABD'de ayrıca CİA ve FBI'ın (Federal Araştırma Bürosu) da kulakları var. FBI asıl olarak ABD'deki "dost" ve düşmanlarını dinlerken; CİA ve NSA, ülke dışındaki, yani dünyadaki "dost ve düşmanları" dinliyor. Öyle ya, ABD tüm dünyanın sorumluluğunu üzerinde hissetmektedir!

Amerikalı bir bilim adamının şu sözleri uyarıcı nitelikte: "Her Amerikalı bunu bilmeli: NSA yaptığınız her uluslararası konuşmayı dinliyor... Büyük kardeş sizi dinliyor..."

"Küçük kardeş"te dinleme macerası

Küçük kardeşlerin en haslarından biri olan Türkiye'de dinleme macerası, 1852 yılında telgrafın kullanılmaya başlamasıyla birlikte başlıyor. İlk telefon hattı ise, 1881 yılında Soğukçeşme'de telgraf idaresi ile Yenicami Postanesi arasına kuruluyor. İkincisi ise, posta telgraf nazırı ile telgraf müdürü arasına çekilmiştir. O günün koşullarında dinlenmesi/izlenmesi telgraf kadar kolay olmadığından, Abdülhamit telefonun yaygınlaşmasına izin vermiyor.

Telefonun yaygınlaşması ve tabi ki buna paralel olarak dinlenmesi, Cumhuriyet'le birliktedir. 1920'lerde M. Kemal ve F. Çakmak'ın oluşturdukları askeri istihbarat, her ne kadar vatan hainlerine (!) yönelik olarak oluşturulduğu söylene de, gerçekte M. Kemal'e muhalif hemen herkesi hedef almıştır. 1930'lara gelindiğinde ise, dinleme işi sistematik bir hal almıştır.

İlk dinleme merkezi, 1948 yılında, MİT'çi Mehmet Eymür'ün MAH'çı babası Mazhar Eymür'ün teknik dehasının büyük katkılarıyla, Kavaklıdere'de mütevazı bir dairede kurulmuştur. Daha sonra, Amerika'luların da yardımıyla, bu merkez artık pek de mütevazı sayılmayan bir yere taşınmış ve geliştirilmiştir. Daha sonraki yıllarda bir dinlenme merkezi de İstanbul'a kurulmuştur. Ancak bu merkezin dinleme kapasitesi 1960'lara dek günde 8 kişiyle sınırlıydı. Aynı yıllarda "büyük kardeş" dünyayı dinlemeye başlayalı 12 yıl olmuştu!

Daha o günlerde, yalnızca sisteme muhalif

olanlar dinlenmiyor, başbakana varana dek üst düzey bürokrat ve politikacılar bile dinleniyordu. A. Menderes'in yargılanması sırasında bir santral memuresi tanık olarak dinleniyor. Memure, Menderes'in telefon görüşmelerini elifi elifine anlatıyor mahkemede. Dinleme gerekçesi de oldukça masumane: Başbakanın görüşmeleri kesilmesin diye dinliyormuş!

Dinleme sonraki yıllarda da devam ediyor. Ecevit'in başkanlığı döneminde odasındaki telefonun faturasının MİT tarafından ödendiği ortaya çıkıyor. MİT elbette hayır olsun diye ödemiyor faturaları. Kendi telefonunu başbakanın odasına yerleştirerek zahmetsizce dinlemeye alıyor.

Geçen yıl eski İçişleri Bakanı M. Akşener'in dinleme vukuatları da ortaya çıkmıştı. Ortalık böcekten geçilmiyordu. Telefonlu odalar adeta böcek istilasına uğramıştı. M. Akşener de dinlettiğini bir biçimde savunmuştu. Dinleme üzerine son olay ise birkaç hafta önce ortaya çıkarılan "sivil" telekulak çetesi idi. Çete "sivil" di ve her ne kadar magazine yönelik dinleme olayları öne çıkarılsa da, satır aralarında gerçekler de yazılmıyor değildi. Susurluk'la adı öne çıkan isimlerden biri olan Korkut Eken'in de adı geçiyordu "sivil" telekulak çetesinin içinde. Şu günlerde ise Ankara emniyetindeki gayri-resmi "telekulak çetesi" gündemde.

Son olay da gösteriyor ki, dinleme sadece MİT ve emniyetin tekelinde değildir. Örneğin, Genelkurmay, PTT'de ayrı bir iletişim ağı kurmuştu kendine. Kendi istihbarat yapılanması ve tabi ki bunun içinde dinleme birimi vardır. Jandarma Genel Komutanlığının ayrı bir istihbarat örgütü ve dinleme birimi bulunurken, önemli birçok bakanlığın da hiç değilse dinleme birimleri vardır. Öyle ki mafya babalarının, hatta MHP'nin bile kendi dinleme çalışmaları ve örgütlenmeleri olduğu, kuvvetli bir şekilde iddia edilmektedir... Başta MİT ve emniyet arasında olmak üzere, hemen her istihbarat örgütü diğerlerini dinlemektedir! Hatta son olarak Ankara ve İstanbul ittifakında olduğu gibi, il emniyetleri arasında da karşılıklı "dinleme" var. Ortada yüksek miktarda rüşvet ve rant kaynağı olduğu için, aralarındaki çatışmalar son derece

Sorunun çıkar grupları ve çeteler arası tepişmenin kaçınılmaz sonucu olan yönlerini bir yana koyalım.
Bu kadar bilginin açığa çıkması ve bir tür propagandaya dönüştürülmesi, kesinlikle bir rastlantı değil. Burada devrimci muhalefeti hedefleyen çok bilinçli bir amaç da var. Amaç bir tür paranoya yaratmaktır; her an dinlenme, izlenme psikolojisiyle, iş yapamaz hale getirmek, kötürümleştirmektir. Öte yandan "biz çok güçlüyüz" bombardımanıyla yüreklere umutsuzluk ekmeyi de amaçlıyorlar.

anlaşıldır.

Dinleme hukuku da kitabına uyduruluyor

"Haberleşmenin gizliliği esastır" diyor, Anayasa'nın "haberleşme hürriyeti" başlıklı 22. maddesi. Ancak, "Kanunun açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça, gecikmesinde sakınca bulunmadıkça, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kanunla yetkili kılınan mercinin emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulmaz." Burada yazılanlara şunu ekleyelim: TCK'da ya da başka herhangi bir yasada, Anayasa'da belirtilen sınırlamaları somutlaştıran herhangi bir madde yoktur. Buna rağmen yargıçlar gerekli gördükleri hallerde (!) dinleme kararı verebiliyorlar.

Mehmet Ağar Emniyet Genel Müdürlüğü sırasında (1994), Ankara DGM'sinden uyuşturucu, kaçakçılık ve terör gibi gerekçelerle ihtiyaç halinde telefon görüşmelerini dinleyebilmek için izin verilmesini talep ediyor. Son günlerde A.

Öcalan'ın yargılanmasıyla

adı öne çıkan DGM savcılarında Talat Şalk ve yargıç Hüsnü Coşkun, Ağar'ın istediğini ikiletmiyorlar. Üstelik verilen izin bir kereye mahsus da değildir, sınırsızdır (bkz. Gizli Kulaklar Ülkesi - Faruk Bildirici). Böylece yasal prosedüre uydurularak her türlü sosyal ve siyasal özel yaşamlar didikleniyor. Yasal prosedüre uydurulmasa ne olurdu? Tabi ki yine dinlemeye devam ederlerdi, ki devam ediyorlar da. Bu konuda ciltler dolusu yasa da olsa sonuç değişmez, bu sadece kağıt üzerinde kalır. Nasıl ki Echolan sistemi uluslararası anlaşmalara aykırı düşüğü halde

faaliyetteyse, "küçük kardeş"ler de büyük ağabeyleriyle benzer bir yolu izleyecektir.

Dinleme teknikleri

Echolan son derece gelişmiş uluslararası güce sahip dev bir kulaktır. A. Öcalan'ın yakalanmasında bu kulaklardan yararlanıldığı söyleniyor. İngiltere'deki en büyük kulak önce Moskova'da, daha sonra da Nairobi'de tesbit etmiş A. Öcalan'ı. Hatırlanacağı gibi o günlerde, "A. Öcalan"ın ilk telefon görüşmesinde yerinin saptanacağı" söyleniyordu. Uluslararası dinlemenin yanısıra her ülkenin kendi dinleme teknikleri var ve bu da epeyce gelişmiş durumda. PTT santraline kurulan bir üsle konuşmaları dinlemek, GSM şebekelerini (cep telefonlarını) kablo bağlantılarıyla ya da Turkcell ve Telekom'un yardımlarıyla dinlemek, telefonlara veya odalara "böcek" yerleştirmek, lazerle dinlemek gibi teknikler sıkça kullanılmaktadır. Ayrıca faksler, e-mailler, çağrı mesajları vb.'leri de dinlenip izlenebilmektedir. Telefonlara yerleştirilen alıcılarla, telefon kapalıyken bile bulunduğu mekan dinlenebilmektedir.

En ilginç gibi görünenlerden biri de, sokaklardaki telefon kulübelerinin özellikle merkezi yerlerde olanlarına, mikro kameralar yerleştirilmesidir. Şüpheli görüşmelerin saati dakikası tespit edilip, o anki kamera kaydıyla karşılaştırılarak, görüşen kişi saptanabiliyor. Ki 1995 yılında dahi bu yöntemle yakalamalar olmuştur. Televizyonlara bile alıcı ya da kamera yerleştirildiği oluyor. Dinleme konusunda teknik epeyce gelişmiş durumda.

Sırlar neden su yüzüne çıkarılıyor?

Düne kadar büyük bir gizlilikle korunan bu sırların bir kaç yıldır sürekli olarak su yüzüne çıkarılması ve bir biçimde gündeme tutulması, ister istemez akla "neden?" diye bir soru getiriyor. Öyle ya dinleme faaliyeti hala devam ediyorsa, ne diye sırlarını açıklıyorlar? Amaçları devrimcileri uyarmak olmasa gerek!

Sorunun çıkar grupları ve çeteler arası tepişmenin kaçınılmaz sonucu olan yönlerini bir yana koyalım. Bu kadar bilginin açığa çıkması ve bir tür propagandaya dönüştürülmesi, kesinlikle bir rastlantı değil. Burada devrimci muhalefeti hedefleyen çok bilinçli bir amaç da var. Amaç bir tür paranoya yaratmaktır; her an dinlenme, izlenme psikolojisiyle, iş yapamaz hale getirmek, kötürümleştirmektir. Öte yandan "biz çok güçlüyüz" bombardımanıyla yüreklere umutsuzluk ekmeyi de amaçlıyorlar. Çünkü "umutsuzluk tutsaklığın gıdasıdır. Umutsuzluk köleliğin anasıdır..." (Yaşar Kemal-Filler Sultanı)

Buna rağmen güçsüzler! Ya da daha uygun bir ifadeyle, bu alandaki güçlerini bizim zaafımızdan alıyorlar. Çünkü illegalitenin altın kurallarına uyulduğu sürece, onların bütün teknolojileri rahatlıkla boşa çıkarılabilir. Dikkat edilecek olursa, hemen her operasyon ve yakalanma, onların başarısı değil devrimcilerin ihmali sonucudur. Bildiğimiz ama uygulamadığımız temel davranış kurallarını ihmal ettiğimizden dolayı gerçekleşmiştir. Su yüzüne çıkan bilgileri pekala bir olanağa dönüştürerek, bunları da dikkate alarak, illegalitenin altın kurallarına sıkıca sarılmak, düşmana güçsüzlüğünü net bir biçimde gösterecektir.

Emperyalist savaştan emperyalist barışa

Aslında kimin kazandığı, kimin kaybettiği görülmek istenildiğinde, gerçekte sorun son derece berraktır ve somut verilere dayanmaktadır. İki buçuk ay bulan yoğun saldırıların sonucunun ne olduğu, imzalanan anlaşmadan da anlaşılmaktadır. Kaldı ki bu sonucu belirleme ve tanımlamada kıstas alınması gereken temel veri, karşı karşıya gelmeden savaşan güçler arası dengenin olması durumundadır. Dünya çapında kitlelerin emperyalist saldırıya güçlü bir biçimde karşı çıkmadığını, savaş karşısında aktif taraf olamadığını belirttik. Geriye fiilen savaşan taraflar kalmaktadır. 12 milyon nüfuslu yoksul Yugoslavya, başını dünyanın en zengin ve her bakımdan en kudretli güçlerinin çektiği 19 devletten oluşan bir koalisyonla karşı karşıya kalmıştır. İki taraf arasındaki uçurumun derinliğini tasvir etmeye hiç de gerek yoktur.

NATO'nun zorunlu "zafer" ihtiyacı

İmzalanan antlaşma ile birlikte Yugoslavya'ya yönelik emperyalist savaş şimdilik sona ermiş durumda. Balkan Savaşı'nın imzalanan antlaşma ile gireceği yeni süreç ne olursa olsun, olay, dünya kamuoyunun önemli bir bölümü tarafından, ABD emperyalizminin başını çektiği koalisyonun bir zaferi olarak algılanacaktır. Sorunun kamuoyu tarafından bu şekilde algılanması kuşkusuz somut askeri, politik ve diplomatik verilerden çıkarılan nesnel dökümün ürünü değildir. NATO'nun zafer görüntüsü askeri bir gerçeklikten çok bir ihtiyaçtan kaynaklanıyor. Zira her halükarda Balkanlar'daki emperyalist saldırganlığın bir zaferle sonuçlanması gerekiyordu. Saldırıya girilmeden önce sonuç böyle saptanmış ve hatta takvime dahi bağlanmıştı. Hesapların tutmamış, günlük takvimin aylara yayılmış, saptanan hedeflere ulaşılmaması olması, bu sonucu değiştirmemektedir.

Söz konusu zafer eğer fiilen elde edilemezse bile onu mutlaka üretmek, yaratmak gerekiyordu. Üstelik bu zor bir iş de değildi. Çünkü emperyalist sistemin medya tekelleri başından beri bu uğurda gönüllü bir seferberlik ilan etmiş durumdalar. Bir ülkeyi baştan başa imha eden barbarca bir emperyalist haydutluk eylemi, sistematik bir çabayla "insan hakları", demokrasi ve çağdaş medeni değerlerin savunulması olarak sunulabildi. Dolayısıyla bu koşullarda NATO'nun askeri fiyaskosunun bir zafer kılığına büründürülerek tersyüz edilmesinin hiç de şaşırtıcı bir

yönü yoktur.

Adaletin, insan haklarının, demokrasi ve çağdaş uygarlık değerlerinin savunulması adına on haftayı aşkın bir süre boyunca Yugoslavya'nın üzerine ateş yağdırıldı. Açılan maddi ve manevi hasar konusunda henüz ciddi verilere ulaşılmış değildir. Bazı uzmanlar ülkenin 40 ile 50 yıl gerilere götürüldüğünü ifade etmektedirler. Belgrad yönetimi savaş propagandasının gereklerinden ötürü isabetli bilgi vermemektedir.

Emperyalizmin bu küstahlığına ve haydutluğuna karşı dünyada yeterli bir tepki yükselmedi. Tepkiler sınırlı oldu, daha çok pasif ve potansiyel kalmanın ötesine pek gidemediler. Fiili ifade kanalları, yoğun bir karalama, dezenformasyon ve baştan çıkartma kampanyası ile köreltildiler. Tüm girişimler yapılan canilik karşısında sonuçta cılız kaldılar.

Bugün de aynı yöntemle başvurularak savaşın sonu ilan edilmeye, girilen yeni süreç tanımlanmaya çalışılmaktadır. Ancak, askeri fiyaskolarına rağmen emperyalist güçlerin hegemonyalarını korumaları, ipleri ellerinde tutmaya devam etmeleri, sürecin böyle tanıtılmasını ve dayatılmasını olanaklı kılmaktadır. Bundan dolayıdır ki *Washington Post* antlaşma haberini manşetten şöyle veriyor "Müttefikler kazandı. Slobodan Milosević kaybetti. Onbir haftalık bombardıman '5000'e 0 ölü' "

Aşırı güç dengesizliğine rağmen...

Aslında kimin kazandığı, kimin kaybettiği görülmek istenildiğinde, gerçekte sorun son derece berraktır ve somut verilere dayanmaktadır. İki buçuk ay bulan yoğun saldırıların sonucunun ne olduğu, imzalanan anlaşmadan da anlaşılmaktadır. Kaldı ki bu sonucu belirleme ve tanımlamada kıstas alınması gereken temel veri, karşı karşıya gelmeden savaşan güçler arası dengenin olması durumundadır. Dünya çapında kitlelerin emperyalist saldırıya güçlü bir biçimde karşı çıkmadığını, savaş karşısında aktif taraf olamadığını belirttik. Geriye fiilen savaşan taraflar kalmaktadır. 12 milyon nüfuslu yoksul Yugoslavya, başını dünyanın en zengin ve her bakımdan en kudretli güçlerinin çektiği 19 devletten oluşan bir koalisyonla karşı karşıya kalmıştır. İki taraf arasındaki uçurumun derinliğini tasvir etmeye hiç de gerek yoktur.

Bu arada savaşa eşlik eden diplomatik temaslarda aktif bir rol oynayan Rusya'nın tavrının da hesaba katılması gerekir. Bu ülke her bakımdan çaresizlik içinde kıvrınmaktadır. Rus egemen sınıfları kendilerini uluslararası bağlamda pazarlamak için ellerine geçen her fırsatı değerlendirmeye çalışıyorlar. Ama, her defasında daha fazla çukura gömülmektedirler. Balkan Savaşı'nda Rusya'nın Çernomirdin aracılığı ile oynadığı rol de bu olmuştur, Boris Yeltsin'in özel temsilcisi, sonuçta, emperyalizmin kuryeliğini yapmıştır. Belirleyici olan Yeltsin'in sistematik olarak yalanlanan kuru sıkı tehditleri değil, budur. Çernomirdin Belgrad yöneticilerine başkî yaparak NATO'nun koşullarını kabul ettirmeyi bir diplomatik başarı saymaktadır. Ama bu başarının faturası Kremlin'e ağıra mal olacaktır. Balkan Savaşı'nın neden olduğu sancıların esası Moskova'da bundan sonra hissedilecektir.

Balkanlarda güçler dağılımı böyle olmasına, Rusya'nın da sonuçta NATO'nun bulunduğu kefeyle oturmasına ve nihayet Yugoslavya'nın baştan başa harap edilmiş olmasına karşın NATO uçakları 6 bin metreden aşağı seviyede uçmayı göze alamadılar. Emperyalizmin askeri, Yugoslavya sınırlarını geçmeye cesaret edemedi. NATO'nun arkasındaki dev iktisadi, mali, politik, ideolojik, diplomatik ve askeri güçler koalisyonu tüm gücünü seferber etmiş olmasına rağmen, Yugoslav halkını teslim alamadı, Kosova'ya giremedi.

Antlaşma metninin Belgrad'da imzalandığı saatlerde, Clinton'un umacıdan korkar gibi korktuğu kara savaşı ihtimalini ilk kez açık bir tarzda işlemesi, "ya imzalanır ya çıkartma hazırlıklarına başlarız" demesi dikkate değerdir. Birkaç gün içinde, en geç bir haftada bombardımanlar sonucu mutlak sonuç alacaklarını iddia eden NATO generallerinin, antlaşma imzalandıktan sonra; "eğer Belgrad teslim olmasaydı kış gelmeden harekati başlatacaktık" demelerinin bir ciddiyeti yoktur.

Savaşın somut verileri bunlardır. Gerisi asılsız dedikodu, ikiyüzlü spekülasyon, kaba dezenformasyondur.

İmzalanan antlaşmanın Rambouillet antlaşmasından farkı

Her kategoriye giren aşağılık davranışların mübah görülerek gerçeklerin çarpıtıldığı koşullarda, nihayet savaşa son veren bir antlaşma imzalandı. Antlaşma metninin teknik açıklamasına girmeyeceğiz. Ana hatlarını ve evrimini özetleyeceğimiz bu antlaşma, sırasıyla beş ayrı biçim kazanarak sonuçlandırıldı. Yani hiç de NATO'nun verdiği ve Belgrad'ın da çaresiz boyun eğdiği bir ultimatom değildir söz konusu olan.

Rambouillet Konferansı'nın metni, antlaşmada temel alınan kriterleri içeren ilk metindir. İkinci metin, savaş sırasında formüle edilen ve NATO'nun taleplerini içeren beş maddelik koşullardan oluşmaktadır. Üçüncü metin, G-8'in Bonn'daki 6 Mayıs tarihli toplantısında hazırlanmıştı. Belgrad antlaşması G-8'in önerilerinden hareketle kaleme alındı ve 3 Haziran günü imzalanmasıyla sonuçlandırıldı. Ancak, herşey tamam, NATO kazandı denildikten sonra, 7 Haziran günü G-8 yeniden Almanya'da toplanmak ve yeni rötüşler yapmak, arabulucu Martti Ahtisaari'yi Pekin'e göndermek zorunda kaldı. Böylece sözde teslimiyet ultimatomu, yazarları tarafından döne döne gözden geçirilmiş ve düzeltilmiş oldu.

Rambouillet Konferansı'nda hazırlanan platform kıstas alınarak son antlaşma metni değerlendirildiğinde, ortaya çıkan tablo, NATO'nun bir zafer kazanmadığını, tam tersine, geri adım attığını gösteriyor. Bu değerlendirmeyi, *Kızıl Bayrak*'ın 53. sayısında bir söyleşisini yayınladığımız Uluslararası Jeo-politik Enstitüsü başkanı Bayan Marie-France Garaud, şöyle yapmaktadır:

"Rambouillet Konferansı'nın metni, başka bir alternatifi olmayan bir çözüm olarak önerildi. Buna rağmen, iki aylık bombardımanın ardından, G-8 bir başka alternatifi olduğunu keşfetti. G-8'in bugünkü önerileri, Rambouillet platformuna göre üç belirleyici

farklılık içermektedir. Rambouillet platformunda Birleşmiş Milletler Örgütü'nden bahsedilmemektedir. G-8'in önerilerinde BM yer almaktadır. Rusya için de öyle. Rambouillet önerilerinde Rusya yer almıyordu. G-8 Rusya'ya yer ayırmaktadır. Son fark, NATO'nun rolüne ilişkindir. Rambouillet platformu, en ufak bir işaretin verilmesi durumunda, NATO güçlerine yanlış Kosova içerisinde değil, Sırbistan'ın tamamında hareket serbestliği tanıyordu. NATO'ya bu hakkı tanımaktan vazgeçildi. NATO'nun, Sırbistan'ın rızasını değil teslimiyetini elde etmiş görünmek için, bu farkı gizlemeye çabalamada gösterdiği hırçınlığın anlaşılabilir bir yanı yoktur."

Bu kıyaslamaya şunu da eklemek gerekiyor. Rambouillet Konferansı'nda Yugoslavya'nın Uluslararası Ceza Mahkemesi ile işbirliği yapacağı, savaş suçlularını iade edeceği öngörülmekteydi. Bu arada bilinen savaş yaşandı. Başta Miloseviç olmak üzere Yugoslavya'nın önde gelen dört sorumlusu hakkında suç duyurusunda bulunuldu. Söz konusu mahkeme tarafında savaş suçlusu ilan edildiler.

Emperyalist koalisyonun şefleri savcı Louise Arboure'un bu girişimini büyük bir coşku ile selamlamış, böylece NATO'nun sürdürdüğü savaş meşruluk kazandı demişlerdi. Daha düne kadar, NATO birlikleri Kosova'ya ayak bastıklarında, Uluslararası Ceza Mahkemesi savcısı Louise Arboure'un da Belgrad'a gideceği söyleniyordu. NATO ile Belgrad arasında imzalanan anlaşmada söz konusu mahkemenin adı bile geçmemektedir. Dahası, Kanada hükümeti evvelki gün Louise Arboure'un tayinini başka yere çıkardı ve geri çağırdı.

Anlaşmanın ötesi...

Bu anlaşmanın metninin içerdiği maddelerin hiç bir kıymeti harbiyesi yoktur. Önemli olan anlaşmanın ruhudur. Çünkü, anlaşma, herkesin istediğini bulabildiği, dilediği gibi yorumlayabildiği muğlak formülasyonlardan oluşmaktadır. Örneğin, anlaşma metninde Yugoslavya'nın egemenliğine saygı gösterildiği ve ülkenin toprak bütünlüğünün teminat altına alındığı belirtilmekte. Ama, aynı anda da Yugoslavya'nın bir parçası olan Kosova'nın işgal edildiği ve işgalci emperyalist güçler tarafından beş ayrı bölgeye ayrılarak paylaşıldığı görülmektedir. Aynı şey UÇK'nin geleceğine ilişkin madde için de geçerlidir. Anlaşma herhangi bir takvime bağlamaksızın UÇK'nin silahsızlandırılmasını öngörmektedir. Oysa taraflardan biri olan ABD emperyalizminin UÇK'yi bizzat silahlandırdığı, onu beşinci kolu olarak kullandığı görülmektedir.

Anlaşmanın ruhunu belirleyecek olan önümüzdeki dönem içinde yaşanacak olan pratiktir. Belgrad'da görev yapmış olan son ABD elçisi William Zimmermann'ın 'bölgenin geleceğini nasıl görüyorsunuz?' sorusuna verdiği cevap, yaşanacak olan karmaşık gelecek hakkında da bir fikir vermektedir. Zimmermann diyor ki; "Fazla iyimser değilim. Evvela Sırp'ların Arnavutlar'la birlikte Kosova'da özerk bir idare çerçevesinde bile bir arada yaşayacaklarını sanmıyorum. Eğer, Kosova'da istikrar sağlanmazsa, Makedonya ve Arnavutluk'ta da sarsılma riskleri mevcuttur. Aynı şekilde, Karadağ'da durum endişe vericidir. Bosna ile birlikte bölgenin tamamı, NATO tarafından gelecek yirmi ya da otuz yıl için silahlandırılacaktır".

Balkan krizinin esas zor süreci gelecekte yaşanacaktır

Balkan savaşının bugüne kadar yürütülüş biçimi son derece berraktı. Yugoslavya uzaktan kumanda ile tahrip edildi. Anlaşmanın yürürlüğe konmaya çalışıldığı günlerde, NATO güçleri hırçınlıklarını zirveye tırmandırarak, Arnavutluk sınır yakınlarında yüzlerce Sırp askerini toptan imha ettiler. B-52

uçaklarının, niteliği açıklanmamaya özen gösterilen, yeni tipte bomba kullandıkları iddia edilmektedir.

Ama bundan sonra emperyalist senaryo çok daha farklı bir bağlamda uygulanmak durumunda. Bir ülkeyi uzaktan, teknolojik üstünlüğe dayanarak, bombalamak bir yeniliktir. İlk denemesi Körfez Savaşı'nda yapıldı. Sonuçlanmış ve yalın bir biçimi ise, bu kez Balkanlar'da uygulandı. "Cerrahi vuruşlarla" ve "bizden sıfır ölü" mantığıyla, direnen bir halkın teslim alınamayacağı görüldü. Pentagon strateji uzmanları, bu sonuç karşısında muhtemelen bu teorilerini yeniden gözden geçirmek zorunda kalacaklardır.

Yalnız bir ülkenin emperyalist güçler tarafından, bahanesi ve kılıfı ne olursa olsun, işgal edilmesine ilk kez tanık olunmamaktadır. Kaldı ki Balkanlar bu konuda, sonuçları bilinen, zengin tarihsel deneyimlere sahiptirler. Yakın dönemin akıbetleri ile birlikte halen hatırlarda olan örnekleri de mevcuttur. Emperyalist güçler yaklaşık benzer bahanelerle Lübnan'a müdahale etmiş, Somali'yi işgal etmişlerdi. Kardeş kanının akmasına son vermek bahanesi ile bu ülkeleri işgal eden emperyalist güçler, ilk fırsatta kaçış kapısı aramışlardı. Tarihsel olarak bir çelişkilere yumağı olan Balkanlar'da ise, emperyalist güçlerin beteri ile yüzyüze kalmalarının tüm faktörleri mevcuttur. ABD'nin, Saddam Hüseyin'e karşı yıllardır yaptığı bir benzerini Miloseviç'e karşı yapmasının şansı son derece zayıftır. Yani Balkan krizinin esas zor olan süreci gelecekte yaşanacaktır, emperyalist güçlerin iğrenç niyetleri kursaklarında kalacaktır.

Rusya'nın utanç verici misyonu ve Rus ordusu

NATO'nun Balkanlar'da namusunun korunmasında belirleyici bir rol oynamış olan Rusya için sorunun niteliği çok farklıdır. Emperyalist koalisyon, Yugoslav halkının onurlu direnişi karşısında, kendi gücü ile Kosova'ya giremedi. Rusya pazarlıklara aracılık yapmakla, Balkanlar'da ABD emperyalizmine bir koridor açmış bulunuyor. Niyetler ne olursa olsun sonuç bu nesnelliği ortaya çıkartmaktadır.

Rusya barış elçiliği yaparak kendisine uluslararası planda bir rol bulmaya, Balkanlar'da bir yer ayırmaya çalıştı. Sonuçta, daha önceki değerlendirmelerimizde de öngördüğümüz gibi, ABD emperyalizmine kalkanlık yapmış oldu. Kosova'ya beş ayrı bölgeye ayıran emperyalist güçler Rus birlikleri için özel bir bölge tesis etmek istemiyorlar. Eğer Rus birliklerine ayrı bir bölge tesis edilirse, bu Kosova'nın fiilen bölünmesi anlamına gelir deniliyor. Oysa esas niyet Rus birliklerine tampon rolü oynatmaktır. Farklı emperyalist güçlerin askerlerinin güvenliklerini Rus askerleri sayesinde sağlamaktır.

Benzer bir rolü Rusya Bosna'da oynamaktadır.

Rusya'nın Bosna'da 1350 askeri bulunuyor. Sözde bağımsız hareket etmesi gereken Bosna'daki Rus birliğinin NATO'ya karşı olan bağımsızlığı tamamen biçimseldir. Batılı emperyalist güçlerin hizmetindeki bu kirli işler uzmanlığı, Rus egemen sınıfları için üst üste binen birer kambur

oluşturmaktadır.

Rusya'nın özellikle ABD emperyalizmi için bir koltuk değneğine dönüşmüş olması, Moskova'da ordu ile politik iktidar arasında gerginliği artırmaktadır. Generallerin sık sık sert açıklamalar yapmalarına yol açmaktadır. Ordunun tepkileri bu ülkede yaşanan hoşnutsuzluğun sadece dış vuran ve uluslararası basına yansıyan bölümüdür. Belgrad anlaşmasına Rus ordusunun gösterdiği tepkiler sonucu, G-8 yeniden toplanmak ve bazı düzeltmeler yapmak zorunda kaldı. Ordudan yükselen tepkileri Kremlin tezkip etmemeye özen gösteriyor. Aynı şekilde ordunun gösterdiği tepkiler sonucu, Çernomirdin fiilen kenara çekildi. Artık dışişleri bakanı görüşmeleri yürütmektedir. Kosova'ya gönderilmesi hesaplanan Rus birliğinin sayısı 5000 ile 10 000 arasında değişecektir. Ama Başbakan Serguei Stepachine; "bu gücün yıllık masrafı 150 milyon dolara malolacaktır. Biz bu parayı nereden bulacağız?" diyerek dert yanmaktadır.

Bu arada *Izvestia* gazetesinin "Rus ordusunun başlıca kartalı" olarak tanımladığı general Leonid Ivachov; "Rusya askeri potansiyelini güçlendirmeye, şu anda müttefiklerinin ve kendisinin güvenliğini sağlamak için ek tedbirler almaya başladı" türünden bir açıklama yaptı. *Izvestia* gazetesine göre; "Boris Yeltsin'in önceki bir uyarısında çok daha fazla etki yapan" general Leonid Ivachov'un bu açıklaması, batılı uzmanları da ciddi ciddi endişelendirmeye başladı.

Popüler basında yer verilmeyen bilgilere göre, Rus ordusu, muhtemelen politik yöneticilerin iradesinden bağımsız olarak, rahatsızlığına tekabül eden önlemler almaktadır. *Jane's Defence Weekly* dergisinde yer verilen bilgilere göre, Rus hava savunması eski S-300 füzesinin yerini alacak olan yeni S-400 Triumf füzenin testlerini başarı ile gerçekleştirmiş. *Jane's Defence Weekly* S-300'ün bile çok yüksekte uçan NATO uçaklarını vurma kapasitesinde olduğunu belirtmektedir.

the North Atlantic Treaty Organization came into being.

Now, the alliance is in the midst of a military campaign that is bound to define NATO's role for the next five decades. Take a look at NATO's past -- and how its mission is evolving for the

“İstenen teslimiyetse, savaş daha çok sürer”

Bruno Fanucchi: Geçen perşembe günü Çernomirdin ile Ahtisaari'nin Miloseviç'le yaptıkları anlaşma halen geçerliliğini koruyor mu?

Nikolai Afanassievsky: Belgrad anlaşmasına NATO dahil herkes uymalıdır. Bu anlaşmanın icrasının çok zor olacağı biliniyor. Halen tartışılması gereken noktalar mevcuttur. Zira, sanıyorum ki NATO sorumluları tartışmak istememektedirler. Kendi yasalarını dayatmak istiyorlar. Böyle davranmakla hiçbir yere varılmaz.

Bruno Fanucchi: Anlaşmanın birçok boyutu mevcut...

Nikolai Afanassievsky: Söz konusu olan realist bir uzlaşmadır. Birkaç boyutu mevcuttur. Politik boyutu; Yugoslavya'nın egemenliğini ve toprak bütünlüğünü korumak kaydı ile Kosova sorunu nasıl çözülebilir? İnsani boyutu; bombalanmaya devam edilen Kosova'ya mültecilerin geri dönmeleri nasıl teminat altına alınabilir? Askeri boyutu ise; Sırp güçlerinin geri çekilmelerini nasıl sağlamak gerekir ki doğan boşluğu hemen UÇK savaşçıları doldurmasınlar?

Bruno Fanucchi: Kumanovo'da Sırp generalleri ile NATO güçleri arasındaki pazarlıklar tamamen kilitlenmiş gözüküyor...

Nikolai Afanassievsky: NATO ultimatom politikasını sürdürmektedir. Oysa, biz düşünüyoruz ki, Sırp makamları anlaşmayı kabul ettiklerini doğruladıkları andan itibaren NATO bombardımanlarına derhal son verilmelidir. Onların (Sırp generallerinin) yerine kendinizi koyunuz, bombardımanların devam ettiği sürece Sırp ordusunun Kosova'dan geri çekilmesinin ne takviminin ne de güzergahının tartışılması düşünülemez.

Bruno Fanucchi: BM'ler kararı Kosova'ya uluslararası bir güvenlik gücünün gönderilmesinin kaçınılmaz önkoşulu mudur?

Nikolai Afanassievsky: BM belirleyici bir rol oynamalıdır. Onun için biz her zaman, Fransa ile hemfikir bir tarza, sorunun en kısa sürede Güvenlik Konseyi'nde tartışılmasını savunduk. Bunu sonradan onaylamak için değil, bombardımanların derhal durdurulmasını sağlamak için önerdik. Bombardımanların durdurulması pazarlık 'paketi'nin bir parçasını oluşturmaktadır.

Bruno Fanucchi: Ama NATO pazarlıktan bahsedilmesini duymak bile istemiyor...

Nikolai Afanassievsky: Belgrad anlaşmasının metninde “askeri ve teknik bir anlaşmanın en kısa zamanda sağlanacağı” belirtilmektedir. Zira bir anlaşmanın sağlanabilmesi için pazarlık etmek gerekir. Bu açık değil mi? Yugoslavya'ya karşı askeri bir saldırı söz konusudur. Sağlanan anlaşma ne NATO için bir zafer, ne de Miloseviç açısından bir teslimiyettir. Tersine gerçek değildir, medyanın bir yanıltmasıdır. Elbette bazılarının barışı değil de kayıtsız şartsız bir teslimiyeti istemelerini saklı tutuyorum. G-8'in tutumu öyle değil. Eğer Amerikalılar ya da NATO üyesi devletler Miloseviç'in teslimiyetini istiyorlarsa, savaş daha çok sürer.

Bruno Fanucchi: Köln'de Chirac ve Jospin “savaşığımız Sırp halkı değil Miloseviç rejimidir” dediler...

Nikolai Afanassievsky: Siz savaş mahalline gidin o zaman görürsünüz, Sırbistan'ın tamamı tahrip edilmiştir. Rejiminin hakkında düşünceniz ne olursa olsun, egemen bir Avrupa ülkesini ezip yıkmak geçmişin bir yöntemidir, Brejnev doktrininin tersyüz edilmiş bir biçimidir. Bir ülkeyi onbeş yıl geriye itmektir. Petrol rafinerilerinin ve kimya fabrikalarının bombalanmaları sonucu tüm bölge için doğan çevre trajedisinin sonuçlarını geçiyorum.

Bruno Fanucchi: Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Miloseviç hakkında suç duyurumu yapması konusunda ne düşünüyorsunuz?

Nikolai Afanassievsky: Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin görevi Bosna savaşı ile sınırlı idi. Dolayısıyla Uluslararası Ceza Mahkemesi Kosova için yetkili değildir. Bu suç duyurusu NATO bombardımanını meşrulaştırmak ve savaşı sürdürülebilmek için başvurulmuş politik bir operasyondur. Suç duyurumu bize iki hafta daha bombardımana mal oldu.

Bruno Fanucchi: Kosova krizinde Rusya kendisini olmazsa olmaz bir aracı olarak dayatabildi mi?

Nikolai Afanassievsky: Kosova böyle krizlerin Rusya'sız çözülemeyeceğini gösteren bir kanıt daha oluşturmaktadır.

Nikolai Afanassievsky

Rusya Paris Büyük Elçisi

Le Parisien, 8 Haziran 1999

Avrupa Birliği zirvesi:

İşçi ve emekçilere karşı saldırı zirvesi

AB zirvesi 3-4 Haziran tarihlerinde, emperyalizmin ölüm makinası NATO'nun 2 aydır Yugoslavya'ya ölüm kusan silahlarının gölgesinde gerçekleşti. Bu nedenle zirvenin ana gündemi savaştı. Diğer bir gündem ise, Avrupa'da, resmi rakamlara göre 18 milyona yaklaşan işsizlikti. Özetle AB zirvesinden, daha fazla militarizm daha fazla sömürü ve sosyal hakların gaspı çıktı.

Zirve, beklenildiği gibi Yugoslavya'ya karşı şantaj görevini üstlenmişti. Zirvenin başında Avrupa Parlamentosu Başkanı, “barışın her şart altında olmayacağını çok açık ve net olduğunu belirtmişti. Zirvenin 1. gününde ele alınan ortak dış ve iç güvenlik politikaları da bu yönlüydü. Ve “Kosova krizinin etkisiyle daha hızlı ve daha ileri düzeyde kararlar alındı.” Buna göre Avrupa'lı emperyalist devletler, “yaşlı kıtada barış misyoneri rolü ve çelişkileri bertaraf edebilmek için aktif bir rol üstlenecek, gerekirse NATO silahından ve lojistik desteğinden yararlanılacak”tı. Böylece 50 yıl önce kurulan ve emperyalistlerin pek fazla işine yaramayan WEU (Batı Avrupa Askeri Birliği) Avrupa Birliği'ne entegre edilecek ve daha işlevli hale getirilecek. Güvenlik sorunlarında ise Washington'daki büyük abileriyle bağlarını sürdürecektir, gerektiğinde yardım alabilecek.

Emperyalist sermayenin, krizin derinleştiği günümüz koşullarında sınıfa ve ezilen halklara saldırıları artıracığı kesindir. Avrupa Birliği ve benzeri girişimler de, buna karşı gelişebilecek her türlü sınıfsal ve toplumsal kalkışmaya karşı şimdiden hazırlık yapıldığının göstergesidir.

Emperyalist sermayenin bu saldırganlığına karşı ise şimdilik Avrupa'dan birleşik itirazlar duyuluyor. Örneğin '97 yılında Belçika'da Renault işletmesinin kapatılmasına karşı Avrupa'nın 7 ülkesinde ortak bir karşı duruş örgütlenmiş ve ilk EURO grevi olarak sınıf mücadelesi tarihine adını yazdırmıştı. '98 yılı sonunda demiryollarında özelleştirmelere ve işyerlerinin yok edilmesine karşı, hemen tüm Avrupa ülkelerindeki demiryolu işçilerinin grevleri gerçekleşti. Fransa'da başlayan ve başarılı protesto eylemleri örgütleyen işsizler eylemi çok geçmeden Avrupa'ya yayılabildi, işsizler parlamentoları kuruldu. '97 yılında Amsterdam'da, 29 Mayıs'ta Köln'de, tüm Avrupa'dan onbinlerce işçi, emekçi, işsiz, genç, sermayenin Avrupası'nı protesto ederek, sınırların halklar arasından değil, sınıflar arasından geçtiğini haykırıp, sermayeye karşı ortak tavır aldılar. Ve yine Avrupa'nın göbeğinde sürdürülen savaşa kıtanın her yanından protestolar yükselmektedir.

Avrupa Birliği Zirvesi'nin diğer gündemi işsizliğe karşı tedbirlerdi. Yeni olan tek şey Avrupa Birliği Komisyonu'na üye ülkelerin Maliye ve Ekonomi Bakanları'nın, Avrupa Merkez Bankası'nda 6 ayda bir toplanmasıydı. Tartışmalarda “tüm Avrupa'da yüksek bir çalışma düzeyi” hedefleniyor, bunun içinse iki şartın yerine getirilmesi gerektiği savunuluyordu; ücretlerin sabit tutulması veya aşağı çekilmesi -yani “iş faktörünün ucuzlaması”- ve işverenlere kolaylıklar sağlanarak yeni işyerlerinin açılması. Böylece işsizler istatistikleri temizlenecek, sermayeye yeni olanaklar sunulacak kârına kâr katması sağlanacaktı. Bunun içinse işçi-emekçilerin açlık ve sefalet batağına biraz daha gömülmesi

gerekecekti.

Zirvede kapitalizmin anavatanı Avrupa'da bugün 50 milyon insanın yoksulluk sınırının altında yaşadığından bir kelime ile dahi söz edilmedi.

AB Komisyonu, Mart ayı sonunda üye ülkelere gönderdiği bir yazıyla, “çalışma politikalarında pasif tedbirler yerine önleme politikalarının araştırılıp, uygulanması” tavsiyelerinde bulunuyordu. Bunun anlamı ise dargelirlilere verilen sosyal yardım ve işsizlere ödenen işsizlik yardımları kaldırılmalı veya koşullara, örneğin zorunlu çalışmaya bağlanmalıdır.

Bu ise işçi sınıfının bedeller ödeyerek, mücadelelerle kazandığı hakların gaspına yönelik saldırıların devamından başka birşey değildir.

Schröder, zirvenin kapanış konuşmasında Hollanda'da ki “polder modeli”ni överek, bunun diğer ülkelerde uygulanmasını önerdi. Alman sermayesinin temsilcisi Schröder'in bu kadar övdüğü model, 2 gün önce bizzat Hollanda'dan gelen işsizler tarafından protesto edilmişti. Köln'de “geçici işçi” çalıştıran Ranstad firması onlarca işsiz tarafından işgal edilmiş, işgalciler “Polder modelinin exportuna” karşı çıkmışlar ve işgalci 26 kişi gözaltına alınmıştı.

Bu model Türkiye'de ESK, Almanya'da İş için Birlik'ten başka bir şey değildir. Hollanda'da 6 yıldır uygulanan model işçi ve emekçilere acı sonuçlar çıkartmıştır. Ücretler %1 artarken sermayenin kârı kat kat arttı. İşsizlerde reel ücretler %20'ye düştü, yoksulluk sınırının altında yaşayan insan sayısı 2 kat arttı. “Süreli” işçi çalıştıran işyerlerinin sayısı ise 2 katına çıktı. İşçilerin %60'ı işin baskı ve yoğunluğundan şikayet ediyorlar.

Gelecek AB Zirvesi Finlandiya'da toplanacak. Burada sığınmacılar ve göçmen politikasının sertleşmesi ve ortak tedbirler alınması gündeme alınacak. Örneğin ortak parmak izi sistemi.

Sermaye yeni saldırı hazırlıklarını yaparken işçi ve emekçiler de sermayeye karşı ortak duruşu örgütleyebilmek için eylemlere hazırlanıyorlar.

İşsizler tüm Avrupa çapında Eylül ayında ortak bir eylem planlıyorlar. Gelecek Avrupa yürüyüşü ise 2 bin yılının 2. yarısında dönem başkanlığı yapacak olan Fransa'da olacak.

Ama daha önce, 19 Haziran günü Köln'de emperyalist G-8 ülkelerinin “Dünya Ekonomik Zirvesi” toplanacak. Ve tabii aynı tarihte, devrimci-demokrat, ilerici örgütlerle, partiler, sivil toplum örgütleri, sendikalar ve “kıtalar arası karavan ile birlikte Hindistan'lı ve Güney Amerika'lı 500 köylü de protesto için Köln'de olacaklar.

Sermaye, AB Zirveleri, G-8 Zirveleri'yle içinde çırpındığı bunalımdan kurtulmanın yollarını arıyor. Balkanlarda sürdürdüğü savaşla kendisine yeni nefes boruları açmak istiyor. Bunun için ise işçi ve emekçileri yoğun bir sömürü, çığ gibi büyüyen işsizlik, derinleşen yoksulluk, açlık, sefalet, savaşla gelen ölüm ve yıkıma mahkum ediyor.

Emperyalist sermayenin bu saldırı programlarına karşı, tüm dünya işçileri ve emekçiler de sömürünün, işsizliğin, yoksulluğun, savaşın kaynağı olan kapitalist sisteme karşı

Burjuvazinin daha fazla kâr hırsı ve özel günler

Burjuvazi tüketimi arttırmak ve emekçilerin son kuruşlarını da ceplerinden alabilmek için insanları adeta tepe taklak çevirmiş ayaklarından sallamakta. Tüketimi artırma ve işçi-emekçilerin de gündemini karıştırma yollarından biri de burjuvazinin belirlediği özel günlerdir. Sevgililer günü, anneler günü, babalar günü vb. şekilde belirlenen zamanlar, düzenin borazanlığını yapan medya aracılığıyla “Tüm anneler kutsaldır, anneler gününüz kutlu olsun” derken; anneleri açlığa, sefaletle mahkum edip, etlerini satmak zorunda bırakan, Cumartesi Analarını joplayan, gözaltında işkence yapan, çocukları katledip gözüyaşlı analar bırakan sanki onlar değiller. “Babalar gününüz kutlu olsun” derken babaları katletmeyi, işkenceyi, cezaevlerine doldurmayı, işsiz, evsiz ve aç bırakmayı ihmal etmiyorlar. “Sevgilinize bir çiçek de olsa alın” derken geleceğimiz olan gençliği kör, dibi göziükmeyen kuyulara hapsedercesine, burjuva ahlak ve kültürünü zorla kabul ettirmeye çalışıp, eşleri dahi birgün hatırlayıp, 364 gün çalıştırmayı; çocuğuna, eşine zaman bırakmamayı ihmal etmiyorlar.

İşçi ve emekçileri azgın bir sömürkiye tabii tutan kapitalizmin yerli uşaklarının bu uygulamaları zaman zaman biz devrimcileri de estirdiği rüzgara kaplıyor.

Mayıs'ın ilk haftasını Anneler Günü olarak ilan eden kapitalistler tarihin en büyük katliamlarını Mayıs ayında gerçekleştirmiştir. İşçi ve emekçilerin haklı taleplerini ve devrimci mücadeleyi bastırmak için akıttıkları kan adeta sel olmuştur.

Haziran'ın ilk haftasını da Babalar Günü ilan eden sömürücü grup, babasız bıraktığı çocukları, gözü yaşlı bıraktığı babaları, işkenceyi, işsizlikleri bir günle unutturmaya çalışıyor.

Ben işçi bir babayım. Çevreme bakıyorum, insanlar şimdiden hediye ve kutlama derdine düşmüş bile. Kapitalistlerin büyük çaplı soygunlarının yanısıra küçük çaplı soygunları da sürmekte. Bir günlük de olsa kapitalizmin oyunları gelmeyelim.

**Kahrolsun sermaye düzeni!
Kızıl Bayrak okuru işçi baba**

Yaşasın devrimci dayanışma!

Özgür Gelecek ve Ankara Birlik Tiyatrosu'nun gerçekleştirdiği “Gurbet Kuşları” adlı oyun 29 Mayıs 1999 Cumartesi günü Esenyurt Rıfat Ilgaz Tiyatrosu'nda sahnelendi. Çok sayıda kişinin geldiği açık hava tiyatrosuna **Esenyurt İşçi Evi** olarak katıldık. Tiyatroya düzenli bir kortej oluşturarak ve coşkulu bir şekilde “Yaşasın devrimci dayanışma” sloganlarıyla girdik. Tiyatroda bulunan kitle bu coşkuyu kendi coşkularına katarak, alkış ve sloganlarımıza eşlik ederek karşıladı. Tiyatroda yerimizi aldıktan sonra, “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz”, “Yaşasın halkların kardeşliği” sloganlarını yükselttik.

Oyun belirlenen saatten yaklaşık 1,5-2 saat geç başladığından bu süreyi kuşlama vb. faaliyetler ve insanlarla tanışıp konuşma şeklinde değerlendirdik. Oyundan önce Özgür Gelecek gazetesi adına bir konuşma yapıldı. Devrim şehitleri için saygı duruşu ise “Devrim şehitleri ölümsüzdür”, “Şehit namırın” sloganlarıyla bitirildi.

Oyun, yurt dışında birlikte yaşayan iki kişiyi anlatıyordu. Biri ülkesinde devrim mücadelesi vermekten kaçan ve kendini kuru bir aydın olarak avutan, diğeri de para biriktirip ülkesine dönmeyi düşleyen sınıf bilincinden yoksun bir işçi olan bu iki kişinin ortak noktaları mizahi bir tarzda işlenmişti.

ABT'nin Esenyurt Belediye Başkanı Gürbüz Çapan'a övgüler yağdırması kitle tarafından yuhalanarak protesto edildi.

Tiyatrodaki devrimci etkinliğimiz, bizimle birlikte gelen pekçok kişide olumlu etkiler bırakmıştı. Atılan sloganlara katılım oldukça coşkuluuydu. Oyunun bitiminde oradan ayrılırken hepimizde coşku ve kararlılık vardı.

Esenyurt İşçi Evi

Her yerde, her şeyde hep beraber demek için

Kayseri'de düzenlediğimiz pikniğe 45 kişi katıldı. 1 Mayıs sonrasında kısa bir zaman dilimi içerisinde gerçekleştirdiğimiz pikniğin düzenlenmesinde beş kişinin sorumluluk almasıyla başlayan hazırlıklar davetiyelerin basılıp ilgililere ulaştırılmasıyla başladı. Davetiye aracılığı ile insanlar hem pikniğe çağrıldı, hem de maddi katkıları sağlandı.

Yakın çevremizle gerçekleştirmeyi amaçladığımız için, katılımı bilinçli olarak sınırlı tutmayı uygun gördük. Böylesi bir pikniği en son iki yıl öncesinde yapmıştık. O günden bu güne değişen çok şey olmuştu. Bir araya gelmenin, başarılı olmanın ve deneyim kazanmanın yeni bir adımı olarak düşündüğümüz piknik bize çokşey kazandırdı.

Yeni MHP'li belediye başkanının önceden tespit ettiğimiz yeri pikniklere kapatması yüzünden, pikniğimizi başka bir mekanda ve ancak öğle saatlerinde başlatabildik. İlk elden öğle yemeği organize edildi. Kollektifçe hazırlanıp yenen yemekten sonra **Kızıl Bayrak** Kayseri temsilcimiz aksamalardan dolayı özür dileyerek başladığı konuşmasında pikniğin amacından sözetti. Mücadelenin kaçınılmaz zorunluluğu, aldığı ve alacağı biçimler, bugün taşıdığı zorluklar ve sorunlar üzerinden başlatılan tartışma yer yer

sosyalizmin tarihsel ve sınıfsal gelişimini de kapsayan içerikte canlı bir söyleşiye dönüştü. İşçi, öğrenci, sendikacı ve sanatçı bazı arkadaşların da söz alıp konuştuğu söyleşi zamanının darlığı nedeniyle biraz kısa tutuldu.

Söyleşiden sonra Ozan Abbas yeni yaptığı besteleriyle başlayan bir müzik dinletisi verdi. Muzaffer İlhan Erdost'un kaleme aldığı, 12 Eylül ve dolayısıyla bugünün mücadelesini, ev baskınlarını, sorgulamaları ve direnişlerini konu edinen bir skeç kitleyi oldukça etkiledi. Bastıran sert rüzgara ve yağmura rağmen devam edilmesi istenen pikniğe kızıl şafak elemanı bir arkadaşımızın gitarı eşliğinde türküler söylenip halaylar çekilerek devam edildi.

Bir vakitler Serez'in esnaf çarşısında bir bakırcı dükkanının karşısında Bedrettin'in cıvılcıplak vücudunun ağaca asılı olduğu gün çiseleyen yağmura benzer bir yağmurun süzülerek inen damlaları altında, rüzgarın uçuşturduğu tozlara aldırmanın gözlerden dışarıya vuran mutlulukların güzelliğinde hep bir ağızdan hep beraber yudumlanan sıcak çayımız dan sonra pikniğimizi sona erdirdik.

Bütün dünyanın hep birlikte üretip hep birlikte tüketeceği komün yaşamının ışıklığı geleceği için ileri!

Kayseri/Kızıl Bayrak

Tek kurtuluş yolu birbirimize güvenmek ve mücadele etmek

Geçtiğimiz günlerde çalıştığım fabrikadan 15 işçi atıldı. Bunun yaklaşan zam dönemine denk gelmesi tesadüf değildi. İşverenler her zam dönemi bu politikayı uyguluyor. Geçtiğimiz Kasım ayında da yaklaşık 60 işçi atılmıştı. İşten atılmalar artık içerideki işçilerin kanıksadığı bir hal almıştır. Çünkü her dönem mutlaka işçi sirkülasyonu yaşanıyor. Fabrikada en fazla çalışan 5-6 yıllık, bu da çok sınırlı.

Vizon işçisi eski dönemde hak alma konusunda ısrarlı olmasa da, cılız eylemlilikler göstermiştir. Ancak tam örgütlü güç oluşturamadığı koşullarda işveren hep bastırmış, öne çıkanları da işten atmıştır. Bu nedenle güvensizlik hat safhada işçiler arasında.

Son süreçte işçiler, bireysel kurtuluşu seçerek ya kendisi çıkmış ya da (yıllık olduğu için) işten kaytararak veya habersiz işe gelmeyerek çıkartılmalarını sağlamışlardır. Ancak o arkadaşlar da şunu iyi bilmeliler ki kaçmak çözüm değildir. Gidecekleri yerin sadece fabrika adı değişecek ya da arada 2-3 milyonluk bir ücret farkı olacak.

Çözüm arkadaşlarımıza güvenerek patronların bu aşağılık saldırılarını üretimden gelen gücümüzle boşa çıkarmaktır. Bunun başka yolu yoktur.

**Kurtuluş yok tek başına
ya hep beraber ya hiç birimiz!**

**İzmir'den KB okuru
devrimci bir işçi**

Yaşasın 15-16 Haziran
direnışimiz!

Sınıfa karşı sınıf
düzene karşı devrim
kapitalizme karşı sosyalizm!

Kızıl Bayrak